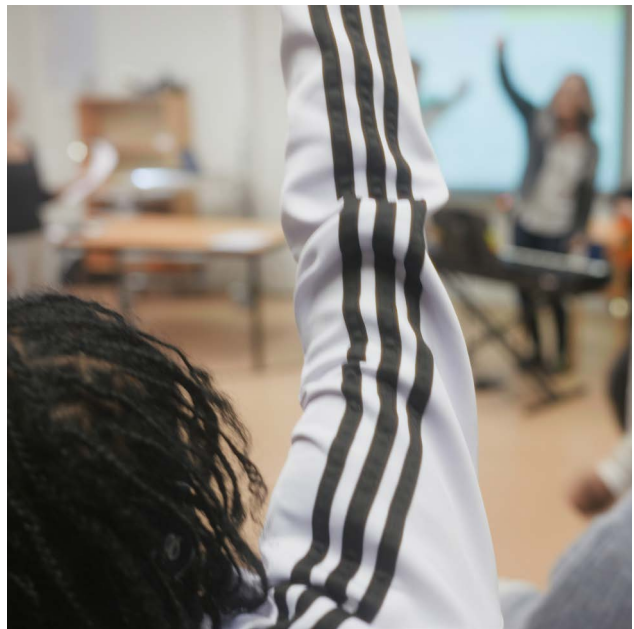

Årsredovisning

2025

Länsstyrelsen
Värmland

Titel: Länsstyrelsen Värmland, årsredovisning 2025
Utgivare: Länsstyrelsen Värmland
Publikationsnr: 2026:03
Diarienummer: 160-2026
Utgivningsår: 2026
Omslagsbild: Länsstyrelsen Värmland
Vänerns skärgård / Fiskgjuse / Gravols soldattorp / Gråärtsbiffar /
Scen ur film om projektet Yrkesväg

Innehåll

LANDSHÖVDINGEN HAR ORDET	5
OM ÅRSREDOVISNINGEN	7
Årsredovisningens kapitelindelning	7
Förklaring av begrepp	8
MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE VERKSAMHET	10
Uppgifter, uppdrag och mål	10
Strategisk styrning och planering	10
Myndighetsövergripande resultat	15
Myndighetsövergripande resultatbedömning	31
RESULTATREDOVISNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	33
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	34
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	39
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	44
Hållbar samhällsplanering och boende	50
Energi och klimat.....	59
Kulturmiljö	64
Samhällsskydd och beredskap.....	72
Naturvård och miljöskydd.....	79
Areella näringar.....	93
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	102
ÖVRIG REDOVISNING	113
Information av väsentlig betydelse.....	113
Sammanställning av väsentliga uppgifter	114
Avgiftsbelagd verksamhet.....	116
ÅRET I SIFFROR.....	117
Tabell A – Verksamhetskostnader.....	117
Tabell B– Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet.....	119
Tabell C – Årsarbetskrafter	121
Tabell D – Representation	122

Tabell E – Lokaler	123
Tabell F – Redovisning av ärenden 2025	124
Tabell G – Överklagade beslut 2025	127
Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2025.....	129
Tabell I – Handläggningstider	131
FINANSIELL REDOVISNING	135
Resultaträkning	136
Balansräkning.....	137
Anslagsredovisning.....	138
Tilläggsupplysningar och noter	141
LANDSHÖVDINGENS UNDERSKRIFT AV ÅRSREDOVISNINGEN	158
BILAGOR	159
Bilaga A Register länsstyrelseinstruktionen.....	159
Bilaga B Register regleringsbrevsuppdrag.....	162
Bilaga C Register övriga uppdrag	165
Bilaga D Redovisas i särskild ordning.....	166
Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning.....	171

Landshövdingen har ordet

Vad är normalt? Under pandemin försökte vi förhålla oss till det vi kallade det nya normala. Det nya normala är kanske att behöva vänja sig vid snabba och stundtals omvälvande förändringar i vår omvärld.

När vi skriver denna årsredovisning är världen inne i en orolig och osäker tid. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, klimatförändringar och en ny administration i USA påverkar oss alla, även oss som statlig myndighet i Värmland – inte minst när vi ska leda arbetet på regional nivå för länsinvånarna och för Värmlands bästa.

Det vilar ett stort ansvar på oss som offentlig myndighet. Ett ansvar som handlar om att oförtrutet arbeta med den offentliga förvaltningens relevans inför de möjligheter och utmaningar som enskilda, organisationer och företag möter, och ständigt se till att vi är en del av lösningen. Det är vårt ansvar att utveckla våra arbetsätt och på så sätt bidra till ett fungerande, rättssäkert och tryggt samhälle.

För att vi ska klara av att vara relevanta och en del av lösningen krävs att samhället känner förtroende för oss och vår myndighetsutövning. Detta förtroende är inget som kommer av sig självt, det är något som ständigt behöver förvaltas genom kompetens, rättssäkerhet, professionalitet, lyhördhet och inte minst genom ett lösningsorienterat förhållningssätt.

Under ett besök i Kiev under försommaren blev jag starkt påverkad av det sätt på vilket det ukrainska samhället möter det aggressiva invasionskrig som Ryssland utövar mot landet. Den starkaste försvarslinjen är normalitet, det vill säga att till varje pris se till att samhället fungerar så normalt som möjligt. Efter en natt i skyddsrum tar man sina barn till skolan, man går till arbetet, man ser till att tågen går och kommer i tid och man ses på caféer och restauranger.

Länsstyrelsen är högsta civila försvarsmyndighet i länet. I uppdraget ingår att säkerställa att den egna myndigheten och andra relevanta aktörer har så bra förutsättningar som möjligt för att hantera fredstida kriser såväl som höjd eller högsta beredskap. I Värmland har vi upparbetat ett bra samarbete och aktörerna har kommit en bra bit på väg med sin kompetens och sina planer. Vårt gemensamma ansvar är att se till att samhället så långt som möjligt fungerar och att vi kan genomföra våra uppgifter så effektivt som möjligt.

Länsstyrelsens uppgift är att ansvara för den statliga förvaltningen i länet och att verka för att nationella mål får genomslag utifrån regionala förhållanden och förutsättningar. Utgångspunkten för oss i all vår verksamhet är myndighetens vision – En samlande kraft för ett hållbart Värmland – som har sin grund i de nationella hållbarhetsmålen och den statliga värdegrunden.

Dialog och samverkan är våra huvudsakliga verktyg vid sidan av den rena myndighetsutövningen. Det har varit min och den övriga ledningens ambition att myndigheten ska gå in i nära och tidig dialog med länets aktörer. Det gör att vi kan få en gemensam bild och bättre förståelse för varandras perspektiv. Det bidrar också till att vi på ett tidigt stadium kan kommunicera vårt uppdrag och gällande lagstiftning och regelverk.

Länsstyrelsen har under 2025 pekat ut tre områden där vi som organisation har ett behov av att utveckla vårt arbete och göra förflyttningar. Fokusområdena för 2025 har varit ökat förtroende, totalförsvar och styrning.

Som en del i arbetet med ökat förtroende har vi tagit initiativ till en nära dialog med relevanta aktörer om bland annat energifrågor, om nuvarande bostadsmarknadssituation

och om strandskyddets möjligheter och utmaningar. Vi har bland annat genomfört en strandskyddsturné till flera av länets kommuner med fokus på öppen och nära dialog direkt med markägare och invånare.

Ett annat exempel på hur vi har utvecklat vårt arbete inom ökat förtroende var genom att bjuda in till en Miljöprövningsdag i samarbete med Handelskammaren Värmland. Syftet med dagen var att genom kunskapsutbyte skapa en plattform för ökad förståelse. Länsstyrelsen har även ordnat ett antal företagsbesök runt om i länet där alla medarbetare deltagit för att få lära sig mer om näringslivets förutsättningar.

Tillsammans med övriga länsstyrelser i det mellersta civilområdet pågår en uppbyggnad för hur vi tillsammans kan bidra till ett motståndskraftigt samhälle. Vi samlar gemensam kraft genom det regionala krishanteringsrådet. Vi har även startat ett regionalt näringslivsråd för beredskap med syfte att ta vara på näringslivets kompetens, styrkor och för att bidra till erfarenhetsutbyte i frågor om beredskap.

Tillsammans med Länsstyrelsen i Västernorrland har vi inlett ett samarbete med Ukraina. Samarbetet har även involverat flera andra aktörer i länet och syftar till att bidra med kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom områden som exempelvis högre utbildning, energiförsörjning, skydd av civilbefolkningen samt ungdomsutbyte.

Vi nås ständigt av rapporter om hur unga dras in i den kriminella världen. Länsstyrelsen har under det gångna året ytterligare fördjupat samarbetet med kommunerna och polisen på regional och lokal nivå inom det brottförebyggande arbetet. Detta har bland annat gjorts genom att leda det förebyggande arbetet i Polisregion Bergslagen för att hejda rekrytering av barn och unga i organiserad brottlighet, det så kallade Bob-uppdraget.

Under 2025 har Värmland uppmärksammats genom olika arrangemang och besök. Ett sådant var när Sveriges Kronprinsessa Victoria och Norges Kronprins Haakon invigde en unik satsning på en gemensam polisstation i Morokulien bokstavligt talat på riksgränsen mellan Sverige och Norge. Vid besöket medverkade även Sveriges och Norges justitieministrar. Besöket var ett samarrangemang mellan Sverige och Norge, där Länsstyrelsen Värmland tillsammans med Statsförvaltaren i Inlandet hade en samordnade roll.

Vidare har även Riksdagens kulturutskott, civilministern, jämställdhetsministern, civilförsvarsministern, socialtjänstministern med flera besökt länet. I december bjöds ett stort antal aktörer in till residenset för att träffa och föra dialog med regeringens särskilda flygplatsutredare som besökte länet med anledning av pågående flygplatsutredning. Vi har under året fortsatt med en löpande och uppskattad dialog med de värmländska riksdagsledamöterna.

Länets residens är välbesökt och vi arbetar ständigt med ambitionen att fylla det med viktiga möten och samtal. Residenset är en mötesplats där över 2000 personer under året deltagit i olika möten, seminarier, workshops och middagar av olika slag och med olika teman. Det finns ett stort intresse för Länsstyrelsens verksamhet och frågeområden.

På kommande sidor redogör vi för året som gått, uppdrag vi haft, möjligheter och utmaningar vi ställts inför under det gångna året. Välkommen att ta del av Länsstyrelsen Värmlands årsredovisning 2025.

Georg Andrén
Landshövding i Värmlands län

Om årsredovisningen

Syftet med det här avsnittet är dels att informera om årsredovisningens upplägg och disposition, dels att beskriva de huvudsakliga begrepp och mät- och värderingsmetoder som Länsstyrelsen använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av följande delar:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Myndighetsövergripande verksamhet
- Resultatredovisning per verksamhetsområde
- Övrig redovisning
- Året i siffror
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Resultatredovisningen innehåller en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde. Den utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÅS). I avsnittet Myndighetsövergripande verksamhet beskrivs också Länsstyrelsens organisation, strategiska styrning, planering och inriktning för verksamheten.

Varje kapitel i resultatredovisningen inleds med en tabell som sammanfattar de instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som behandlas. Därefter följer en beskrivning av verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål. Avsnittet avslutas med resultatredovisning och en samlad bedömning av resultaten.

Under avsnittet Övrig redovisning beskrivs information och uppgifter av väsentlig betydelse samt avgiftsbelagd verksamhet. Året i siffror innehåller bland annat statistik avseende verksamhetskostnader, årsarbetskrafter (ÅA) och ärendehantering, fördelade enligt VÅS. Den finansiella redovisningen innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som

redovisas i särskild ordning. Bilaga E innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag, funktioner och stödverksamhet som samordnas.

För de länsstyrelser som omfattas av förordningen om intern styrning och kontroll redovisas eventuella underlag för ledningens bedömning i bilaga F.

Förklaring av begrepp

Här förklaras några av de begrepp som används i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet ska bidra till att nationella och mer övergripande mål får genomslag i länet.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen resultatindikatorer som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultaten som redovisas kan bestå av både prestationer och effekter. Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar.

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål. Resultatet bedöms också i förhållande till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd.

För respektive avsnitt i årsredovisningen görs en motiverad sammanvägd bedömning av resultatet. I de fall verksamheten i avsnittet är omfattande kan den kompletteras med en motiverad bedömning per delverksamhet.

De nivåer och omdömen som används för resultatbedömningen är:

- Otilfredsställande: Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.
- Utvecklingsbehov: Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen, men inte i tillräcklig omfattning.
- Gott: Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- Utmärkt: Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Myndighetsövergripande verksamhet

I detta avsnitt beskrivs länsstyrelsernas övergripande uppgifter, uppdrag och mål. Här redovisas den enskilda Länsstyrelsens organisation, strategiska styrning och planering. Här redovisas även resultatet av Länsstyrelsens myndighetsövergripande arbete med fokus på uppgifter enligt §2 och §5 i länsstyrelseinstruktionen, arbetsmiljö, övergripande uppdrag och internt utvecklingsarbete.

Uppgifter, uppdrag och mål

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Som regeringens ombud i länet är Länsstyrelsen en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden Länsstyrelsen har uppgifter och hur myndigheten ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av Riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i det årliga regleringsbrevet.

Det finns inget övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Länsstyrelserna ska verka för att nationella mål får genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna.

Länsstyrelsen finansieras från flera olika källor. Finansieringen sker till största delen av anslag på statens budget. Till stor del består dessa anslag av det så kallade förvaltningsanslaget. Förvaltningsanslaget utgör i genomsnitt ungefär 50 procent av länsstyrelsernas totala intäkter. Utöver förvaltningsanslaget har Länsstyrelsen riktade medel i form av så kallade sakanslag. En annan finansieringskälla är bidragsfinansiering som kommer från andra myndigheter och organisationer. Utöver det bedriver Länsstyrelsen avgiftsfinansierad verksamhet och tar in avgifter från organisationer och individer.

Strategisk styrning och planering

Länsstyrelsens interna styrkedja består av en vision, en verksamhetsstrategi med vägledande verksamhetsprinciper och ett antal fokusområden, vilka justeras utifrån omvärldens krav och förväntningar.

Vision och verksamhetsstrategi

Länsstyrelsen Värmlands vision lyder: En samlande kraft för ett hållbart Värmland.

Verksamhetsstrategin är intakt från 2022 med sina tre bärande verksamhetsprinciper:

- Vi samverkar
- Vi främjar tidig dialog
- Vi utvecklar våra arbetssätt.

Vi samverkar

Genom att samverka internt och externt bidrar vi till ökad delaktighet och bättre resultat. Vi ökar förståelsen för vår verksamhet och våra beslut samtidigt ökar vår förståelse för dem som blir föremål för våra insatser. Detta skapar bland annat förutsättningar för kloka avvägningar.

Genom att samverka internt ökar vi samhörigheten och bidrar till att olika perspektiv lyfts fram i all vår verksamhet.

Genom extern samverkan tar vi tillvara den regionala prägeln och ökar träffsäkerheten i våra insatser. Våra uppdrag och den statliga värdegrunden utgör basen – samverkan är ett av verktygen för att nå resultat.

Vi främjar tidig dialog

Genom tidig intern dialog säkerställer vi att vi nyttjar våra resurser effektivt och hanterar eventuella målkonflikter tidigt. Samtidigt skapar vi förutsättningar för att arbeta enligt de andra verksamhetsprinciperna.

Genom tidig extern dialog ökar vi förståelsen för vår verksamhet och våra beslut. Samtidigt ökar vi den egna förståelsen för andras behov och förutsättningarna för att verka enligt principerna i den statliga värdegrunden.

När vi planerar och genomför vår verksamhet tar vi hänsyn till behovet av intern och extern dialog. Tidig dialog är en naturlig del av verksamheten.

Vi utvecklar våra arbetssätt

Förutsättningarna för vårt arbete förändras ständigt. Samhällsutvecklingen leder till nya krav och förväntningar från omvärlden, vår uppdragsgivare och enskilda som berörs av verksamheten. Tekniska, praktiska och ekonomiska förändringar påverkar också vårt sätt att arbeta.

Vi behöver kontinuerligt utvärdera och utveckla våra arbetssätt och arbetsformer, både externt och internt, för att på ett effektivt sätt uppnå de mål och effekter som våra uppdrag syftar till.

Med genomtänkta arbetssätt ökar förutsättningarna för flexibilitet och kloka prioriteringar inom och mellan våra verksamheter. Genom att lyfta idéer, välkomna initiativ och våga prova nytt kan vi alla bidra till en utveckling som gynnar helheten.

Fokusområden

Genom att utse särskilda fokusområden pekar länsledningen ut strategiska områden att kraftsamla på. Det kan vara ett specifikt verksamhetsområde eller en förändring i myndighetens sätt att arbeta eller en generell kompetenshöjning över hela organisationen. Verksamhetsprinciperna är ett viktigt stöd i genomförandet av fokusområdena.

Aktuella fokusområden under 2025:

- Fokusområde verksamhetsstyrning
- Fokusområde totalförsvaret
- Fokusområde ökat förtroende.

Fokusområde verksamhetsstyrning

Fokusområdet har syftat till att höja Länsstyrelsens kollektiva förmåga att planera, budgetera, följa upp och prognosticera för att öka omställningsförmågan och optimera effekten av tilldelade uppdrag och finansiella resurser. Fokusområdet har även omfattat att öka förmågan att integrera de sektorsövergripande perspektiven i instruktionens § 5.

Efter beslut i november 2025 avslutades fokusområdet och ingående delar återgick till linjeverksamhetens löpande verksamhetsutveckling.

Fokusområde totalförsvaret

Fokusområdet syftar till att höja Länsstyrelsens förmåga att vara länets högsta totalförsvarsmyndighet. Det handlar bland annat om att öka den generella kunskapen om myndighetens uppdrag inom totalförsvaret och att stärka beredskapsförmågan på både kollektiv och enskild nivå, med förståelse för hur ett förvärrat säkerhetsläge kan påverka genomförandet av myndighetens olika uppdrag.

Fokusområde ökat förtroende

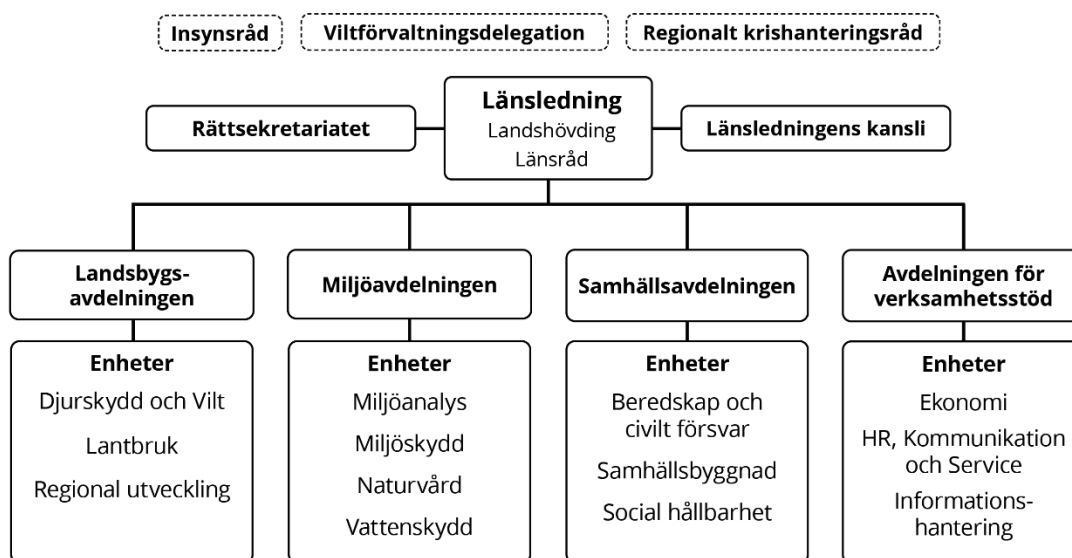
Syftet med fokusområdet är att öka förtroendet för verksamheten genom att fortsätta utvecklingen av Länsstyrelsen som en serviceinriktad myndighet med rättssäkerhet i balans. Det handlar bland annat om att vidare utveckla arbetsformer som beaktar särskilda behov och förutsättningar hos dem som berörs av verksamheten.

Vår organisation

Inga organisatoriska förändringar har skett under 2025. Organisationen har varit intakt och i stället har utvecklingsarbete genomförts när det gäller interkommunikation, styrning och ledning.

Nedan presenterats Länsstyrelsen organisation för 2025.

Organisationsschema

Strategisk inriktning, mål och prioriteringar

Länsledningens interna styrinstrument är det beslut om direktiv för planering som fattas när större riktningssändringar skett i Länsstyrelsens omvärld och/eller styrning från regeringen. Vanligen, men inte uteslutande, beslutas nytt planeringsdirektiv i samband med att budgetpropositionen läggs.

Planeringsinriktningen baseras i stort på regeringens viljeinriktning:

- Länsstyrelsens roll på regional nivå ska vara tydlig och möjliggöra att verksamheten kan främja tillväxt och balansera olika samhällsintressen.
- Länsstyrelserna ska ha en effektiv och förtroendeingivande handläggning
- Den samlade styrningen och finansieringen av länsstyrelserna ska skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Arbetet med klimat- och energiomställning, effektivisering av tillsyn och handläggning, hantering av regionala utvecklingsutmaningar och grön omställning samt betoning på civilt försvar och beredskap, brottsförebyggande arbete och vattenkraft var områden som lyftes särskilt. Länsstyrelsernas viktiga samordnande roll i flera nationella initiativ ställer krav på ökad samverkan och effektivitet. Detta ledde till att inriktningen för de tre fokusområdena

Verksamhetsstyrning, Totalförsvaret och Ökat förtroende i stort kundeläge kvar sedan 2024 (se Strategisk styrning och prioritering).

Länsledningens inriktning av målnivån för de olika verksamhetsområdena har varit att samtliga verksamheter ska planera med en ambitionsnivå som syftar till Gott¹ resultat. Syftet med ambitionsnivå Gott är att tillräckliga resurser ska avsättas för att nå målen inom verksamhetsområdet.

De regionala strategier och program som haft störst påverkan på verksamheten är följande:

- Värmlandsstrategin: länets regionala utvecklingsstrategi, där Länsstyrelsen är en central aktör i det regionala ledarskapet och till vilken övriga regionala strategier kopplas.
- Färdplanen för ett robust och flexibelt energisystem² skapas löpande av länets aktörer, där läggs för närvarande extra fokus på elektrifiering.
- Ett jämställt Värmland strategi 2024–2027 som särskilt fokuserat på ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap.
- Det regionala krishanteringsrådets Inriktningsbeslut för civilt försvar 2025 har styrt Länsstyrelsens verksamhet inom civilt försvar gentemot länets aktörer.
- Viltförvaltningsdelegationens antagande av en regional förvaltningsplan för klövvilt – den första i sitt slag.

Nationella mål är styrande utan regional anpassning där likformighet över landet är viktig. Detta gäller bland annat Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan och de nationellt fastslagna målvärdena för vissa ärendegrupper (se tabell I).

Intern styrning och kontroll

Av myndighetsförordningen (2007:515) följer att en myndighets ledning ska säkerställa att det finns en intern styrning och kontroll som fungerar på ett betryggande sätt. I det ingår att förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Länsstyrelsen arbetar kontinuerligt med intern styrning och kontroll. Det görs bland annat genom att utbilda medarbetare, föra dialog om den statliga värdegrunden genom så kallade dilemmasamtal. Till stöd i arbetet finns ett antal interna styrdokument, exempelvis Etiska riktlinjer för Länsstyrelsen Värmland. Under hösten 2025 har Länsstyrelsen inlett ett särskilt arbete i syfte att utveckla och stärka myndighetens arbete mot korruption och oegentligheter. Arbetet väntas resultera i tydligare strukturer och processer samt en förmågehöjning när det gäller att identifiera och med förebyggande åtgärder hantera såväl interna som externa risker för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägerier och andra oegentligheter.

¹ Nivå Gott enligt årsredovisningens bedömningskriterier.

² www.energismartavarmland.se/fardplan

Myndighetsövergripande resultat

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	210,9	217,0	217,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	131,5	139,5	138,8
Antal årsarbetskrafter män	79,4	77,5	78,5
Andel årsarbetskrafter kvinnor (%)	62	64	64
Andel årsarbetskrafter män (%)	38	36	36
Antal ärenden, inkomna och upprättade	20 553	20 773	20 170
Antal beslutade ärenden	20 086	21 131	18 297
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	202	199	402
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	283 657	273 484	261 273
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen ³ (tkr)	86 966	70 511	67 626

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Skillnaden i årsarbetskrafter förklaras dels av att det blivit en del luckor innan ersättningsrekryterade medarbetare kunnat börja sin anställning, dels av en del tjänstledigheter som lösts genom intern arbetsledning och prioritering, snarare än vikariat.

Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Främja länets utveckling och följa tillståndet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
2§ p6 Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Enligt den strategiska inriktning som beskrivits tidigare och med stöd i Länsstyrelsens styrkedja är samordning mellan olika frågor och aktörer genom strategiska samarbeten

³ Nyckeltalet Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen visar utbetalda bidrag under året. Här är inte periodiserade lämnade bidrag med. Urvalen för detta nyckeltal är inte samma som lämnade bidrag i resultaträkningen. Det gäller även för samma nyckeltal som anges i avsnittet Resultatredovisning per verksamhetsområde.

grundläggande i att nå de nationella målen. Några sådana och dess resultat exemplifieras som följer.

Samordning mellan politikområden

Internt har Länsstyrelsen under 2025 vidareutvecklat ett arbetssätt som etablerades under 2024 vilket innebär att processgrupper tillsätts med kompetenser från olika organisatoriska enheter. Processgrupper tillsätts för att i särskilt komplexa och omfattande ärenden samordna och effektivisera handläggningen. Gruppen etableras så snart Länsstyrelsen har kännedom om en uppseglade komplex fråga som kan komma att leda till ett eller flera ärenden. Inom ramen för arbetet utforskar myndigheten bland annat möjligheterna till tidig dialog, tydligare samordning av interna roller och kompetenser för att skapa bättre förutsättningar att ta tillvara synergieffekter och möta sökanden genom ett samlat och förutsebart agerande.

Under 2025 har tre processgrupper varit i drift för följande processer:

- Fortum AB:s ärende om att inrätta pumpkraftverk i Värmland där flera lokaliseringalternativ utforskas. Mer om det under verksamhetsområde Hållbar samhällsplanering och boende.
- Det inom regeringsuppdraget Kortare ledtider för nätkoncessioner pågående projektet Karlstadbenet, där processgruppen har varit igång sedan 2024. Mer om det under verksamhetsområde Hållbar samhällsplanering och boende.
- Trafikverkets ansökan till domstol om tillstånd att erosionsskydda riksväg 62 längs Klarälven. Det är fråga om åtgärder som kommer i konflikt med skyddade naturvärden och tillstånd behövs därför bland annat enligt Natura 2000-lagstiftningen. Mer om det under verksamhetsområde Regional tillväxt och infrastrukturplanering.

De tre processgrupperna redovisar att arbetssättet hjälpt till att upptäcka potentiella utmaningar i ett tidigt skede, vilket får antas möjliggöra en snabbare hantering av inkommande ärenden.

Samarbete med länets aktörer

Länsstyrelsens roll som en ledande aktör i det regionala ledarskapet för Värmlands utveckling och samtidigt statens regionala företrädare medför att samarbeten med länets aktörer sker inom de flesta verksamhetsområden och på flera nivåer med olika intensitet. Några väsentliga samarbeten redovisas här:

- Den överenskommelse som sedan 2019 reglerat samarbetet mellan Länsstyrelsen och Region Värmland har genomgått en mer omfattande revidering med fokus på hur samarbetet ska ske. Syftet är att bredda samarbetet och tydliggöra strukturen, vilket förväntas ge högre effektivitet och ökad tydlighet för övriga regionala aktörer.

- Länsledningens ökade deltagande vid olika möten inom den samverkansstruktur⁴ som regleras av samverkansavtalet mellan länets kommuner och Region Värmland. Utgångspunkten för samarbetet är Värmlandsstrategin. Deltagandet stärker Länsstyrelsens påverkan på länets utveckling och ökar möjligheten till samhandling.
- Regionala krishanteringsrådet Värmland inriktar länets arbete inom krisberedskap och civilt försvar, vilket beskrivs under verksamhetsområde Samhällsskydd och beredskap.
- Samhällsråd Värmland fungerar som ett strategiskt forum där den högsta ledningen för Länsstyrelsen Värmland, Polisen Värmland, Region Värmland samt representant för kommundirektörsnätverket samverkar för att stärka arbetet med trygghet och social hållbarhet i länet. Mer om detta under verksamhetsområde Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.
- Det regionala energi- och klimatstrategiska samarbetet där representanter för bland annat elkraftsleverantörer och representanter för stat och kommun möts. Mer om detta under verksamhetsområde Energi och klimat.
- Delegationen för klimatanpassning bildades under året och en överenskommelse har slutits mellan Länsstyrelsen, kommunerna och Sveriges geotekniska institut. Mer om detta under verksamhetsområde Energi och klimat.

Gränssamarbete

Det gränsregionala arbetet är viktigt för Värmland och Länsstyrelsen. I verksamhetsområde Regional tillväxt beskrivs Länsstyrelsens engagemang i servicekontoret Grensetjänsten Norge- Sverige och Grenserådet, vilket arbetar med att lösa gränshinder. Under verksamhetsområde Samhällsskydd och beredskap beskrivs det utvecklade samarbetet med Statsförvalteren i Innlandet och att Gränsrådningsrådets arbete nu även omfattar totalförsvarsfrågor.

Samarbete med andra länsstyrelser och andra nationella myndigheter

Samarbetet med andra länsstyrelser pågår ständigt i nätverk och chefsforum med syfte att hitta gemensamma, ensade lösningar. Några av dessa har varit särskilt värdefulla under 2025:

- Samhällsråd SWT: Det länsövergripande samhällsrådet för Värmland, Dalarna och Örebro består av landshövdingar och polisregionchef och har under 2025 letts från Örebro län. Jaktbrott har varit ett tema för rådet och regeringsuppdraget om barn och unga i organiserad brottslighet (BoB) ett annat. Länsstyrelsen Värmland har haft samordningsansvaret för BoB-arbetet inom polisregion Bergslagen, vilket går att läsa mer om under verksamhetsområde Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.
- Trygga hem – utan våld är ett strategiskt utvecklingsarbete i Polisregion Bergslagen för att pröva om fokuserad avskräckning är ett effektivt sätt att förhindra att våld i nära

⁴ <https://varmland.se/varmlandsradet/samverkansstruktur>

relation sker, försvåra att våldet upprepas och förändra beteende hos våldsutövaren. En avsiktsförklaring har undertecknats av Länsstyrelsen Värmland, Polisregion Bergslagen, Region Värmland, Kriminalvården Region Mitt och två pilotkommuner.

- Under verksamhetsområde Areella näringar beskrivs hur det fördjupade samarbetet med Dalarna och Gävleborg inom Strategisk plan lett till likriktning och effektivisering, samt hur ett av flertalet samarbeten med Länsstyrelsen Västra Götaland med Väneren som gemensamt intresse har lett till samordnad fisketillsyn.
- Verksamhetsområde Regional tillväxt och infrastrukturplanering lyfter som exempel fram samarbetet med Länsstyrelsen i Örebro och de två regionerna om Nobelbanan.
- Samverkansrådet för mellersta viltförvaltningsdelegationen. Viltförvaltningsarbetet beskrivs närmare under Övrig förvaltning och trafikföreskrifter.
- Deltagande i SustainGov-projektet Helhetsenkelt vilket drivs av Karlstads universitets Samhällsnytta AB ett projekt i samarbete med lantbrukare, myndigheter och intresseorganisationer. Mer om det under Areella näringar.

Samverkan med näringslivet

Länsledningen har regelbundna informella träffar med företrädare för länets näringslivsorganisationer, vilket resulterar i gemensamma insatser och samarbeten. Några exempel:

- Ett nära samarbete med Svenskt näringsliv inleddes 2024 som en del av fokusområdet Ökat förtroende. Med huvudsyfte att öka medarbetarnas förståelse för näringslivets villkor har bland annat en serie företagsbesök samarrangerats. Mer om detta under Integrering av tvärspektoriella frågor.
- En skrivelse ställdes till regeringen om tullars påverkan på det värmländska näringslivet med anledning av höjda handelstullar i USA.
- Företrädare för näringslivet har samlats i ett råd för privat-offentlig samverkan inom beredskap.
- I samarbete med Handelskammaren Värmland har en Miljöprovningdag arrangerats (uppdrag 3E3).

Utveckling av tillsynsuppdrag

Även inom tillsynsområdet arbetar Länsstyrelsen för att utveckla helhetssynen och ta tillvara synergimöjligheter inom verksamheten. Det har bland annat resulterat i samarbeten mellan tillsynshandläggare inom alkohol-, tobak- och nikotinprodukter och handläggare inom livsmedelsstrategin angående nya regler för gårdsförsäljning.

Länsstyrelsens brottsförebyggande uppdrag bygger på samarbete mellan olika kompetenser där bland annat handläggare inom miljöbrotts tillsyn och brottsförebyggande samarrangerade en temadag om miljöbrottslighet. Mer om dessa exempel kan läsas i verksamhetsområde Folkhälsa, jämställdhet, integration med mera.

Integrering av tvärssektoriella frågor

Länsstyrelseinstruktionens 5 § tar upp ett antal tvärssektoriella frågor som ska hanteras i myndighetsarbetet. Där ingår bland annat frågor inom jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt arbetet med att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Under året har arbete med det särskilda uppdraget om rättighets- och jämställdhetsintegrering fortsatt. Nu med tydligt fokus på de verksamhetsområden där störst effekt bedömts kunna uppnås: totalförsvaret, statsbidrag, grundläggande utbildningar för medarbetare samt externa event. Arbetet har inneburit en tydligare prioritering, ökad samordning och mer målinriktade insatser jämfört med tidigare år där de tre förstnämnda har varit prioriterade områden för året.

En central prestation under året är att rättighetsprinciperna enligt 5 § nu tydligt ingår i introduktionsplanen för nyanställda. Vidare finns en plan för hur övriga anställda ska genomgå utbildningarna. Här har stödmaterial tagits fram för användning av enhetschefer vid APT-möten, för att stödja lärande och planering framåt. Genom detta har myndigheten bland annat stärkt förutsättningarna för en mer likvärdig kunskapsnivå och ett gemensamt språk för rättighets- och jämställdhetsfrågor i organisationen.

Inom statsbidragshanteringen har en samlad kartläggning av myndighetens samtliga statsbidrag genomförts med särskilt fokus på hur 5 § beaktas i handläggningens alla steg. Den efterföljande analysen har identifierat gemensamma mönster, risker och utvecklingsbehov samt tydliggjort var i processen rättighetsperspektiven har störst betydelse.

Inom fokusområdet totalförsvaret har sakkunniga i perspektivfrågorna bidragit till planering av ett myndighetsövergripande dialogseminarium, vilket har skapat förutsättningar för ökad medvetenhet om hur rättighets- och jämställdhetsperspektiv påverkar prioriteringar

och ansvar i beredskaps- och krisarbete. Parallellt har planering inletts för utbildningsinsatser samt för integrering av perspektivfrågorna i rollkort och mallar för stabsfunktionerna i krisorganisationen. Dessa förberedelser utgör ett viktigt steg mot ett mer robust och rättighetssäkrat arbete med totalförvarsfrågorna på myndigheten.

I arbetet med att förenkla för företag har samtliga medarbetare deltagit i en kompetenssatsning i service och bemötande samt kunskap om näringslivets villkor. Satsningen har varit integrerad med Länsstyrelsens tillväxtfrämjande arbete, som beskrivs under Regional tillväxt och infrastrukturplanering. Insatserna bedöms ha bidragit till ökad samsyn och förståelse för företagens villkor, behov och förutsättningar samt ett ökat förtroende för myndighetens verksamhet. Länsstyrelsen har arbetat specifikt med att minska den upplevda regelbördan för lantbrukare. Detta arbete beskrivs under Areella näringar. Förenklingsarbetet har även resulterat i ett fördjupat samarbete med näringslivets branschorganisationer.

En fortsatt prestation under året är vidareutvecklingen och konsolideringen av det arbetssätt som infördes föregående år i årsredovisningen. För andra året i rad har varje verksamhetsområde integrerat beskrivningar av sitt arbete och dess effekter kopplat till tvärspektoriella frågor. Som stöd i detta arbete har sakkunniga inom de tvärspektoriella frågorna fortsatt funnits tillgängliga för dialog, läsning och gemensamma resonemang om texterna. Arbetssättet bidrar till ökad transparens och en tydligare bild av hur de tvärspektoriella perspektiven omsätts i praktiken inom respektive verksamhetsområde. Det ger också en möjlighet att identifiera förbättringsområden framåt. Sammantaget ger detta en mer sammanhållen bild av Länsstyrelsens insatser samt förbättrade förutsättningar för uppföljning, utvärdering och fortsatt utveckling av arbetet med tvärspektoriella frågor.

Samtantaget har arbetet under året tydligare gått från utveckling till tillämpning vilket ger bättre förutsättningar för ett strategiskt och kvalitetssäkrat arbete med perspektivfrågor i Länsstyrelsens verksamhet.

Övergripande uppdrag och intern utveckling

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet	Regleringsbrev
1D6 Redovisa arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Regleringsbrev
1E1 Redovisa kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet	Regleringsbrev
1E2 Redovisa åtgärder för elektroniska beställningar	Regleringsbrev
3E3 Kunskaphöjande insatser rörande tillståndsprocesser	Regleringsbrev
Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670	Övriga uppdrag

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Intern verksamhetsutveckling

Den myndighetsövergripande verksamhetsutvecklingen sker framför allt i de utpekade fokusområdena, vilka under 2025 varit tre till antalet, mer om detta under Strategisk styrning och planering.

Inom fokusområde verksamhetsstyrning har verksamhetslogik, även kallad effektlogik, testats vidare under 2025. Länsstyrelsen har prövat, och tränat, på ett i förhand valt internt uppdrag, genom att använda effektlogik och förändringsteori som verktyg i planering och genomförande av uppdraget. Ett ramverk för budgetering har också tagits fram som förbättrat förmågan att nyttja erhållna medel fullt ut.

Fokusområde ökat förtroende har under 2024 och 2025, genom en grundutbildning i kommunikation, lagt en gemensam grund för ett fortsatt lärande om service och bemötande. En serie företagsbesök genomfördes i samarbete med Svenskt Näringsliv där samtliga medarbetare på Länsstyrelsen erbjöds att medverka på minst ett av dem. Detta har lagt en god grund för fortsatt verksamhetsspecifik vidareutveckling och lärande inom organisationen.

Även inom fokusområde totalförsvar har en utbildningsgrund lagts genom en bred introduktion till myndighetens roll och uppgift för hela krisorganisationen. Vidare har en grundläggande utbildning i stabsmetodik för alla som ingår i stabsorganisationen och samtliga tjänstepersoner i beredskap (TiB) genomförts. På denna grund kan nu byggas fördjupningar inom till exempel intern säkerhet respektive funktionsvis utbildning och övning.

Utöver arbetet i de tre fokusområdena har arbetssättet med processgrupper för komplexa och omfattande ärenden utforskats. Detta beskrivs under Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling.

Myndighetsövergripande uppgifter

Nedan redovisas väsentliga insatser och resultat inom några av de myndighetsövergripande uppgifterna.

Intern säkerhet

Mot bakgrund av ett alltmer komplext säkerhetsläge med höjda krav på säkerhetsskydd, informationssäkerhet, krisberedskap och fysisk säkerhet har Länsstyrelsen skapat en sammanhållen säkerhetsfunktion.

Syftet med en samlad säkerhetsfunktion är att uppnå en sammanhållen struktur med tydlig ledning och styrning, som säkerställer ett professionellt, rättssäkert och effektivt säkerhetsarbete inom hela myndigheten. Funktionen ska ge ett effektivare chefsstöd samt verka för ökad intern samordning, tydlighet gentemot verksamheten och stärkt efterlevnad av regelverk och interna riktlinjer.

Funktionen säkerhetsskyddschef har lagts som en uppgift för en av avdelningscheferna för att förenkla och säkerställa kontakten med länsledningen.

Länsstyrelsen har upprättat och arbetat efter en säkerhetsskyddsanalys med tillhörande säkerhetsskyddsplan. En utbildning i säkerhetsskydd har hållits för nyanställd personal. Vidare har myndighetens register över säkerhetsklassad personal uppdaterats och ett arbete med att ta fram en befattningsanalys påbörjats.

Utbildning inom informationssäkerhet har skett dels genom så kallad nanolearning, dels kopplat till förberedelser för införande av nya mötes- och chattjänster. Se även redovisning av 1B1 nedan.

GIS-samordning

Länsstyrelsen har under 2025 byggt om samtliga interna och externa webbGIS enligt en ny mall som tagits fram av länsstyrelserna gemensamt inom förvaltningsobjektet Generellt kartstöd. Länsstyrelsen har ett internt webbGIS med information som spänner över de flesta verksamhetsområden och flera som är verksamhetsspecifika med anpassad information för respektive uppdrag. Framtagandet av verksamhets- och projektspecifika webbGIS och användande av sökprofiler är ett led i att förenkla handläggningen. En sökprofil är en lista över ett antal datamängder som analyseras mot ett valt objekt, till exempel ett samrådsområde (punkt, linje eller yta), vilket gör att motstående intressen ur sökprofilen kan identifieras för vidare hantering.

Förändringen av webbGIS bidrar till ökad robusthet. De specifika sökprofilerna och projektspecifika webbGIS bidrar till myndighetens förmåga att enkelt identifiera geografiskt placerade intressen i beslutsprocesser.

Deltagande i länsstyrelsegemensamt arbete

Länsstyrelsen har som inriktning att öka engagemanget i länsstyrelsegemensamma sammanhang för att säkerställa att Värmlands perspektiv tas tillvara, bidra med kompetens, men också som kompetensutvecklingsinsats för enskilda medarbetare. Detta medför att ordförandeposter i nätverk eller motsvarande söks. För närvarande innehas ordförandeposten i kommunikationschefsnätverket av en anställd vid Länsstyrelsen Värmland, myndigheten har även medarbetare engagerade som nationella samordnare inom jämställdhet och energi. Länsrådet Emma Spak var engagerad som kontaktlänsråd både till Boverket och Jordbruksverket med flera aktörer inom försörjningsberedskap.

Två medarbetare har varit aktiva i utvecklingsprojektet Digital samverkan, vilket syftar till att införa nya moderna och säkra mötes- och chattjänster. Länsstyrelsen har också haft mindre omfattande engagemang i förvaltningsobjekten Landsbygd och djur, Generellt kartstöd samt Ekonomi och personal.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas övergripande regleringsbrevsuppdrag.

1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet

Länsstyrelsen Värmland har genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps, MSB:s, verktyg Cybersäkerhetskollen genomfört en utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet. Olika utbildningsinsatser har genomförts på området bland annat som förberedelse för införandet av nya digitala mötes- och chattjänster. Effekten hittills bedöms vara att kunskapen om informationssäkerhet och myndighetens sårbarheter ökat inom myndigheten.

Länsstyrelsernas gemensamma redovisning finns i bilaga E.

1D6 Arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning

Inom ramen för arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i tillsyn och prövning diskuteras löpande aktuella ärenden och bedömningar. På så sätt höjs både kompetens och samsyn. Länsstyrelsen identifierar rutiner som saknas eller behöver uppdateras och registrerar dessa i ett särskilt dokument. Arbetet sker löpande och vid behov. Vidare har Länsstyrelsen utvecklat olika arbetssätt som ett led i att minska sårbarheten. Enligt nya rutiner sker tillsyn på flertalet tillsynsobjekt av två handläggare, en som är huvudhandläggare och en som för anteckningar. Många av verksamheterna är komplexa och omfattas av mycket lagstiftning. Arbetssättet ger ökad samsyn och kontinuerligt lärande inom arbetsgruppen.

Länsstyrelsernas gemensamma redovisning finns i bilaga E.

1E1 Kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet

Kostnader som redovisas kommer från både ram- och sakanslag. Kostnader för utveckling och förvaltning av egna digitala plattformar (webbplatser) och IT-verktyg, samt EU-finansierade projekt redovisas inte.

Kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet, kronor	2025
Annonskampanjer	128 795
Utgivning av tidningar	0
Övrigt tryckt material	296 057
Profilprodukter	24 981
Upphandlade kommunikations- och konsulttjänster	444 601
Summa	894 434

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP. Kommentar: I annonskampanjer ingår kostnader för den länsstyrelsegemensamma kampanjen Bortförd.

Personal kommunikationsfunktionen	2025
Antal årsarbetskrafter kommunikatörer	6,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,75
Antal årsarbetskrafter män	0,5
Antal medarbetare på kommunikationsenheten	7

Av årsarbetskrafterna ovan är 75 procent av en heltidstjänst finansierad av gemensamma länsstyrelseinterna projektmedel och 50 procent av en heltidstjänst är EU-finansierad. Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

I flera av Länsstyrelsens regeringsuppdrag står det att Länsstyrelsen ska informera, sprida information och höja kunskapen inom specifika områden. Inom de kärnuppdrag Länsstyrelsen har prioriteras arbetet med att stärka och utveckla det civila förvaret, regional utveckling med grön omställning och demokrati. Konkreta exempel är utbildningsinsatser till kommunerna i kriskommunikation, samverkan inom länet vid samhällsstörningar, utveckling av krigsorganisationen, kontinuitetsplanering, stöd till viltförvaltning, service till företag, näringslivssamverkan, aktörsgemensamma insatser för elförsörjning och klarspråksarbete. Ytterligare exempel är att stötta dialog med branscher och näringar, effektiviserad miljöprövning, målkonflikter, elektrifiering och uppdragen inom jämställdhet och brottsförebyggande.

Kommunikationsarbetet handlar också om att ge råd, service och vägledning till dem som behöver använda de tjänster Länsstyrelsen tillhandahåller. En stor del av arbetet är proaktivt, såsom att bidra till att utveckla länets beredskap inför kris eller krig, eller att bidra till kunskap om försvarsvilja i länet. Det kan också vara information med direkt koppling till Länsstyrelsens främjandeuppdrag eller information för att gynna och underlätta deltagandet i allmänna val. Kommunikationsfunktionen arbetar också med kommunikationssamordning mellan övriga länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter. Fristående, renodlat varumärkesarbete förekommer inte.

Vilken uppgift eller vilka uppdrag som ligger till grund för respektive verksamhet/insats

Länsstyrelserna är mål- och resultatstyrda och respektive länsstyrelses inriktning beslutas av dess länsledning, utifrån de uppdrag som riksdag och regering har beslutat om. Enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion är en av länsstyrelsernas grundläggande uppgifter att arbeta för att nationella mål får genomslag i länet. Kommunikationsarbete är därför dedikerat till arbetet med nationella mål och övriga uppdrag och mål som riksdag och regering beslutar om. Det är en integrerad del av kärnverksamheten och avgörande för effektiv förvaltning och god service.

Enligt myndighetsförordningen ska myndigheter ”tillhandahålla information om myndighetens verksamhet och följa sådana förhållanden utanför myndigheten som har betydelse för verksamheten”. Myndigheters serviceskyldighet regleras också i förvaltningslagen, med bland annat krav på att göra information tillgänglig. Kommunikationsverksamheten har också, enligt den statliga värdegrunden, uppgiften att upprätthålla demokratiska värden, till exempel verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Internt är kommunikationen en del av arbetet

med pågående, viktiga förändringar för att Länsstyrelsen ska vara en effektiv, relevant myndighet i samklang med länets utveckling.

Motivering för val av kommunikationsmedel

Länsstyrelsens kommunikation sker i huvudsak via egna digitala kanaler, såsom externwebb och intranät för intern kommunikation. Kraven på e-tjänster ställer också krav på kommunikationsstödjande insatser. Lansstyrelsen.se/varmland hade 2025 cirka 266 630 registrerade besök, 438 084 registrerade sidvisningar och 200 729 unika besökare. Lansstyrelsen.se hade 2025 cirka 9,2 miljoner registrerade besök, 14,4 miljoner registrerade sidvisningar och 6,4 miljoner unika besökare registrerade. Cirka 180 000 av besöken gick in och startade en e-tjänst.

Länsstyrelsens sociala medier används för att kostnadseffektivt sprida information och är extra värdefulla i krissituationer, då en bred målgrupp behöver nås snabbt. Länsstyrelsen Värmland hade 2025 drygt 10 000 följare på Facebook, cirka 2 500 på Instagram och 4 000 på LinkedIn. Dessa följare har under året tillsammans genererat drygt 8 000 000 visningar.

Ett exempel på digital kommunikation som når brett är kommunikationsinsatserna för Energismarta Värmland som till stor del görs via extrawebben energismartavarmland.se. Fokus för kommunikationen är att stödja det övergripande målet för Värmlands energi- och klimatstrategiska arbete, skapa förutsättningar för hållbar utveckling på regional och lokal nivå, och därigenom bidra till att de nationella energi- och klimatmålen uppnås. Nätverket Energismarta Värmland drivs i samverkan med Region Värmland.

Tryckt information produceras i begränsad mängd. De flesta målgrupper föredrar att ta del av Länsstyrelsens information digitalt, men det finns målgrupper och situationer där tryckt information är mer effektiv än digital. Ett exempel är handböcker inom social hållbarhet som lyfter det proaktiva arbetet inom exempelvis mäns våld mot kvinnor eller utbildningsmaterialet Växa i Värmland, som är ett föräldrastöd.

Profilprodukter tas sällan fram. Under året har Länsstyrelsen endast tagit fram en produkt, ett nyckelband. Syftet med detta var dels att man ur en säkerhetsaspekt lätt ska kunna identifiera medarbetare som arbetar på Länsstyrelsen, dels för intern identitet.

Den annonsering som genomförts under året har främst haft till syfte att lyfta specifika insatser Länsstyrelsen gjort. Det har bland annat handlat om att uppmuntra allmänheten att besöka länets besöksmål, delta i Länsstyrelsens olika arrangemang och varna allmänheten vid särskilda händelser.

1E2 Ågärder för elektroniska beställningar

En nulägesanalys genomfördes som ett första steg i utvecklingsarbetet. Analysen tog sin utgångspunkt i den Nationella upphandlingsstrategin, tillämpliga förordningar och regelverk avseende elektronisk handel samt de interna förutsättningarna. Syftet med denna fas var att identifiera nuvarande arbetssätt, bedöma mognadsgraden inom e-handel samt kartlägga befintliga hinder och möjligheter för fortsatt digital utveckling. Resultaten från nulägesanalysen utgjorde därefter grund för en handlingsplan. Planen innehåller konkreta

åtgärder, prioriteringar och mål med fokus på att öka användningen av e-handel och effektivisera myndighetens processer.

De åtgärder som har vidtagits under året omfattar kompetensutveckling, implementering av systemtekniska lösningar, förstärkning av resurser, uppdatering av mallar för avtalsskrivning vid upphandlingar, tillhandahållande av tekniskt stöd inom e-handel till upphandlade leverantörer, utbildning av användare samt löpande utvärdering.

3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndsprocesser

Under året har Länsstyrelsen i samarbete med Handelskammaren i Värmland genomfört kunskapshöjande insatser om miljöprövningsprocessen för Handelskammaren Värmlands medlemmar.

Länsstyrelsernas gemensamma redovisning finns i bilaga E.

Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670

Länsstyrelserna har tillsammans tagit fram mallar för överenskommelse och beslut om personallån som kan användas både mellan länsstyrelser och mellan länsstyrelser och andra myndigheter, inklusive beredskapsmyndigheter.

Det pågår en översyn av behovet och möjligheterna till personallån mellan myndigheterna i Värmland som ett sätt att nyttja den regionala kompetensen. Den geografiska närheten kan underlätta vid vissa typer av kompetensbehov.

Länsstyrelsen Värmland har överenskommelser om in- och utlån av personal med Barnombudsmannen, Länsstyrelsen i Västra Götaland och Länsstyrelsen i Örebro län. Det har också påbörjats ett arbete med överenskommelse om personallån med Jordbruksverket.

Följande resurser har lånats ut från myndigheten 2025:

Avtalspart	Inlån/utlån	Procent	Startdatum	Slutdatum
Länsstyrelsen Örebro	Utlån	20	2025-02-01	2025-06-30
Barnombudsmannen	Utlån	100	2025-09-09	2025-12-31
Länsstyrelsen Västra Götaland	Inlån	40	2025-01-01	2025-06-30
Länsstyrelsen Västra Götaland	Inlån	25	2025-07-01	2025-12-31

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Länsstyrelsen har ett lokalt kollektivavtal om samverkan. Samverkansavtalet omfattar frågor om verksamhetens planering, styrning, utveckling, ekonomi, kompetensförsörjning och arbetsmiljö. 2024 utökades samverkansavtalet till att även omfatta samverkan på avdelningsnivå och hösten 2025 genomfördes en utvärdering av samverkansnivåns funktion. Det konstaterades att det är ett relevant forum med utvecklingspotential. Det tar tid att etablera arbetssätt och hitta rätt frågor att samverka om.

Under 2025 har inflödet av frågor från arbetsplatsträffar till avdelningssamverkan och central samverkan ökat något. Det är en positiv utveckling som bidrar till samverkansavtalets syfte om ökad delaktighet och inflytande i arbetet. Implementeringen av avdelningssamverkan antas vara bidragande till det ökade inflödet av frågor.

Gemensamma utbildningsinsatser inom arbetsmiljöområdet har i central samverkan lyfts som ett önskemål. Under året har en halv dags utbildning med fokus på systematiskt arbetsmiljöarbete och interna rutiner genomförts. Målgrupp var chefer, fackliga företrädare och skyddsombud. Hösten 2025 beslutades om en ny riktlinje för arbetsanpassning och rehabilitering. Ett första steg i implementeringen var en kortare utbildningsinsats riktad till samma målgrupp. Insatserna för partsgemensam kompetensutveckling har utvärderats i den centrala samverkansgruppen med ett positivt resultat. Fler utbildningsinsatser planeras för genomförande 2026.

Länsstyrelsen har under året fortsatt utveckla den samlade förmågan att hantera hot, hat och påverkansförsök riktad mot myndigheten och enskilda medarbetare. Flera stödfunktioner har en viktig uppgift i arbetet med att stötta chefer och medarbetare. Utöver det interna stödet har samtalsstöd via företagshälsovården etablerats. Stödet erbjuds återkommande till särskilt utsatta medarbetare och kan även avropas vid behov av både chef och enskilda medarbetare.

Under 2025 har 23 tillbud och 5 olycksfall rapporteras in. Tio av tillbudena gäller situationer som inneburit hot om våld alternativt otillåten påverkan jämfört med 15 rapporterade händelser föregående år.

Våren 2025 implementerades en ny modell för återkommande medarbetarenkäter i syfte att följa upp arbetsmiljön på myndigheten. Fyra undersökningar har genomförts under året. Svarsfrekvensen har varit hög med ett snitt på 90 procent. Arbetet med att ta fram frågorna har genomförts i omfattande samverkan och målen i Länsstyrelsens arbetsmiljöpolicy har fungerat som utgångspunkt. Det möjliggör regelbunden uppföljning av myndighetens nuläge i relation till uppställda mål för vidare analys och åtgärder.

Arbetsättet med återkommande enkäter bidrar till att arbetsmiljöfrågorna regelbundet följs upp på olika nivåer och i olika konstellationer av chefer, fackliga representanter, skyddsombud och medarbetare.

Resultatet från de fyra mätningarna som genomförts under året visar att medarbetare i stor utsträckning upplever en bra dialog med närmaste chef och ett arbetsledande stöd som i stor utsträckning uppfyller behoven. En majoritet av medarbetarna upplever ett bra samarbete med kollegor och får stöd från kollegor när behov finns.

I enkäten har frågor om samarbete och social arbetsmiljö även ställts i relation till distansarbete. Resultatet på frågorna om distansarbetets påverkan visar att en relativt stor andel medarbetare upplever en negativ påverkan. Enkätresultatet bidrar till ett redan konstaterat behov av att följa upp och arbeta vidare med formerna för distansarbete. Arbetet är påbörjat under 2025 och fortsätter under 2026.

Frågor i medarbetarenkäterna som fått ett lägre resultat handlar om rimlig arbetsbelastning, pauser och tid för reflektion. Förtroendet för länsledningens och avdelningschefernas styrning av myndigheten respektive avdelningarna hör också till de frågor som fått ett lägre resultat. Den centrala samverkansgruppen har under hösten konstaterat att det finns ett utvecklingsbehov gällande hur analys av det myndighetsövergripande resultatet ska genomföras. En partssammansatt arbetsgrupp ska tillsättas för ändamålet.

Ett väl fungerande stöd via företagshälsovården bedöms vara en nyckelfaktor i arbetet med att minska långtidssjukfrånvaron. 2024 genomfördes ett byte av leverantör. Under 2025 har företagshälsovården anlåtats för oberoende bedömningar, stöd till chefer och medarbetare samt rådgivning på både individ- och gruppnivå.

Den samlade bedömningen är att myndighetens förmåga inom arbetsmiljöområdet har ökat under året. Samverkan på alla nivåer ska fånga upp och hantera såväl friskfaktorer som risker. Länsstyrelsen har kommit en bra bit på väg med väl fungerande samverkansgrupper och arbetsplatsträffar samt en upplevd bra dialog mellan medarbetare och chef. Det ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling av arbetsmiljön på Länsstyrelsen.

Kompetensförsörjning

Länsstyrelsens arbete med strategisk kompetensförsörjning skapar förutsättningar för verksamheten att ha rätt kompetens både på kort och lång sikt. Arbetet omfattar flera aktiviteter som ökar förmågan att attrahera, utveckla och behålla medarbetare.

Länsstyrelsen har sedan 2023 ett upphandlat stöd med ledarutveckling och chefscoachning. Det upphandlade stödet har fortsatt under 2025 och innehåller tre delar:

- stödja länsledning och HR i arbetet med kontinuerlig chefsutveckling
- individuell chefscoachning för avdelningschefer
- coachning i grupp för enhetschefer.

Under året har myndigheten fortsatt arbeta med olika områden för att utveckla ledarskapet

med syfte att förbättra förmågan att leda organisationens olika verksamheter. Myndigheten har sett ett behov av att öka det kollegiala utbytet mellan chefer och haft ämnet som tema på en chefsdag. Coachning i grupp har skapat möjligheter för chefer att ha ett större kollegialt utbyte, och har också bidragit till att ge andra kontaktytor än vad arbetet automatiskt ger i form av organisatorisk indelning och arbetsuppgifter. Arbetet med att stärka det kollegiala stödet inom chefsgruppen bidrar till en trygg och mer hållbar chefsgrupp.

Myndigheten fattade under 2025 beslut om att frångå chefsförordnanden och i stället tillsätta chefstjänster tills vidare. Bakgrund till beslutet är bland annat att tillsätta chefer utan tidsbegränsade förordnanden är ett sätt att professionalisera chefsyrket och skapa långsiktighet och stabilitet i organisationen.

Intern rörlighet är en viktig del av kompetensförsörjningen. Genom att arbetsleda medarbetare till nya arbetsuppgifter skapas både en bred och djup kompetens i organisationen. Det minskar sårbarheten, ökar flexibiliteten och skapar goda förutsättningar för både helhetssyn och samarbete, liksom till att medarbetare ska stanna och utvecklas i organisationen. Arbetsledning stödjer också verksamhetens förmåga till anpassning av förändrade uppdrag.

Länsstyrelsen tar regelbundet emot studiebesök och praktikanter som en del av den strategiska kompetensförsörjningen. En majoritet av enheterna på Länsstyrelsen tar emot praktikanter, i huvudsak universitetsstudenter. Genom att arbeta strukturerat med studiebesök och att löpande ta emot praktikanter stärker myndigheten sin långsiktiga kompetensförsörjning. Dessa insatser bidrar också till att öka myndighetens synlighet som arbetsgivare och skapar relationer med framtida potentiella anställda.

Antal anställda genomsnitt	2023	2024	2025
Alla	242,1	236,9	233,4
- varav andel kvinnor (%)	66	66	64
- varav andel män (%)	34	34	36

Andel tills vidare (%)	2023	2024	2025
Alla	94	96	95
Kvinnor	94	96	94
Män	94	96	96

Personalomsättning

Personalomsättning uttryckt i andel nyanställda tillsvidareanställningar av genomsnittligt tillsvidareanställda under året har minskat jämfört med 2024. Personalomsättningen rörande nyanställda är högre för män än för kvinnor och avgångna är högre för kvinnor än för män. 2025 är omsättningen vad gäller avgångna lägre än för nyanställda.

Andel nyanställda respektive avgångna tillsvidareanställningar av genomsnittligt antal tillsvidareanställningar under året	2023	2024	2025
Nyanställda tills vidare totalt %	6,6	8,8	8,1
Nyanställda tills vidare kvinnor %	7,3	7,4	6,4
Nyanställda tills vidare män %	5,1	11,5	11,2
Avgångar tills vidare totalt %	12,3	9,2	5,4
Avgångar tills vidare kvinnor %	13,3	10,0	5,7
Avgångar tills vidare män %	10,2	7,7	5,0

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	2025: Antal anställda ⁵	2025: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	2025: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	2024: Antal anställda	2024: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	2024: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	2023: Antal anställda	2023: Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	2023: Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män ≤ 29 år	-	-	-	3,1	1,5 %	-	3,2	-	-
Män 30-49 år	34,3	2,6 %	61,7 %	32,0	1,9 %	58,8 %	38,0	2,0 %	73,0 %
Män ≥50 år	45,7	2,1 %	49,1 %	46,0	2,5 %	71,1 %	42,4	3,0 %	85,3 %
Män totalt	83,9	2,3 %	52,3 %	81,1	2,3 %	66,6 %	83,6	2,5 %	78,2 %
Kvinnor ≤ 29 år	-	-	-	3,4	0,6	-	3,5	-	-
Kvinnor 30-49 år	78,5	6,2 %	79,6 %	81,9	5,4 %	72,3 %	91,2	6,0 %	73,7 %
Kvinnor ≥ 50 år	68,6	4,1 %	57,1 %	70,4	4,1 %	59,5 %	64,1	6,0 %	73,4 %
Kvinnor totalt	149,6	5,1 %	71,7 %	155,7	4,7 %	66,4 %	158,8	5,9 %	73,2 %
Samtliga ≤ 29 år	-	-	-	6,5	1,0 %	-	6,7	-	-
Samtliga 30-49 år	112,8	5,1 %	77,0 %	114,0	4,4 %	70,8 %	129,2	4,8 %	73,6 %
Samtliga ≥ 50 år	114,2	3,3 %	55,6 %	116,4	3,5 %	62,7 %	106,5	4,8 %	75,8 %
Samtliga totalt	233,5	4,1 %	68,4 %	236,9	3,8 %	66,4 %	242,4	4,7 %	74,1 %

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

⁵ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Den totala sjukfrånvaron inom Länsstyrelsen 2025 var 4,1 procent att jämföra med 3,8 procent 2024 och 4,7 procent 2023.

Jämfört med 2024 har kvinnors sjukfrånvaro ökat 2025, från 4,7 procent till 5,1 procent. Mäns sjukfrånvaro var 2,3 procent under 2025 vilket är oförändrat jämfört med 2024. Sjukfrånvaron är högst i gruppen kvinnor 30–49 år. Det är också i denna grupp den största förändringen ses. Frånvaron har ökat med 0,8 procentenheter jämfört med 2024. I gruppen av kvinnor i åldern 30–49 år står sjukfrånvaro över 60 dagar för nära 80 procent av den totala sjukfrånvaron i gruppen.

Myndighetsövergripande resultatbedömning

Ambitionsnivån för samtliga verksamhetsområden har varit att uppnå och kunna rapportera ett gott resultat i årsredovisningen. Den samlade bedömningen för hela myndigheten är också att verksamhetens sammantagna måluppfyllelse lever upp till ett gott verksamhetsresultat för 2025.

I Länsstyrelsens samtliga verksamhetsområden pågår en förflyttning för att än bättre leva upp till regeringens viljeriktning om främjande av tillväxt, balansering av olika samhällsintressen, effektiv och förtroendeingivande handläggning samt styrning och finansiering som förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig verksamhet. Genom att konsekvent tillämpa de tre verksamhetsprinciperna om samverkan, tidig dialog och ständig utveckling i all verksamhet kan önskad förflyttning antas säkerställas i all verksamhet, vilket bidrar till att uppfylla vår vision. (Läs mer under Strategisk inriktning, mål och prioriteringar).

De tre fokusområden som beskrivs i Strategisk styrning och planering visar resultat som möter upp regeringens ovan nämnda viljeriktning. Arbetet inom fokusområde Verksamhetsstyrning har ökat Länsstyrelsens kollektiva förmåga att planera, budgetera, följa upp och prognosticera tillräckligt mycket för att kunna låta arbetet övergå i förvaltning. Det innebär inte att aktiviteterna avslutas, men att de drivs vidare i det ordinarie arbetets utvecklingsprocesser. Arbetet inom fokusområde Totalförsvaret har under 2025 ökat den på myndighetens generella förmåga enligt syftet och fortsätter det kommande året. Fokusområde Ökat förtroende har bidragit till en ökad kunskap och en generellt högre nivå när det gäller att hitta rätt balans mellan serviceskyldighet och rättssäkerhet. Det fortsatta arbetet koncentreras till att identifiera verksamhetsspecifika utmaningar.

En bred intern och extern samverkan är ett verktyg för att uppnå goda verksamhetsresultat. Det visas i Länsstyrelsens resultat för Samordning mellan Politikområden där processer effektiviserats genom att nyttja flera kompetenser tillsammans och då upptäcka utmaningar i ett tidigt skede. Samarbete med länets aktörer och näringslivet, andra myndigheter samt gränssamarbete visar att angelägna frågor ramar in och driver fram planer, överenskommelser och gemensamma inriktningar.

Det interna stödet hos Länsstyrelsen har under 2025 fokuserat på att bygga en förbättrad struktur och en tydligare koppling mellan styrningsriktning och innehåll för arbetsmiljön. Ett annat fokus för året har legat på att förbättra förutsättningarna för ledarskapet hos cheferna på myndigheten. Cheferna är viktiga för styrningen och måluppfyllelsen, och deras upplevelse av stödet behöver få stort utrymme i uppföljningen av detsamma. Myndighetens chefer ger positiv återkoppling på den riktning som det interna stödet i de här frågorna går i, där många uttrycker att de får ett bra stöd för att kunna leda sina respektive verksamhetsområden i rätt riktning.

Resultatredovisning per verksamhetsområde

Länsstyrelsen bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20-21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Gott
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Gott
40-41	Hållbar samhällsplanering och boende	Gott
42	Energi och klimat	Utmärkt
43	Kulturmiljö	Gott
45-46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50-58	Naturvård och miljöskydd	Gott
60-62	Areella näringar	Gott
70, 80-85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
17§ Kampsportsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden.

Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden, som till exempel borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att i vissa fall besluta om lokala vägtrafikföreskrifter. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden. Länsstyrelsen arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner. Länsstyrelsen beslutar också om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	8,0	8,5	7,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,5	5,2	4,3
Antal årsarbetskrafter män	2,5	3,2	2,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 149	1 701	1 126
Antal beslutade ärenden	1 076	1 709	1 124
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	12 911	11 351	9 477
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	6 725	3 484	3 229

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	2025	2024	2023
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ⁶		91,4 %	92,6 %	92 %

Andelen areal som är registrerad i älgskötselområden är fortsatt hög med en viss variation mellan år.

Viltförvaltningsdelegationen

Viltförvaltningsdelegationen (VFD) har sammanträtt vid fyra tillfällen under 2025, och prövat godkännande av miniminivåer för förekomst av björn, varg, järv och lo, samt om en regional förvaltningsplan för klövvilt.

För att skapa en gemensam kunskapsbas och ökad insikt i de olika intressena som finns representerade i VFD har jordbruksintresset, jakt- och viltvårdsintresset och Polismyndigheten under 2025 fått stå värdar för delegationens sammanträden. Vårdskapet har gett utrymme till fördjupning och dialog, och ledamöterna har på detta sätt fått ökad förståelse för varandras utgångspunkter, vilket lett till att arbetet i delegationen utvecklats positivt.

Jakt och viltvård samt rovdjursförvaltning

En regional förvaltningsplan för klövvilt i Värmlands län antogs under året. Den är den första i sitt slag och har tagits fram av Länsstyrelsen i samarbete med en arbetsgrupp bestående av Viltförvaltningsdelegationens representanter för intressena naturvård, ägare och brukare av jordbruksmark, skogsnäringen, jakt och viltvård samt Skogsstyrelsen. Utöver ett 30-tal mål och åtgärder som ska bidra till att uppnå den övergripande målsättningen för klövviltförvaltningen ingår nulägesbeskrivningar, förvaltningsmetodik och en sammanställning av kunskapsläget inom området. Förvaltningsplanen utgör ett

⁶ Administrationssystem, Länsstyrelsen

gemensamt stöd för det arbete som görs hos myndigheter, organisationer, privata aktörer, älgförvaltningsgrupper, älg- och kronhjortsskötselområden samt enskilda markägare, jägare och arrendatorer.

Länsstyrelsen har en viktig roll som stöd till länets älgförvaltningsgrupper i samrådsprocesser och för kompetensutveckling. Granskning och fastställande av älgförvaltnings- och älgskötselplaner är en central del i detta. En noggrann granskning har skapat förutsättningar för god måluppfyllnad i älgförvaltningen och ett ökat förtroende för Länsstyrelsens arbete inom klövviltsförvaltningen.

Medverkande i samrådsprocesserna och framtagande av vägledande dokument är några konkreta exempel på Länsstyrelsens insatser riktade mot länets älgförvaltningsgrupper. Syftet är att öka den samlade kunskapen hos aktörerna inom förvaltningen och därigenom främja samrådsprocessen och bidra till att utveckla klövviltsförvaltningen.

För att ytterligare öka nyttjandegraden av den planerade älgavskjutningen lokalt har Länsstyrelsen arbetat med riktad dialog och rekommendationer till de älgskötselområden där nyttjandegraden legat under en viss procent vid en viss tidpunkt. Efter avslutad älgjakt har dialog förts med de älgskötselområden som haft en nyttjandegrad som under flera år avvikit från vad som anses vara acceptabelt inom älgförvaltningen.

Inom förvaltningen av de stora rovdjuren är årliga inventeringar den mest omfattande verksamheten. Inventeringarna ger ett kvalitetssäkrat underlag som behövs för bland annat Länsstyrelsens beslut om licens- och skydds jakt. Under 2025 har licensjakt efter varg och björn genomförts i Värmland.

Inventeringsresultatet från säsongen 2024/2025 visade en minskad vargförekomst i länet. Efter beredning i mellersta förvaltningsområdet konstaterades att det saknades förutsättningar för att besluta om licensjakt på varg inför 2026.

Länsstyrelsens tillsynsverksamhet kopplad till rovdjur sker i samverkan med Polismyndigheten och syftar både till att förebygga illegal jakt och att underlätta genomförandet av legal jakt. En samverkansträff har genomförts inom arbetet mot illegal jakt tillsammans med andra myndigheter samt representanter för norsk rovdjursförvaltning. Syftet var att skapa samordning och ökad förståelse för varandras roller och ansvarsområden kopplade till dessa utmanande frågor.

Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap

Arbetet med bidrag och ersättningar från viltskadeanslaget syftar till att minska ekonomiska och praktiska konsekvenser av viltskador för verksamhetsutövare, framför allt de med betesdjur, och jägare. Länsstyrelsens informations- och rådgivningsinsatser i fält kring förebyggande åtgärder mot viltskador är omfattande och bedöms viktiga för förtroendet för Länsstyrelsens rovdjursförvaltning.

Antalet tamdjur och hundar som angripits av rovdjur under 2025 är, liksom de senaste åren, lågt. Endast fyra angrepp av rovdjur på tamdjur och ett rovdjursangrepp på hund har

dokumenterats under året. Ett angrepp har skett av björn på bikupa, ersättning uppgick till 14 270 kronor. Totalt har 88 780 kronor betalats ut i ersättning för rovdjursrivna eller dödade tamdjur och hundar under 2025. Samtidigt har 240 856 kronor i ersättning betalats ut för skada på gröda som orsakats av stora fåglar.

Utbetalning av bidrag till förebyggande åtgärder mot viltskador ligger något högre än de senaste åren. Mest medel har gått till bidrag för rovdjursavvisande stängsel och för röjning under stängsel, där totalt 860 000 kronor betalats ut till 31 sökande. Förebyggande åtgärder mot fågelskador på gröda har ersatts med 198 000 kronor fördelat på tre sökande. Bidrag till skyddsvästar för hundar har lämnats med 34 850 kronor fördelat på 14 sökande.

Förvaltningsplan skarv

Utvecklingen av skarvbestånden i Vänern gör att det finns behov av en förvaltningsplan för storskarv. Länsstyrelsen har samarbetat med Länsstyrelsen i Västra Götalands län i arbetet med att ta fram en sådan plan. Båda länen berörs av Vänern och samsyn gällande målsättningar för skarvpopulationen är därför nödvändigt. Under 2025 skickades en enkät ut för att samla in erfarenheter och synpunkter från olika aktörer vid Vänern med syftet att få ett bättre underlag till förvaltningsplanen.

Fonderade bygdemedel

Under året har 36 ansökningar om bidrag från fonderade bygdemedel handlagts, och drygt 2,9 miljoner kronor har betalats ut till 27 ideella föreningar. Samråd har skett med berörda kommuner och med andra aktörer som medfinansierat åtgärderna. Samråd har även skett med Länsstyrelsen Västra Götaland gällande de fonder som är delade mellan länen.

Medlen har gått till ideella föreningar som verkar för bygdens utveckling och invånarnas trivsel. Exempelvis har flera projekt gällande energibesparingsåtgärder genomförts, där föreningarna bidrar både till att avlasta elsystemet och till att sänka sina egna driftkostnader. Även projekt som direkt eller indirekt främjar folkhälso- och barnperspektivet har beviljats medel, där anläggande av en discgolfbana, upprustning av uteridbanor och renovering av en raststuga vid en vandringsled är några exempel. Bidrag har också lämnats för att tillgänglighetsanpassa en golfbana och en föreningslokal.

Trafikföreskrifter

Under året har Länsstyrelsen hanterat ett hundratal ärenden om trafikföreskrifter, dels på framställan av enskilda eller Trafikverket, dels arrangörers ansökan om tillstånd till tävling eller uppvisning på väg. Barnperspektivet beaktas alltid i dessa prövningar.

Länsstyrelsen har fortsatt haft särskilt fokus på att ansökningar om tillstånd till tävling eller uppvisning på väg ska handläggas smidigt, enkelt och i god dialog med sökanden. Att genomföra tävlingar på väg bidrar bland annat till den regionala utvecklingen och ett ökat intresse för värmländska aktörer som tävlingsarrangörer. I syfte att ytterligare utveckla arbetet med tillstånd för tävling och uppvisning på väg har Länsstyrelsen inlett ett samarbete med Region Värmland, samtliga värmländska kommuner och räddningstjänster

samt Polismyndigheten och Trafikverket. Samarbetet väntas leda till bättre översikt av kommande arrangemang i länet och effektivare planering av resurser och insatser.

Resultatbedömning

Arbetet inom området jakt och viltvård samt rovdjursförvaltning har genomförts enligt plan och med goda resultat, exempelvis i form av tillförlitliga inventeringsresultat och hög måluppfyllelse inom älgförvaltningen.

Beviljade investeringar inom fonderade bygdemedel bedöms ha bidragit till lokal samhällsnytta och uppfyllandet av flera nationella mål.

Arbetet med tillstånd till tävling på väg och trafikföreskrifter har varit effektivt och präglats av god dialog med sökande, samt samverkan med såväl statliga myndigheter som kommuner och räddningstjänster.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Redovisa åtgärder för verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena kommunal livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd och animaliska biprodukter, allmänna veterinära frågor, kontroll av foder och livsmedel inom primärproduktionen samt tillsyn av hund och katt. Länsstyrelsens uppgifter omfattar tillsyn, kontroll och besiktning, handläggning av ansökningar, samverkan och samordning samt information.

Inom livsmedelsområdet har länsstyrelserna ansvar för att ge stöd, råd och samordning till den kommunala livsmedelskontrollen. Kontroller genomförs av verksamheter som bedriver primärproduktion av livsmedel och/eller foder. Länsstyrelserna ansvarar också för kontroll av insamling, omlastning och transport av animaliska biprodukter.

Efterlevnaden av djurskyddsbestämmelser kontrolleras hos både verksamhetsutövare och privatpersoner. Området omfattar även till exempel förprovning av djurstallar.

Smittskyddsområdet omfattar samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat sjukdomar inom epizooti- och zoonoslagen, men även hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet och hygien.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, djurhållares hantering av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

I den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP) finns operativa mål för merparten av områdena.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	16,3	15,6	15,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	15,9	15,2	14,8
Antal årsarbetskrafter män	0,4	0,4	0,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	3 711	2 925	2 614
Antal beslutade ärenden	3 214	2 813	2 578
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	6	3	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	22 949	22 091	20 593
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ⁷	≥1	1,82	1,71	1,2
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS	10 %	10,4	10,1	10,6
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ⁸	100 %	100	100	57

Samtliga indikatorer ligger på eller över målvärdena. Utöver vad som framgår av tabellen prioriterar Länsstyrelsen uppföljande kontroller högt då dessa är en förutsättning för att säkerställa att den offentliga kontrollen får effekt. Även djurförbudskontroller är av samma skäl högt prioriterade.

Länsstyrelsens arbete har resulterat i att samtliga operativa mål som gäller för kontrollverksamheten har uppfyllts. Länsstyrelsen har därigenom bidragit till de övergripande mål och önskade effekter som beskrivs i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan.

⁷ Register, Jordbruksverket

⁸ Register, Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har under 2025 blivit reviderade av Livsmedelsverket inom området livsmedelskontroll inom primärproduktionen, och av Jordbruksverket inom området djurskyddskontroll. Revisionen resulterade i bedömningen att Länsstyrelsen i huvudsak uppfyllde kraven inom de båda sakområdena.

Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Ett flertal förändringar i lagstiftningen inom kontrollområdena smittskydd, semin, hästpass, verksamhetstillsyn och djurhälsopersonal har bland annat resulterat i ändrade kriterier för riskklassificering. Detta, tillsammans med översyn av interna kvalitetssäkringssystem, har föranlett en översyn av kontrolluttag i syfte att anpassa verksamheten till förändringarna.

Uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6

Länsstyrelsen har 2025 inte varit föremål för denna typ av revision och har därför inget att återrapportera.

Måluppfyllelse för operativa mål i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan – djurskydd, foder och livsmedel

I de övergripande målen för livsmedelskedjan framgår vilka effekter som förväntas vid måluppfyllelse. Dessa är bland annat att:

- aktörer i livsmedelskedjan konkurrerar på lika villkor,
- de livsmedelsproducerande djuren hanteras väl och är friska, och att de växter som används i livsmedelskedjan är sunda,
- aktörer har tilltro till myndigheternas insatser vilket i sin tur bidrar till att stärka förtroendet för deras produkter,
- konsumenter får säkra livsmedel,
- myndigheter samverkar och kontrollverksamheten är riskbaserad, likvärdig, rättssäker och ger avsedd effekt.

För att säkerställa att alla livsmedelskontrollmyndigheter bidrar till de övergripande målen finns en uttalad skyldighet för myndigheterna att ta hänsyn till målen i den nationella kontrollplanen och integrera dem i planering och uppföljning av kontrollverksamheten.

Länsstyrelsens arbete har resulterat i att de operativa mål som gäller för kontrollverksamheten har uppfyllts. Länsstyrelsen har därigenom bidragit till de övergripande mål och önskade effekter som beskrivs i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan.

Inom djurskyddsområdet har drygt tio procent av kontrollobjekten med livsmedelsproducerande djur kontrollerats. Resurserna har fördelats så att antalet rutinkontroller är dubbelt så många som antalet fysiska klagomålskontroller. Uppföljande kontroller har prioriterats högt då dessa är en förutsättning för att säkerställa att den offentliga kontrollen får effekt. Under 2025 var 21 procent av det totala antalet kontroller uppföljningar. Även 2025 har Länsstyrelsen en låg andel anmälningskontroller utan anmärkning och ligger fortsatt under målet 25 procent med god marginal. Anmälningsärendena hanteras skyndsamt och 93 procent av dessa avslutas inom 90 dagar.

Samtliga tilldelade kontroller inom primärproduktionen har genomförts.

Läkemedel på gård är ett omfattande kontrollområde med ett stort antal kontrollobjekt. Tillsammans med kontrollområdet Djurhälsopersonal har Läkemedel på gård en stark koppling till det förebyggande arbetet mot antibiotikaresistens. Kontroller, både fysiska och administrativa, kopplade till gris, nötkreatur för kött- och mjölkproduktion, häst samt get- och fårproduktion har genomförts under året och information om antibiotikaresistens har lämnats i samband med dessa. Även breda informationsinsatser i syfte att sprida kunskap om antibiotikaresistens har genomförts genom digitala möten och i sociala medier.

Länsstyrelsen kan konstatera att användning och förskrivning av läkemedel oftast är i överensstämmelse med lagstiftningens krav. Användningen av läkemedel hos hållare av livsmedelsproducerande djur i länet är begränsad, och de avvikelser som konstaterats gäller dokumentation och rapportering.

Under året har Länsstyrelsen Värmland samordnat och rapporterat uppdrag 3D1, i djurskyddsförordningen (2019:66). Förslaget har remitterats under hösten.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor.

1D1 Redovisa åtgärder för verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård

Verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård är ett nytt kontrollområde. Förberedelser har genomförts för att kunna påbörja kontrollarbetet under 2026, bland annat genom inventering av veterinära verksamheter i länet och genom utskick av informationsbrev till djurhälsopersonal och vårdgivare.

Resultatbedömning

Arbetet inom sakområdet har bedrivits riskbaserat där livsmedelssäkerhet i hela produktionskedjan varit huvudfokus. Målen för verksamhetsområdet har uppfyllts och verksamheten har därigenom bidragit till de övergripande målen och till de effekter som förväntas vid måluppfyllelse.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet för att skapa tillväxt i länet.
- fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsinsatser i länet.
- bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, besluta om betydande miljöpåverkan, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, tillstyrka att väg- och järnvägsplaner kan fastställas av Trafikverket och vara en relevant samrådspart som ger aktiv rådgivning med fokus på genomförbarhet.
- ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till:

- att nå det långsiktiga klimatmålet och etappmålen för minskad klimatpåverkan samt övriga relevanta miljömål.
- en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därmed bidrar till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och jämställt transportsystem och ett hänsynsmål om trafiksäkerhet, ökad hälsa samt miljö kvalitetsmål.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Inom regional tillväxt är gränsregionala samarbeten en tydlig prioritering. Värmlands geografiska läge, med lång landgräns mot Norge, medför att samarbete med norska myndigheter är en nödvändighet för att genomföra Länsstyrelsens uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Under året har Länsstyrelsen även utvecklat ett samarbete med Ukraina.

Vidare har Länsstyrelsen prioriterat arbetet att leda och samordna länets energiomställning utifrån ett tillväxtperspektiv. Detta då förbättrad tillgång till robust och fossilfri energi bedöms vara en avgörande grundförutsättning för näringslivsutveckling i länet. Arbetet beskrivs under Energi och klimat. Insatser för bättre förmåga att beakta tillväxtaspekter i verksamheten och vid målkonflikter har också varit en prioriterad inriktning för att utveckla myndighetens tillväxtarbete.

Länsstyrelsen har ett brett uppdrag inom infrastrukturområdet. Myndighetens prioritering är att transporter av gods och persontrafik på ett tryggt och effektivt sätt ska kunna ske inom länet, över länsgränser och över landsgräns. Myndigheten ser behov av trafikslagsövergripande planering och arbetar med regionala och nationella aktörer för att säkerställa, och där behov finns, även öka kapacitet av transportslag. Myndigheten har under året lämnat synpunkter på den nationella infrastrukturplaneringen och hur den påverkar länets regionala behov och prioriteringar.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	5,0	5,6	6,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	2,2	2,8	3,5
Antal årsarbetskrafter män	2,8	2,8	2,7
Antal ärenden, inkomna och upprättade	52	39	42
Antal beslutade ärenden	56	34	46
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	2
Verksamhetskostnad inklusive OH (tkr)	7 096	8 032	9 275
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	133	332

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Minskningen över tid av lämnade bidrag kan härledas till utfasningen av Länsstyrelsens arbete med regionala tillväxtmedel och bredbandsstöd.

Regional tillväxt

Länsstyrelsens arbete för regional tillväxt bedrivs till stor del integrerat i övrig verksamhet, vilket beskrivs under redovisningen av regleringsbrevsuppdraget nedan. Arbeta med gränsregionala frågor och regionalt skogsprogram är två prioriteringar i det regionala arbetet.

Gränsregionalt arbete

Länsstyrelsen har under året fortsatt engagemang i Grensetjänsten Norge-Sverige genom att bland annat ha tre av Länsstyrelsens medarbetare placerade på Grensetjänsten. Grensetjänsten är ett gränsöverskridande myndighetssamarbete för att underlätta rörligheten över gränsen för arbetspendlare och företag, och därmed stärka den regionala arbetsmarknaden och konkurrenskraften.

Länsstyrelsen är också engagerad i arbetet med att minska gränshinder genom Grenserådet, där svenska och norska myndigheter ingår och där landshövdingen i Värmlands län och statsförvalteren i Innlandets fylke delar på ordförandeskapet.

Under året har Länsstyrelsen Värmland tillsammans med Länsstyrelsen Västernorrland tecknat en avsiktsförklaring med regionen Zaporizjzja i Ukraina om att utreda möjliga former för ett fortsatt samarbete. Utifrån avsiktsförklaringen har ett regionalt nätverk bildats som består av myndigheter, region, kommuner, företag och andra aktörer som vill bidra till samarbetet.

Regionalt skogsprogram

Länsstyrelsen samordnar det regionala skogsprogrammet, i Värmland kallat skogsstrategi. Inom ramen för strategin har Länsstyrelsen utvecklat samverkan med och mellan region, myndigheter och företrädare för olika intressen i skogen, som markanvändning, industri, naturvård och jakt. Samverkan väntas underlätta dialogen mellan olika intressenter och hanteringen av målkonflikter kopplade till skog. Skogsprogrammet har varit värdefullt för att utveckla formerna för myndighetens interna och externa samverkan i skogliga frågor. Länsstyrelsen bedömer att programmet spelar en viktig roll som plattform för gemensam överblick, samverkan och hantering av målkonflikter i länet.

Infrastrukturplanering

Inom området infrastrukturplanering har Länsstyrelsen flera olika roller. Nedan beskrivs arbetet med infrastrukturplanering. Gemensamt för pågående processer är att lyfta fram behovet av robust och trafikslagsövergripande infrastruktur i länet.

Väg- och järnvägsplaner och annan strategisk infrastrukturplanering

Mängden inkomna planärenden som utgör fysisk planering av vägar och järnvägar har fortsatt varit något lägre jämfört med tidigare år. Samtidigt har ett par ärenden varit mer omfattande och haft en högre grad av komplexitet. Under året har 24 ärenden avslutats, varav de flesta har rört samrådsmöten eller information. Fem remisser rörande strategisk eller övergripande planering för infrastruktur har inkommit under året och samtliga har besvarats med utgångspunkt att bidra till länets utveckling av transportinfrastruktur på bästa sätt. Länsstyrelsens arbete med dessa ärenden har inneburit att statliga och allmänna intressen har samordnats och bevakats, vilket bidragit till att förvaltning och byggande av väg och järnväg präglas av god uppfyllelse av uppsatta nationella mål.

Utveckling av länsstyrelsernas arbete med infrastrukturplanering och samarbete med Trafikverket

Länsstyrelsen deltar i länsstyrelsernas nationella expertgrupp för infrastrukturfrågor inom nätverket för samhällsbyggnad. Inom ramen för uppdraget har Länsstyrelsen bidragit till nationell samordning mellan länsstyrelserna och utvecklad samverkan mellan Länsstyrelsen och Trafikverkets olika organisatoriska delar. Som resultat kan lyftas fram en ökad grad av enhetlig handläggning och regeltillämpning mellan länen samt ökad kvalitet på länsstyrelsernas arbete i infrastrukturplaneringen. Sammantaget bidrar detta till en högre måluppfyllelse och rättssäkerhet. Genom att samverka med Trafikverkets enhet Juridik och planprövning rör sig myndigheterna mot en gemensam riktning, vilket ökat förutsättningarna för att bättre identifiera områden för förbättring och utveckling. Sammantaget förväntas detta bidra till effektivare och kortare planprocesser.

I syfte att långsiktigt säkerställa stadga och rättssäkerhet i myndigheternas handläggning och vägledning kopplad till järnvägsprojektet Nobelbanan har Länsstyrelsen Värmland och Länsstyrelsen i Örebro län undertecknat en avsiktsförklaring för att vägleda samarbetet. Det enade arbetssättet har uppmärksamats och projektet har uttryckt tydlig uppskattning över myndigheternas ansträngning att pröva nya arbetssätt och modeller för samverkan. Arbetet har hittills lett till ett stärkt samarbete mellan länsstyrelserna och en fördjupad kompetens om stora infrastrukturprojekt hos båda myndigheterna.

I arbetet med uppdraget att erbjuda stöd för Strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet (LI2024/01013), har ett nytt samarbetsprojekt mellan regionerna Värmland och Örebro beviljats medel från Tillväxtverket. Projektet rör en utveckling av samarbetsformer och GIS-kompetens. Den stöttning i planeringsarbetet som genom uppdraget åligger länsstyrelserna i de båda länen har därför kommit att handla om samma geografiska område som Nobelbanan, och med ungefär samma tjänstepersonkrets. Genom dessa parallella processer har Länsstyrelsen kunnat utveckla kunskap och förmåga på ett sätt som bedöms vara både framåtsyftande och proaktivt.

Processgrupp erosionskydd

Väg 62 som löper genom länet i nordsydlig riktning, längs Klarälven, behöver skyddas mot erosion för att inte riskera att rasa. Vägen har mycket stor betydelse för människor och verksamheter i norra Värmland. Riskreducerande åtgärder har sedan länge planerats av Trafikverket, men åtgärderna kommer i konflikt med skyddade naturvärden och tillstånd behövs bland annat enligt Natura 2000-lagstiftningen. 2014 avvisade Mark- och miljööverdomstolen en ansökan från Trafikverket på grund av brister i underlaget, och 2025 har en förnyad ansökan avvisats av Mark- och miljödomstolen av samma skäl. Det beslutet överklagades till Mark- och miljööverdomstolen, som dock inte beviljade prövningstillstånd, varpå Trafikverket har överklagat vidare till Högsta domstolen. Länsstyrelsen har i denna process bistått med kunskapsunderlag och med att försöka tydliggöra vilka ytterligare underlag Trafikverket kan behöva ta fram.

För att samordna de resurser inom Länsstyrelsen som berörs, och därigenom i kommande ärenden kunna möta Trafikverkets ansträngningar och samhällets behov ännu bättre, har

under hösten en processgrupp inrättats hos Länsstyrelsen. Uppdraget för processgruppen är att skapa förutsättningar för ett samlat agerande från Länsstyrelsen i de processer och prövningar som Trafikverkets ansökan föranleder, och att ta tillvara synergier med andra relevanta uppdrag inom Länsstyrelsen. Förhoppningen är att därigenom kunna bidra till att vägen med dess funktion kvarstår och att ofrånkomlig inverkan på Natura 2000-området kompenseras.

Grundläggande betaltjänster och stärkt digital trygghet

Mot bakgrund av den ökande omfattningen av bedrägerier vid digitala betalningar har årets insatser särskilt inriktats på att dels stärka allmänhetens kunskap, trygghet och tillit till digitala betaltjänster, dels att stärka allmänhetens förmåga att identifiera bedrägeriförsök i ett tidigt skede. Särskilt fokus har riktats mot äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Arbetet mot bedrägerier och för ökad digital trygghet har under året intensifierats och breddats genom utbildnings- och samverkansinsatser. Det har resulterat i ett fördjupat samarbete med studieförbund, funktionsrättsorganisationer, pensionärsföreningar, brottsofferjourer och flera andra aktörer. Genom att etablera nya partnerskap och knyta till sig ytterligare resurspersoner har myndigheten kunnat nå ut till fler målgrupper än tidigare.

Under året har myndigheten genomfört ett flertal informationsmöten, två nätverksträffar samt en större konferens om betaltjänster och digital säkerhet. En informationsfilm om bedrägerier har producerats och visats i länets kollektivtrafik. I satsningen Kunskap att välja har totalt 45 lokala kursledare utbildats. Dessa har i sin tur anordnat 84 lokala kurser, vilket bidragit till att stärka digitala färdigheter hos 694 deltagare i sju kommuner. Sammantaget har myndighetens engagemang för ökad digital trygghet bidragit till social hållbarhet.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom regional tillväxt.

1C1 Bidrag till tillväxt och arbete för tillväxt vid målkonflikter

Länsstyrelsen har under året arbetat systematiskt med att utveckla förmågan att beakta tillväxtaspekten i ärenden där målkonflikter förekommer. Myndighetens tre verksamhetsprinciper uppmuntrar tidig dialog, samverkan och utvecklade arbetssätt.

Samtliga medarbetare har deltagit i kompetenshöjande insatser och företagsbesök, som har genomförts inom fokusområdet Ökat förtroende, med syfte att öka kunskapen om näringslivets villkor i länet. En utbildning i kommunikation, service och bemötande har kompletterats med dialog- och dilemmaövningar på enhetsnivå. Detta har gjorts för att öka tryggheten när det gäller att ge föreskriven service och samtidigt beakta kraven på likabehandling, effektivitet och rättssäkerhet.

Beaktande av tillväxt och andra perspektiv utifrån hållbarhetens tre dimensioner görs i den dagliga ärendehantering. Länsstyrelsens breda verksamhet med expertkunskap inom

många olika sakområden ger den enskilda handläggaren tillgång till kollegialt stöd vid avvägningar inom dessa sakområden. Detta ger förutsättningar för att göra bedömningar ur ett helhetsperspektiv och att hantera målkonflikter i handläggningen. Vid behov finns särskilda föredragningsrutiner för att uppmärksamma länsledningen på målkonflikter och säkerställa att nödvändiga avvägningar görs. Under Övrig förvaltning och trafikföreskrifter beskrivs ett exempel på hur Länsstyrelsen vid tillståndsgivning till tävling eller uppvisning på väg tillämpar ett arbetssätt med att utifrån dialog och samverkan med berörda myndigheter bedöma helheten i det enskilda ärendet och vad som krävs för att Länsstyrelsen ska kunna lämna ett positivt besked.

Tidig dialog med verksamhetsutövare, kommuner och andra aktörer är ett viktigt verktyg för att fånga upp relevanta tillväxtperspektiv i myndighetens beredning av ärenden. I några särskilt komplexa ärenden (Karlstadbenet, Pumpkraft och Riksväg 62) har Länsstyrelsen tillsatt särskilda processgrupper för att möjliggöra detta och för att skapa förutsättningar för ett samlat agerande från myndighetens sida.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens arbete under året täcker alla områden och uppdrag inom regional tillväxt och infrastrukturplanering.

Inom regional tillväxt kan särskilt lyftas att myndighetens engagemang i Grensetjänsten har bidragit till att stärka den regionala arbetsmarknaden.

Inom transportinfrastrukturplanering bedömer Länsstyrelsen att arbetsinsatserna har varit väl avvägda med en relevant ambitionsnivå för olika typer av ärenden. Myndighetens engagemang för ökad digital trygghet har bidragit till stärkt motståndskraft och ökad trygghet.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1C2 Redovisa åtgärder för ett ökat bostadsbyggande i samverkan med kommuner	Regleringsbrev
3A2 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvården, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- samordna och ta tillvara statens intressen i den regionala fysiska planeringen, kommunala översiktsplaneringen, detaljplaneringen och framtagande av områdesbestämmelser.
- granska översikts- och regionplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.
- pröva detaljplaner, områdesbestämmelser och överklagande av kommuners beslut enligt plan- och bygglagen.
- vägleda och följa upp enligt plan- och bygglagen.
- ge byggnadsnämnden tillsynsvägledning när det gäller tillsyn enligt plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen.
- ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet till exempel genom en årlig regional bostadsmarknadsanalys. Stödja kommunerna i arbetet med riktlinjer för bostadsförsörjning.
- ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder. Länsstyrelserna deltar i genomförande och tillsyn av EU:s återhämtningsplan i stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter samt stöd till energiåtgärder i flerbostadshus.

- samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en ur social synpunkt god livsmiljö. För området bostadsmarknad är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag för andra nationella mål, som till exempel gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Värdebeskrivning och tolkning av gräns för riksintresset Vänern

Länsstyrelsen har i ett samarbetsprojekt med Länsstyrelsen Västra Götaland tagit fram en värdebeskrivning och samtida tolkning av gräns till riksintresse för turismen och det rörliga friluftslivet, Vänern med öar och strandområden. Riksintresset har hittills saknat värdebeskrivning och de gränser som tillämpas bygger på tolkningar av äldre papperskartor som bilagts förarbeten under 1980-talet. Detta har utgjort en svaghet i tillämpningen och förtroendet för riksintresseanspråket. Projektets syfte är att öka transparens och förutsägbarhet rörande statens syn på intressets anspråk. Med detta följer en ökad möjlighet för länsstyrelserna, såväl som för andra parter, att göra snabbare och mer rättssäkra bedömningar av hur olika åtgärder påverkar riksintresset.

Ett utkast av värdebeskrivningen och tolkning av gräns har presenterats vid en workshop i Vänersborg dit de 13 kommunerna kring Vänern var inbjudna. Länsstyrelserna har vidare presenterat underlaget för Naturvårdsverket, Boverket och Riksantikvarieämbetet. Värdebeskrivningen väntas antas som ett planeringsunderlag av länsstyrelserna i början av 2026. Projektet har lett till ökad kunskap och ett förbättrat samarbete mellan länsstyrelserna kring frågor som rör Vänern. Arbetet har till övervägande del mottagits väl av berörda kommuner. Projektet har också synliggjort behov av fortsatt samarbete mellan länsstyrelserna om gemensamma riksintressen.

Bostadssituationen i mindre tätorter

Tillsammans med Länsstyrelserna i Örebro och Dalarna har arbetet om bostadssituationen i mindre orter, främst i Bergslagsområdet, fortsatt. Syftet är att belysa de mindre orternas utmaningar kopplade till svag utveckling av bostadsbeståndet, låga fastighetsvärden och bristande underhåll. Även frågor om oseriösa fastighetsägare och så kallad social dumpning har berörts. Arbetet redovisas i den årliga bostadsmarknadsanalysen. Under 2025 har arbetet haft ett tydligare fokus på att identifiera möjligheter och analysera hur en positiv utveckling ska uppnås i orter som inte växer. Ett gemensamt seminarium om dessa frågor hölls i Grängesberg i oktober 2025. Resultatet av arbetet är bland annat ökat erfarenhetsutbyte mellan kommuner och bostadsaktörer om små orters utvecklingsmöjligheter och utbyte av goda exempel.

Dialoger om strandskydd

Under hösten 2025 har Länsstyrelsen påbörjat en serie strandskyddsdialoger runt om i länet. Fem besök, som inkluderat både fältbesök och öppna dialogmöten, har genomförts i Säffle, Årjängs, Filipstads, Torsby och Sunne kommun. Ett besök till Forshaga kommun är planerat till april 2026.

Syftet med strandskyddsdialogerna är att lyssna in synpunkter, besvara frågor och förklara strandskyddets möjligheter och begränsningar. Träffarna riktar sig till markägare, näringsidkare, politiker eller tjänstepersoner samt till personer som planerar att bygga hus på strandnära tomt eller är nyfikna och vill veta mer om strandskyddet. Genom strandskyddsdialogerna får Länsstyrelsen möjlighet att fånga upp värmlänningarnas tankar och idéer inför det fortsatta strandskyddsarbetet.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40–41)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	9,0	9,1	9,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	3,4	3,8	3,5
Antal årsarbetskrafter män	5,6	5,3	6,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	780	923	946
Antal beslutade ärenden	857	971	800
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	16	14	3
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	11 751	11 175	11 497
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal påbörjade bostäder (st.)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö, där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader, där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ⁹		447	274	471

⁹ Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

Resultat-indikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal färdigställda bostäder (st.)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB		548	904	1271
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ¹⁰	75 %	100	100	58
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina	90 %	100	100	92

SCB:s statistik för påbörjade och färdigställda bostäder 2025 är hämtad 2025-11-24 vilket innebär att siffrorna endast avser kvartal 1-3.

Länsstyrelsen noterar att statistiken för 2025 som hämtats från SCB 251124 avseende påbörjade och färdigställda bostäder, skiljer sig markant från tidigare rapporterade siffror i ÅR för både 2023 och 2024.

Antalet ärenden om överklagade bygglov för bostäder har varit få. Länsstyrelsen har endast beslutat i ett sådant ärende under 2025.

Bostadsförsörjning

I Länsstyrelsens årliga rapport om regional bostadsmarknadsanalys beskrivs läget på den värmländska bostadsmarknaden. Där framgår bland annat att byggandet av nya bostäder har sjunkit kraftigt och att volymen av nyproducerade bostäder huvudsakligen ligger inom Karlstads kommun. Rapporten bekräftar den kraftiga inbromsning av nya bostadsprojekt (antalet beviljade bygglov) som kunde ses redan förra året, vilket pekar mot en svag byggkonjunktur även under kommande år. Bostadsbristen har generellt minskat, dock är det fortfarande brist på bostäder för grupper med särskilda behov. De senaste årens omfattande byggande i främst Karlstad har under 2025 lett till ett överskott av både

¹⁰ Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

hyresrätter och bostadsrätter. Det har lett till långa ledtider vad gäller uthyrning och försäljning.

I bostadsmarknadsanalysen för 2025 har Värmland tillsammans med länsstyrelserna i Örebro och Dalarna fortsatt studera förutsättningarna på bostadsmarknaden i mindre orter i respektive län. Flera av dessa orter har genomgått stora strukturella förändringar under de senaste decennierna med en kraftig befolkningsminskning som följd. Detta i sin tur har lett till bostadsöverskott, låga fastighetsvärden och uteblivet underhåll. Många hus har förfallit eller rivits och tomter står tomma. Länsstyrelserna har ur ett bostadsförsörjningsperspektiv analyserat hur den uppkomna situationen påverkar orten, vilka effekter den får och vad som kunde gjorts annorlunda samt se vilka vägval och möjligheter som finns.

Stöd till hållbar energi och bostadsbyggande

Energieffektiviseringsstödet för småhus har genererat ett relativt stort antal ansökningar fram till sista ansökningsdagen den 1 juni 2025. Avvecklingen av bidraget under 2025, i kombination med förändringarna i ROT-avdraget, bidrog till det höga söktrycket.

Även om andelen avslagsbeslut har minskat något sedan bidraget infördes, avslogs ändå drygt hälften av alla ansökningar. Motivet till detta är att många ansökningar avsåg bidrag för åtgärder eller delåtgärder som enligt bidragsförordningen inte är stödberättigade. Den förväntade effekten av utbetalade bidrag är att småhus minskar sin energianvändning och att de små hushållens energieffektivisering påskyndas.

Länsstyrelsen handlägger de stöd som fortsatt gäller för om- och nybyggnation för äldreboende, energibidrag och slututbetalningar för hyres- och studentbostäder, HYS. Stödet kan antas ha bidragit till att fler studentbostäder har färdigställts än vad som annars hade varit fallet. Bidragsstödet till äldreboende är mer marginellt och påverkar därmed i mindre grad utfallet av om- och nybyggnation.

Den tillsyn som har bedrivits under året när det gäller statligt investeringsstöd för hyresbostäder och för bostäder för studerande enligt förordningen (2016:880) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla hyresbostäder och bostäder för studerande, har visat att villkor för stödet inte alltid efterlevs enligt förordningens krav. Länsstyrelsen har uppmärksammat flera ärenden där energikraven inte uppfyllts, då uppmätta energivärden har överstigit de gränsvärden som anges i förordningen. Detta har resulterat i flera återkrav av bidrag som tidigare beviljats fastighetsägare.

Tidiga samråd och samverkan med kommunerna

För handläggning av detaljplaner tillämpar Länsstyrelsen ett systematiskt arbete utifrån treveckorscykler. Systemet är inarbetat och uppskattat av kommunerna. Trafikverket deltar regelmässigt vid planberedningen eftersom den statligt förvaltade infrastrukturen ofta är berörd av kommunernas fysiska planering. Genom att samla ärenden till beredning var tredje vecka skapas en tydlig struktur när det gäller tiden för Länsstyrelsens yttrande. Under 2025 har arbetet ytterligare effektiviserats, genom att planer som bedöms vara av enkel karaktär hanteras utanför planberedningssystemet. Länsstyrelsen kan därmed

koncentrera arbetet på mer komplexa ärenden och på så sätt uppnå en mer effektiv och tidsbesparande handläggning.

Strukturen för tidiga samråd med kommunerna har utvecklats under året. Kommunerna kan nu boka tid med Länsstyrelsen på fasta tider. Utöver dessa plansamråd sker regelbundna kontakter med länets kommuner i enskilda frågor då Länsstyrelsen ofta får ta en rådgivande roll i processen. De tidiga samråden bidrar till en väl fungerande planprocess.

I syfte att öka samverkan bjuds länets samtliga planerare in till Forum för värmländska planerare för att diskutera gemensamma frågor. Dessa forum, som i regel genomförs två gånger om året, skapar möjlighet till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling, vilket bland annat bidrar till en mer rättssäker och effektiv planprocess.

Processgrupp pumpkraftverk

Fortum AB utreder förutsättningarna för att anlägga nya pumpkraftverk i Värmland. I syfte att möta och kommunicera med bolaget på ett samlat sätt har Länsstyrelsen bildat en särskild processgrupp. Inom ramen för processgruppen har Länsstyrelsen fört tidig dialog med Fortum och genomfört flera tematiska samrådsmöten i särskilda frågor där Länsstyrelsens vägledning efterfrågats. Efter en inledande fas av mer utforskande karaktär övergick ärendet till ett ärende om tillstånd för vattenverksamhet. Ett första formellt samråd hölls sommaren 2025.

Effekten av att samla Länsstyrelsens nödvändiga kompetenser i en särskild processgrupp är bland annat att det skapar bättre förutsättningar att beakta samtliga för ärendet relevanta perspektiv och uppnå helhetssyn. Därtill förenklas och effektiviseras kontakter och kommunikationer med sökanden.

Samarbete med Karlstads universitet

Länsstyrelsen samverkar sedan ett antal år med samhällsplanerarutbildningen vid Karlstads universitet. Syftet är att bidra till länets och myndighetens långsiktiga kompetensförsörjning inom samhällsplanering. Länsstyrelsen håller återkommande föreläsningar på utbildningen och erbjuder, som en del i samverkan, två praktikplatser varje år. Samarbetet är värdeskapande för båda parter då myndigheten får en akademisk koppling till utveckling av planprocesserna och studenterna får en inblick i Länsstyrelsens arbete.

Länsstyrelsens samverkan med övriga länsstyrelser

Länsstyrelserna samarbetar inom sakområdet genom samhällsbyggnadsnätverket. Målet är bland annat att utveckla det strategiska arbetet och stärka Länsstyrelsens olika roller inom berörda sakområden. Nätverket har expertgrupper med tillhörande nätverk som bereder olika gemensamma frågor. Grupperna sätts samman för att maximalt nyttja kompetensen hos Länsstyrelserna. Länsstyrelsen Värmland är representerat i expertgrupperna för infrastruktur, tillsyn, bostadsstöd och översiktsplanering. Länet har under året stått värd för länsstyrelsernas nätverksträff för Infrastruktur.

Tillsynsvägledning

Länsstyrelsen och länets kommuner finansierar gemensamt en halvtidssamordnare i det länsövergripande initiativet Byggsamverkan Värmland. Genom denna satsning arbetas det aktivt med att ta fram och genomföra utbildningar för länets bygglovs- och tillsynshandläggare. Detta är särskilt viktigt då plan- och bygglagen har genomgått betydande förändringar under 2025.

Länsstyrelsen har under året arrangerat två träffar för kommunernas bygglovschefer. Träffarna utgör ett diskussionsforum där kommunerna kan mötas och diskutera utmaningar inom området och Länsstyrelsen kan lyfta aktuella frågor, exempelvis vägledande rättsfall. Träffarna är mycket uppskattade och bidrar till ett effektivt erfarenhetsutbyte.

Tillsammans skapar Byggsamverkan Värmland och bygglovschefsträffarna värdefulla samverkansmöjligheter för Länsstyrelsen. Länsstyrelsen bidrar med föreläsningar, vilket i sin tur stärker kompetensen och utvecklingen av utbildningsinsatser i hela länet. Resultatet är ökad samsyn mellan kommunerna, ökad och samordnad kompetensutveckling samt ökad kvalitet och rättssäkerhet i de kommunala processerna.

Digitalisering av strandskydd

Länsstyrelsens GIS-funktion har digitaliserat Redovisning av strandskyddade områden, ett regeringsuppdrag som slutrapporterades 2024. Under 2025 infördes vissa regellättnader i miljöbalken avseende strandskydd (prop. 2024/25:102). Ändringarna medförde att det digitaliserade underlaget av gällande strandskydd blev inaktuellt. I de delar där det varit möjligt har ändringarna av strandskyddets omfattning, som komplettering till det arbete som utförts i det tidigare regeringsuppdraget, också digitaliserats. Arbetet har varit komplicerat och resurskrävande, men Länsstyrelsen ser en stor nytta för kommuner och enskilda att få tillgång till ett digitaliserat beslutsunderlag.

För Värmland är det något enklare än i många andra län att identifiera vilka vattendrag som omfattas av strandskydd, eftersom majoriteten av länets smala vattendrag undantogs från strandskyddet i beslut redan 1975. Det finns begränsningar i digitaliseringar gällande resterande smala vattendrag som fortfarande omfattas av strandskydd.

Fastighetsbildning

Under året har Länsstyrelsen handlagt 52 ärenden om underställan eller samråd från Lantmäteriet utifrån fastighetsbildningslagen. I tio av samrådsärenden avstyrkte Länsstyrelsen förslaget. Länsstyrelsen konstaterar att tidig dialog och gott samarbete med Lantmäteriet medverkar till att minska antalet ärenden och att skapa samsyn i frågorna. Målet är att skapa goda förutsättningar för permanent boende och privata jordbruks- och skogsföretag.

Planfrågor

Ärendetillströmningen inom planområdet har stabiliserats under 2025 efter en tidigare nedgång till följd av den vikande konjunkturen. Antalet översiktsplanärenden har ökat något, medan antalet detaljplaner ligger i nivå med 2024. Planprocesserna har löpt på bra under året. Ett visst mått av sena svarstider från Länsstyrelsen har inte kunnat undvikas då vissa ärenden varit av särskilt komplex karaktär.

De tidiga samråden har visat sig vara bra forum för att tidigt kunna fånga upp problem och svåra frågeställningar. Länsstyrelsen har konstaterat att ett stort antal hinder och svårigheter har undanröjts genom tidiga samråd, vilka inte enbart är en del av planhanteringen utan också en viktig del av myndighetens rådgivande uppdrag.

Stödhantering

Stödhanteringen för energiomställning och bostadsbyggande har fungerat mycket väl under året. Arbetsvolymen har minskat något till följd av att flera stöd har avslutats. Arbetet med tillsyn av främst HYS-ärenden har bedrivits intensivt och flera beslut om återkallande av stöd har fattats då projekt inte följt gällande förordning.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom samhällsplanering och boende.

1C2 Åtgärder för ett ökat bostadsbyggande i samverkan med kommuner

Länsstyrelsen har en central roll i arbetet med bostadsförsörjning. Myndighetens inflytande över bostadsmarknadens utveckling är dock i huvudsak indirekt och handlar primärt om att Länsstyrelsen ger stöd till kommunernas planeringsarbete.

För att främja ett ökat bostadsbyggande analyserar Länsstyrelsen bostadsmarknaden, yttrar sig över kommunernas handlingsplaner för bostadsförsörjning samt erbjuder stöd, rådgivning och vägledning i planeringsfrågor. Länsstyrelsen för också tidig dialog med kommunerna i planprocesserna, vilket bidrar till bättre samsyn och en mer effektiv planering. Dessutom anordnar Länsstyrelsen riktade utbildningar inom områden som rör både bostadsbyggande och hållbar samhällsplanering för exempelvis kommunala planerare och bygglovshandläggare.

Länsstyrelsen gör varje år en regional bostadsmarknadsanalys, baserad på resultaten från en bostadsmarknadsenkät som kommunerna i länet besvarar.

Den regionala analysen visar att bostadsmarknaden i Värmland i stort är i balans, men att flera kommuner har ett tydligt kvalitativt bostadsunderskott. Befintliga bostäder motsvarar ofta inte hushållens behov av standard, tillgänglighet, läge eller ekonomisk överkomlighet. Samtidigt är de ekonomiska förutsättningarna för ny- och ombyggnation begränsade, särskilt för länets allmännyttor. Vidare är marknadsincitamenten svaga eller saknas helt på grund av nedskrivningsregler och höga produktionskostnader. Det leder till att den

välbehövligen förnyelsen av bostadsbeståndet försvåras, särskilt i de kommuner där befolkningstillväxten är låg eller negativ.

Resultaten från bostadsmarknadsanalysen understryker vikten av att både kommuner och andra aktörer i bygg- och bostadssektorn har en gemensam förståelse för marknadens utmaningar. Resultaten har på olika sätt spridits till berörda aktörer.

3A2 Kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner

Under året har Länsstyrelsen haft i uppdrag att korta ledtiderna för nätkoncessioner. Inom ramen för detta uppdrag pekades projektet Karlstadbenet ut av Energimarknadsinspektionen (EI) under hösten 2024. Mot bakgrund av Karlstadbenets omfattande karaktär och komplexitet bedrivs arbetet inom Länsstyrelsen genom en särskild processgrupp. Gruppen har träffats två gånger under 2025 och flera dialogmöten med Svenska Kraftnät har genomförts.

Länsstyrelsen har under året deltagit i det länsstyrelsegemensamma nätverket för koncessionshandläggare, som också verkar för kortare ledtider.

Resultatbedömning

Under året har bidragsformen för energieffektivisering i småhus avslutats. Länsstyrelsen noterar att många ärenden avslagits och detta har påverkat både den sökande och Länsstyrelsens handläggning väsentligt. Resultatet bedöms inte nå upp till den förväntade nivån av effektivt nyttjande av resurser då nära hälften av ärendena avslås.

Länsstyrelsen har prioriterat att delta i regionala forum där kommunerna samordnar frågor inom verksamhetsområdet. Inom byggsamverkan bidrar Länsstyrelsens bland annat med tillsynsvägledning enligt Plan- och bygglagen. Att delta i forumet innebär att vägledningen blir behovsanpassat utifrån kommunernas behov. Forumet underlättar både Länsstyrelsens arbete med tillsynsvägledning och de regeringsuppdrag som myndigheten erhåller inom området. Länsstyrelsen bedömer därför detta deltagande som mycket positivt för resultaten inom verksamhetsområdet.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion
3A4 Bistå Statens Energimyndighet rörande laddinfrastruktur tunga transporter	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelserna ska leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken i syfte att bidra till stärkt näringslivsutveckling, minskad klimatpåverkan, förbättrad energiberedskap och trygg energiförsörjning.

Inom uppdraget ska länsstyrelserna bland annat:

- utveckla den regionala energiplaneringen genom att revidera regionala energi- och klimatstrategier och ta fram regionala handlingsplaner för elektrifiering.
- erbjuda stöd till, och främja samverkan mellan, kommuner och andra lokala och regionala aktörer i arbetet med energiplanering, inklusive värme- och kylplaner, energiberedskap och klimatåtgärder, så arbetet i större utsträckning kan integreras i övrig samhällsplanering.
- arbeta för ett ökat genomslag av de nationella energimålen, i synnerhet planeringsmålet och leveranssäkerhetsmålet för energi, inom relevanta verksamhetsområden, till exempel i plan- och tillståndprocesser.
- administrera Klimatklivet och främja tillkomsten av viktiga klimatinvesteringar som kan finansieras genom denna satsning.
- vidta åtgärder för att främja utbyggnaden av hemmaladdning för elfordon för hushåll i flerfamiljshus.
- bistå Energimyndigheten i bedömningen av inkomna ansökningar för regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter, samt bistå med kontroll och uppföljning.

Länsstyrelserna ska även samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428). I det arbetet ska regeringens övergripande mål i skrivelsen Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning ge stöd och riktning.

Energipolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Den ska skapa förutsättningar för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ

påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Riksdagen har tagit beslut om två nya energipolitiska mål, ett planeringsmål med bedömningen om 300 TWh elanvändning till 2045 och ett leveranssäkerhetsmål för elsystemet. Sedan tidigare finns mål om 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005 och mål om att elproduktionens sammansättning år 2040 ska vara 100 procent fossilfri.

Det övergripande klimatmålet innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp, med etappmål 2030 och 2040.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, till exempel begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö inom miljömålssystemet.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Den regionala energi- och klimatstrategin ger riktning för arbetet med att uppnå de nationella energi- och klimatmålen och den regionala utvecklingsstrategin, Värmlandsstrategin. En tydlig prioritering har varit att tillsammans med region, kommuner och näringsliv utveckla ett systemledarskap som underlättar genomförandet av energi- och klimatomställningen i länet. Som en del av systemledarskapet samlade Länsstyrelsen och Region Värmland under hösten 2025 länets aktörer till en regional energikonferens, med fokus på att skapa en regional målbild och färdplan.

I arbetet med klimatanpassning har Länsstyrelsen valt att, tillsammans med Statens geotekniska institut, prioritera arbetet med bildandet av Värmlands delegation för klimatanpassning. Det innebär att andra former av stöd till kommunerna samt framtagandet av ny klimat- och sårbarhetsanalys och handlingsplan har fått stå tillbaka.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	5,2	4,7	4,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	3,4	3,2	4,1
Antal årsarbetskrafter män	1,8	1,5	0,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	102	86	65
Antal beslutade ärenden	65	81	74
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	6	16	16
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	7 926	7 230	6 339
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	-19	200

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st.)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ¹¹		2,9	2,3	1,5

Inom regional energiplanering har en nyrekrytering skett under året. Dessutom har flera medarbetare med olika kompetenser lånats in på deltid från andra enheter. Huvuddelen av ärendena är relaterade till Klimatklivet och ökningen återspeglar ett ökat antal inlämnade ansökningar.

Energiplanering

I uppdraget att utveckla den regionala energiplaneringen har Länsstyrelsen förstärkt den regionala energi- och klimatstrategin med ett systemledarskap, som utvecklas i nära samverkan med Region Värmland, länets kommuner och näringslivet. Strategins inriktning har förtydligats utifrån de nya energipolitiska målen. Samordning och systemledning bidrar till effektiv användning av resurser och koordinerade insatser på regional och lokal nivå. Länsstyrelsen har bjudit in länets aktörer till framtagandet av en regional färdplan för omställning till ett robust och flexibelt energisystem och till genomförandet av energiomställningen. Färdplanen inkluderar handlingsplanen för elektrifiering. Genom kommunikationsplattformen Energismarta Värmland¹² bidrar Länsstyrelsen till ökad förståelse för behov, rådighet och roller samt önskad riktning för omställningsarbetet.

Länsstyrelsen stödjer kommunernas arbete med att utveckla en kontinuerlig och operativ energiplanering. Projektet Samlad och stärkt kommunal energiplanering, med finansiering från Energimyndigheten, främjar mellankommunal samverkan och möjliggör för Länsstyrelsen att ge extra stöd till kommunerna. Inom projektet testar fyra pilotkommuner nya arbetssätt för att integrera energiplanering i samhällsplaneringen. Pilotkommunerna delar sina erfarenheter med länets övriga kommuner. Under året har region, kommuner, energibolag, nätägare och akademi bjudits in till två fysiska möten för utvecklad mellankommunal samverkan. För att få kontinuitet i arbetet har dessutom ett antal digitala möten arrangerats för samma målgrupp.

Regional samverkan inom energiplanering har bidragit till ökad kunskap om hur energistatistik kan användas som underlag vid framtagande av lokala och regionala scenarier samt i planering för att möta framtida behov. Dessutom har kommunernas samarbete med energibolag och nätägare bidragit till en medvetenhet om att det behövs ett nära samarbete organisationerna emellan i så väl framtagandet av energiplaner som nätutvecklingsplaner.

Genom en väl utvecklad samverkan regionalt och lokalt har ökad samsyn uppnåtts avseende länets behov, utmaningar och möjligheter för omställning. I maj 2025 arrangerade

¹¹ Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem

¹² www.energismartavarmland.se

Länsstyrelsen tillsammans med Torsby kommun och ett lokalt energibolag ett studiebesök vid en kraftstation i norra Värmland. Omkring 80 personer deltog i dialogen om hur energiförsörjningen kan framtidssäkras genom lokalt engagemang, kreativitet och uthållighet. I november 2025 arrangerade Länsstyrelsen och Region Värmland en regional energikonferens, som samlade omkring 300 deltagare och omkring 80 digitala deltagare. Konferensen bidrog till kunskap om energisituationen i länet och engagemang för gemensam handling. Länsstyrelsen deltar också i Region Värmlands initiativ Elkraft Värmland för att trygga länets elförsörjning.

Under 2025 har Länsstyrelsen haft ett särskilt fokus på att inkludera unga i energiplaneringen, genom att sammanställa goda exempel och arbetsätt för att underlätta för både regional och kommunal energiplanering. I december genomfördes även ett webinarium kring medborgardialog i energiplaneringen för att stödja kommunerna till bredare inkludering i omställningsarbetet.

Klimatinvesteringar

Inom ramen för Klimatklivet har Länsstyrelsen verkat för effektiva klimatinvesteringar, bland annat genom att samverka med branschorganisationer, företags- och kommunnätverk samt att tillhandahålla marknadsföring och vägledning. Länsstyrelsen har bistått Naturvårdsverket med underlag och regional kunskap inför beslut om investeringsstöd. För att öka investeringarna i hemmaladdning för elfordon för hushåll i flerfamiljshus har länets 640 bostadsrättsföreningar fått riktad information.

Resultatindikatorn över antal klimatklivsansökningar indikerar att Länsstyrelsens arbete med att främja klimatinvesteringar överlag och inte minst potentiella större åtgärder har gett resultat. Det ökande antalet ansökningar tyder också på både behov och vilja till omställning genom klimatinvesteringar i länet. Länsstyrelsens arbete har bidragit till 83 nya ansökningar om klimatinvesteringsstöd under året, varav 36 avser publik laddningsinfrastruktur för personbilar. Därtill har 20 åtgärder som beviljats klimatinvesteringsstöd slutförts, och därmed bidragit till genomförandet av energi- och klimatstrategin.

Genom arbetet med Klimatklivet har Länsstyrelsen understött utvecklingen av bestående strukturella förändringar vilka är väsentliga i samhällets omställning mot energi- och klimatmålen. Genomförda klimatinvesteringar har även ökat självförsörjningsgraden av energi på företagsnivå och samhällsnivå vilket i sin tur bidrar till förbättrad energiberedskap, tryggare energiförsörjning och ökad robusthet i energisystemet. Länsstyrelsens arbete med klimatinvesteringar inom den prioriterade målgruppen jordbruk har bidragit till sektorns klimatomställning och därmed till långsiktig försörjningstrygghet.

Klimatanpassning

Länsstyrelsens rådgivande roll i samråd om kommuners detaljplaner, där Länsstyrelsen tar upp frågor om naturbaserade lösningar och värmebölja, kan antas ha bidragit till att kommunerna har fått bättre kunskap om hur klimatanpassning kan hanteras i detaljplaneringen. I granskning av kommunernas översiktsplaner har Länsstyrelsen

fokuserat på kommunens syn på hur klimatrelaterade risker kan minska eller upphöra. Kommunerna får genom Länsstyrelsens yttranden ökad kunskap om hur klimatrelaterade risker kan och behöver hanteras i översiktsplaner.

Länsstyrelsen driver Värmlands delegation för klimatanpassning, som är ett samverkansforum för att stärka länets gemensamma motståndskraft mot klimatrelaterade risker. Under 2025 har samverkan mellan Länsstyrelsen, länets kommuner och Sveriges geotekniska institut formaliserats genom en överenskommelse. I delegationen arbetar Länsstyrelsen tillsammans med övriga intressenter i länet för att identifiera de största riskerna, sprida information om de inbyggda riskerna i samhället samt bidra till åtgärder som reducerar riskerna. Målet för arbetet är att Värmland ska vara hållbart och robust, redo att möta effekter av klimatförändring på kort och lång sikt.

Inom klimatanpassning bedömer Länsstyrelsen att myndighetens granskande och rådgivande roll inom fysisk planering och det stödjande arbetet inom Värmlands delegation för klimatanpassning har bidragit till ökade kunskaper hos länets kommuner om hantering av klimatrelaterade risker.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom klimat och energi.

3A4 Bistå Statens Energimyndighet rörande laddinfrastruktur tunga transporter

Under året har Länsstyrelsen bistått Energimyndigheten med att genomföra fem platsbesök där laddinfrastruktur för tunga transporter har byggts ut. De platser som besökts är Grums, Årjäng, Kristinehamn, Filipstad och Torsby. Länsstyrelsen har också, genom främjandearbete, bidragit till att sju ansökningar om kapacitetsutveckling av den publika laddinfrastrukturen för tung trafik längs TEN-T-vägnätet lämnats in till Energimyndigheten.

Resultatbedömning

Länsstyrelsens arbete under året täcker alla områden av uppdragen inom energi och klimat. Arbetet har utgått från länets förutsättningar och uppsatta mål för verksamheten.

Inom regional energiplanering har Länsstyrelsens arbete skapat goda förutsättningar för ökad takt och gemensam riktning i energiomställningen. Länsstyrelsen har i nära samarbete med Region Värmland utvecklat ett samverkanssystem som involverar länets aktörer i arbetet. Tillsammans med regionen och länets kommuner har Länsstyrelsen tagit ett gemensamt ledarskap för att samla och öka takten i länets arbete för de nationella energimålen. Nya arbets sätt har utvecklat myndighetens förmåga att stödja och samverka med region, kommuner och andra aktörer, och har varit till nytta för andra länsstyrelsers arbete inom området.

Arbetet med klimatinvesteringar har bidragit till reducerade klimatpåverkande utsläpp och ökad robusthet i Sveriges energisystem.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är utmärkt.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion
1A10 Redovisa effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet	Regleringsbrev
3B3 Delta i samverkansråd vid Statens kulturråd	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetsåtgärder. Hänsyn till kulturmiljö tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje län har tagit fram en kulturmiljöstrategi eller motsvarande där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap och Levande skogar.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen Värmland och Länsstyrelsen i Västra Götaland har tillsammans inventerat delar av norra Vänerskärgrården och registrerat flera tidigare okända fornlämningar. Ambitionen är att den gemensamma inventeringen ska fortsätta under 2026 i delar av södra Vänern. Avsikten är dels att skapa samsyn kring vilka lämningar som är lagskyddade fornlämningar, vilket ska bidra till ett bättre planeringsunderlag, dels bidra till dokumentation av Väterns kulturhistoria.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	6,4	5,2	4,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	4,9	4,3	3,9
Antal årsarbetskrafter män	1,5	0,9	0,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	1 331	1 179	1 142
Antal beslutade ärenden	1 313	1 102	1 146
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	2	6
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	8 720	7 280	6 743
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	10 540	11 131	10 187

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel av länets skyddade bebyggelse (byggnadsminnen och kyrkobyggnader) som har tillsynats under året (procent) ¹³	Främja ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.	Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet.	Platina, Bebyggelseregister ¹⁴	5	4,2	0,6	3
Andel av kulturmiljöanslaget som har använts till regionala och kommunala kunskapsunderlag (procent) ¹⁵	Främja ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser	Förordning 2010:1121 om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. 9§	Länsstyrelsernas handläggningsstöd ASK-Bidrag.	10	12,7	14	6

¹³ Anges i % av länets bestånd av skyddad bebyggelse enligt Kulturmiljölagen (1988:950)

¹⁴ Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister

¹⁵ Anges i % av länsstyrelsens utbetalningsram

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel av länets riksintressen som har aktualitetsprövats (procent) ¹⁶	Främja en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen	Förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden: §§ 2, 4	Platina, förteckning Riksintressen ¹⁷	10 %	0	29	0

Länsstyrelsen noterar ökning av antalet tillsynsbesök av skyddade byggnader, dessa sker oftast i samband med tillståndsprövning och bidragsgivning.

Kulturmiljöanslaget har både finansierat kommunala och regionala kunskapsunderlag, läs mer under rubriken kunskapsunderlag.

Översyn och aktualitetsprövning av riksintressen genomförs av Riksantikvarieämbetet.

Prövning och tillsyn

Länsstyrelsens kulturmiljökompetens efterfrågas inom många olika typer av ärenden, såväl externt som internt inom myndigheten, vilket ställer krav på flexibilitet och effektiva arbetssätt. Handläggning av inkommande ärenden samt internremisser har fortsatt prioriterats. Prioriteringen har lett till att Länsstyrelsen kunnat lämna besked till sökande i rimlig tid vilket i sin tur gjort att hänsyn till kulturmiljövärden har kunnat tas och arbetats in i berörda processer. Arbetet leder till att kulturmiljöer bättre kan bevaras och användas.

Den löpande ärendehantering inom verksamhetsområde kulturmiljö håller god kvalitet. Trenden från förra året med ökande handläggningstider har dock inte kunnat brytas.

Andelen tidskrävande och komplicerade ärenden ökar, både gällande ärenden enligt kulturmiljölagen samt interna och externa samråd. Påverkan på kulturmiljöer bevakas exempelvis i vattenmål, framför allt kopplade till den nationella planen för vattenkraft, NAP, och utbyggnad av förnyelsebara energikällor där vindkraftsparker, större solenergiparker på åkermark och i skog, kombinerade energiparker fortsatt inkomma i stor omfattning.

Omställningen till förnybar energi innebär i många fall en stor landskapspåverkan, vilket kan göra prövningarna särskilt utmanande. Detta beror på ett delvis föråldrat regelverk eller regelverk som inte är så väl lämpat att hantera denna typ av påverkan men även att teknikutvecklingen går i ett högt tempo, där nya typer och allt större anläggningar prövas. Länsstyrelsen konstaterar att det finns ett stort behov av att omhänderta landskapsperspektivet i gällande regelverk på ett tydligare sätt och att en metodutveckling är nödvändig för att bedöma påverkan och konsekvenser på kulturmiljövärden och landskap samt åtgärder för att mildra eventuella negativa konsekvenser.

¹⁶ Anges i % av länets riksintressen

¹⁷ Riksantikvarieämbetets förteckning av riksintressen för kulturmiljövård

Förvaltning och skydd

Kulturmiljövårdsanslagets användning

I arbetet med att verka för de nationella målens genomslag i länet, beslutar och utbetalar Länsstyrelsen kulturmiljövårdsanslaget som varje år tilldelas länet från Riksantikvarieämbetet. Under året har majoriteten av anslaget prioriterats till byggnadsvårdsåtgärder på skyddad bebyggelse, fornvård inom länets fornvårdsprogram, förvaltning av länets två kulturreservat samt kunskapsunderlag. Detta gör att staten fortsatt kan ta ansvar för att de statligt skyddade kulturmiljöerna och anspråken fortsatt ska kunna bevaras, utvecklas och användas. Anslagets begränsning gör dock att efterfrågan och förväntningarna från sökande inte kan mötas upp. Den tillfälliga höjningen av anslaget de senaste åren har gjort att fler har kunnat ta del av medlen men inte i tillräckligt stor omfattning.

Som en särskild prioritering under 2025 avsattes en del av länets tilldelade medel för byggnadsvårdsåtgärder med bidrag om max 30 000 kronor per byggnad. Ett förenklat ansökningsförfarande arbetades fram för att underlätta för ovana sökande och information om bidraget spreds via lokal media och Länsstyrelsens egna sociala medier. Efterfrågan visade sig bli mycket stor. Totalt inkom ett 70-tal ansökningar, varav 14 kunde beviljas. Byggnaderna inom satsningen var i de flesta fall sådana som sällan har kunnat prioriterats i den vanliga bidragsgivningen; ekonomibyggnader, säterstugor, jordkällare, tvättstuga och badstuga. Satsningen har gjort att fler byggnadstyper och miljöer kunnat beviljas stöd, vilket bidragit till att uppmärksamma och bevara den stora mängd byggnader som har kulturhistoriska värden, utan att vara utpekade som byggnadsminnen eller riksintressen.

Vårdade besöksmiljöer

Juhola finngård är ett av länets två kulturreservat. Reservatet är ett uppskattat besöksmål med både svenska och utländska besökare. Under året har en genomgång av alla timmerbyggnader genomförts av en timmerman och antikvarier från Länsstyrelsen. Underlaget ger en grund för att planera kommande åtgärder efter angelägenhetsgrad utifrån byggnadernas bevarande men också för att diskutera gestaltningen eller vilket intryck reservatet ska ge.

I kulturreservatet Krigsflygfält 16 Brattforsheden har ett arbete påbörjats avseende skötsel och bevarande av rikligt förekommande konstruktioner och byggnader i betong. Ett första steg har varit att ta fram ett åtgärdsförslag utifrån en skadeanalys. Resultatet visar att konstruktionerna generellt har uppnått sin tekniska livslängd. Länsstyrelsen behöver utifrån underlaget ta ställning till framtida insatser.

Hotade kulturmiljöer

Några av de mest hotade kulturmiljöerna i Värmland finns inom kategorin industrilämningar. Länet har en rik industrihistoria med en stor mängd välbevarade kulturmiljöer från bergsbruket. Länsstyrelsen ser utmaningar med att bevara de stora kulturhistoriska värden som är knutna till dessa miljöer. Utmaningarna är framför allt kopplade till kostsamma restaureringsåtgärder, men även till den långsiktiga förvaltningen

av miljöerna. Den tekniska livslängden på anläggningar samt de åtgärder som tidigare utförts som AMS-jobb har passerats med god marginal. Det finns stora, uppdämda behov i flera riksintressanta industrimiljöer som Nordmarksberg och Långban, varav vissa även är byggnadsminnen. Under året har arbetena med att säkra Gubbortslaven i Nordmarksberg från uppkomna erosionsskador fortsatt. Arbetena är både komplicerade och farliga, och därmed oerhört kostsamma. Vad gäller gruv- och hyttmiljön Långban, tidigare utsedd till årets industriminne, har möte hållits med flera aktörer för att diskutera ett långsiktigt ägarskap då föreningen som äger miljön inte längre mäktar med förvaltningen.

Nya byggnadsminnen

I april fattades beslut om länets 69:e byggnadsminne, Lellstuga i Köla socken, Eda kommun. Byggnaden är en enrumsstuga, en ålderdomlig byggnadstyp, som idag är mycket ovanlig. Den minimala stugan har också ett högt socialhistoriskt värde, då den visar levnadsvillkoren för den fattigare delen av befolkningen vid 1800-talets mitt. Byggnadsminnesförklaringen kompletterar det tidigare urvalet av byggnadsminnen i länet, där tyngdpunkten gällande bostadsbebyggelse ligger på högreståndsmiljöer.

Finnskogen och vägen till Världsarv

I flera års tid har Länsstyrelsen tillsammans med Värmlands museum, Torsby kommun, Karlstad universitet och Region Värmland arbetat med att undersöka förutsättningarna för att utse fyra skogsfinska gårdar i Torsby kommun till världsarv. Arbetet har under perioder bedrivits som projekt delvis finansierat av det lokala näringslivet och andra aktörer. Under våren 2025 har arbetet mynnat ut i en gemensam skrivelse till Riksantikvarieämbetet i syfte att skapa en dialog kring möjligheterna att föra upp Finnskogen på den Sveriges tentativa lista för världsarv. Först när ett område kommit upp på listan kan man ansöka hos UNESCO om att få bli världsarv.

Byggnadsvårdsåret 50 år

Under 2025 har en mängd aktiviteter arrangerats för att uppmärksamma jubileet av det europeiska byggnadsvårdsåret. Myndigheten har medverkat vid en byggnadsvårdsdag vid domkyrkan i Karlstad med Karlstad pastorat som arrangör, och vid en kulturarvsdag i kulturreseptatet Juhola finngård. I anslutning till firandet av byggnadsvårdsåret 50 år har Länsstyrelsen publicerat en serie inlägg via myndighetens sociala mediekanaler, med presentation av ett värmländskt byggnadsminne per månad. Satsningen har fått mycket bra genomslag och under perioden januari-oktober har inläggen fått över 400 000 visningar.

Insatser som dessa leder till att allmänheten uppmärksammas på och blir intresserade av det byggda kulturarvet i synnerhet, men också av kulturmiljövård i bredare mening. I förlängningen ökar det möjligheterna till att kulturmiljövården förvaltas på ett hållbart sätt.

Uppmärksammande av 80 år sedan freden efter andra världskriget

I samband med 80-årsdagen efter andra världskrigets slut i Europa uppmärksammade Länsstyrelsen, Svenska Kyrkan, ABF Värmland, Brigadmuseum, Värmlands Museum,

Värmlandsarkiv och Karlstads kommunarkiv detta genom ett antal publicerade texter för att tillsammans minnas historien och påminna om vikten av fred och frihet. Texterna belyste krigsåren, fredsförklaringen och efterkrigstiden. Länsstyrelsens bidrag fokuserade på kulturmiljö och mänskliga rättigheter.

Civil beredskap

Länsstyrelsens uppgifter med utmärkning och undanförelse av kulturogendom ingår i ansvaret för det civila försvaret. MSB förde under 2023 in kulturarv i listan över viktiga samhällsfunktioner där skydd, respektive undanförelse, av kulturmiljöer och kulturföremål nämns som samhällsviktig verksamhet. Under 2025 har urvalsarbetet för att identifiera objekt som är aktuella för utmärkning enligt Haagkonventionen fortsatt och samverkan med Försvarmakten har skett. Arbetet har dock pausats efter sommaren i väntan på att Försvarmakten ska arbeta fram rutiner för sin del i hanteringen.

Samverkan och samordning

Nationell samverkan

Under 2025 har Länsstyrelsen fortsatt bidra till länsstyrelsernas gemensamma nationella arbete genom nätverket Kulturmiljöforum. Länsstyrelsen har haft ett särskilt fokus på utvecklingen av arbetet med skogens kulturmiljövården i samverkan med Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen där ett arbete påbörjats med att förnya samverkansmålen mellan myndigheterna.

Länsstyrelsen deltar även i en samverkansgrupp med Riksantikvarieämbetet kring komplexa frågor kopplade till vattenförvaltning, omprövning av vattenkraften och dess påverkan på kulturmiljövårderna. Myndigheten har deltagit i en arbetsgrupp för att utveckla handläggarstödet ASK till att även omfatta skyddad bebyggelse. Länsstyrelsen samarbetar också med länsstyrelserna i Jönköping, Västerbotten och Östergötland län och med Riksantikvarieämbetet i arbetet med att färdigställa fornlämningslistan. Listan ska ge tydligt stöd vid antikvariska bedömningar, både när lämningar ska registreras i kulturmiljöregistret och när kulturmiljölagen tillämpas. Målet är att en uppdaterad version av lämningstypslistan ska publiceras under våren 2026.

Sammantaget har Länsstyrelsen Värmland bidragit till ökad samsyn mellan olika myndigheter, överenskomna målsättningar och gemensamma prioriteringar, ökad kompetens hos länsstyrelsernas kulturmiljöhandläggare samt en ökade nationell tydlighet i vissa frågor.

Regional samverkan

Länsstyrelsen har under året anordnat en kulturmiljödag för länets kommuner. Syftet med dagen var att informera om nyligen införda ändringar i plan- och bygglagen och hur dessa påverkar arbetet med att tillvarata kulturmiljövården i samhällsplaneringen. Intresset för dagen var mycket stort med ett 60-tal deltagare från näst intill samtliga länets kommuner. Insatser likt denna leder till att kompetensen hos kommunerna höjs och ger ökade

förutsättningar för ett hållbart samhällsbyggande där kulturmiljön kan vara en utvecklande kraft.

Kunskapsuppbyggnad och främjande av länets utveckling

Kunskapsunderlag

Kunskapsunderlagen för kulturmiljövården i länet är generellt av hög ålder och det finns osäkerheter om hur tillämpbara de är idag. För att komma till rätta med detta har Länsstyrelsen både genom egna satsningar och genom bidragsgivning fortsatt prioritera framtagande av kunskapsunderlag av olika slag. Under 2025 har ett antal inventeringar av modernismens bebyggelse genomförts. Fokus har legat på företagen och föreningarnas bebyggelse och utgjorts av inventering och värdering av anläggningar berörda av NAP-processen som kraftverk och dammar samt inventering av fornlämningar i skogsmark samt Vänerskärgården. Två kommuner har fått bidrag till nya kommuntäckande kulturmiljöprogram. Medel har beviljats till digitalisering av byggnadsinventeringar från 1970-80-talet vilket gör materialet mer tillgängligt både för kommuner och allmänhet.

Vid handläggningen av fornlämningsärenden gör Länsstyrelsen regelmässigt kvalitetshöjande åtgärder i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister. En korrekt antikvarisk status i registret är viktigt då det är en signal till markägare och övriga intressenter om en lämning är fornlämning och därmed skyddad enligt kulturmiljölagen

Sammantaget leder Länsstyrelsens insatser inom området till att på sikt höja nivån och kvalitén på länets kulturmiljöunderlag. Detta kommer att leda till bättre planeringsförutsättningar och ökade förutsättningar till en god avvägning mellan olika intressen.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdraget inom kulturmiljö.

1A10 Effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet

Det regionala kulturmiljöprogrammet Ditt Värmland togs fram i slutet av 1980-talet och består av knappt 400 utpekade regionalt värdefulla kulturmiljöer som fornlämningsmiljöer, bebyggelsemiljöer samt större kulturlandskap i både stad, tätort och landsbygd. Vissa av miljöerna är för Länsstyrelsen välkända medan andra inte har besökts på många år. Det är därför delvis okänt i vilken utsträckning värdena består och om utpekandena har relevans idag. Samtidigt är underlaget välanvänt i planerings-, samråds- och prövningsprocesser av både Länsstyrelsen och andra aktörer som kommuner, företag, andra myndigheter och enskilda.

I syfte att få en nulägesbild över kulturmiljöprogrammets relevans som kunskapsunderlag, det vill säga i vilken mån beskrivna kulturmiljövården finns kvar, har en temperaturmätning av programmet genomförts. Arbetet har bedrivits som ett tidsbegränsat projekt av tre för uppdraget anställda bebyggelseantikvarier från mitten av september till 31 december 2025.

Förutom särskilda medel från den tillfälliga förstärkningen av ramanslaget har arbetet även bekostats av ordinarie medel på Länsstyrelsen ramanslag. Totalt har 154 av 381 miljöer i åtta kommuner besökts och bedömts.

Materialet har tagits fram för Länsstyrelsens interna bruk och kommer förutom att användas som komplement till kulturmiljöprogrammet även att utgöra underlag för bedömning av behov av revidering av hela programmet. Resultatet är ett uppdaterat material om var utpekade kulturmiljövärden finns kvar samt en bedömning av kulturmiljöprogrammets relevans som planeringsunderlag.

Resultatbedömning

Arbetet har genomförts med god kvalitet där fokus legat på nytta för sökande och länets aktörer. I förlängningen leder detta till att framför allt det nationella kulturmiljömålet Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas kan uppnås i länet. Utvecklingstakten i länet upplevs öka vilket gett avtryck i mängden inkommande ärenden där kulturmiljö berörs.

Kulturmiljöbidraget har fördelats med gott resultat. Den för året nya prioriteringen Lilla byggnadsvårdsbidraget bedöms ha bidragit till ett ökat engagemang för länets kulturmiljöer. Fornvårdsarbetet i länet är omfattande och skapar goda besöksmiljöer med möjligheter till kunskap och upplevelser.

Generellt finns en brist på moderna kunskapsunderlag inom kulturmiljöområdet. Länsstyrelsen arbetar därför löpande för att stödja kunskapsutvecklingen på området. Kulturmiljöbidragets storlek är i detta sammanhang problematisk då prioritering av exempelvis framtagande av förbättrade kunskapsunderlag begränsar möjligheterna att vårda värdefulla skyddade kulturmiljöer samt att skydda nya miljöer i form av byggnadsminnen eller kulturresevat.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar m.m.	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
Hur medel för att förstärka arbetet med civilt försvar har använts (Fö2023/00751)	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska genom sitt geografiska områdesansvar:

- vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet i händelse av höjd beredskap. Detta innefattar bland annat att samordna de civila försvarsåtgärderna och verka för att sådan verksamhet bedrivs med enhetlig inriktning hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna. Vidare ska länsstyrelserna i samråd med Försvarsmakten och med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att det civila och det militära försvaret samordnas.
- i samråd med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.
- ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Målet för samhällets totalförsvar är att ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet.

Målet för Seveso-tillsynen är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och

säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för skydd mot olyckor är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet.
- värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- inom ramen för Natos kollektiva försvar och uppgifter i övrigt, bidra till det militära försvarets förmåga.
- skydda civilbefolkningen.
- upprätthålla försvarsviljan och samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen Värmland har under 2025 haft fortsatt fokus på att stärka myndigheten i rollen som högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet och som demokratibevarende instans med ett skärpt säkerhetsläge som tydlig utgångspunkt. Detta arbete har pekats ut som ett fokusområde för hela myndigheten.

För att ytterligare stärka förmågan att hantera samhällsstörningar har myndigheten sett över organisationen för tjänsteman i beredskap och vidareutvecklat den genom kontinuerliga utbildningar och övningar. Under året har myndigheten utbildats inom totalförsvaret. Stort fokus lades både på krav på medarbetare, juridik samt Länsstyrelsens uppdrag och roll inför och under höjd beredskap. Effekten är att alla medarbetare nu har en bättre förståelse för sin egen roll, samt myndighetens roll inför och under höjd beredskap.

Regionala krishanteringsrådet Värmland fastställde Inriktning civil beredskap Värmland 2025 där fyra fokusområden pekades ut. Dessa fokusområden utgör grunden för hur det aktörsgemensamma arbetet i länet prioriterats och riktats under året. Arbetet inom krishanteringsrådet har varit framgångsrikt och aktörerna i länet har gemensamt höjt sin förmåga, både enskilt och tillsammans.

Samverkan med Västra militärregionen har utvecklats under året, såväl inom beredskapsplanering som inom övning och utbildning. Effekten är att totalförsvarsarbetet inom länet stärkts, där det civila respektive militära försvarets planer går i linje med

varandra. Detta ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling av totalförsvaret. Under året har Länsstyrelsen även tagit kliv framåt i samverkan med näringslivet inom beredskapsområdet. Ett näringslivsråd har skapats, med för länet viktiga näringslivsparter. I rådet har roller och ansvar diskuterats samt hur samverkan kan utvecklas.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45–46)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	12,0	13,0	11,0
Antal årsarbetskrafter kvinnor	8,0	10,5	8,6
Antal årsarbetskrafter män	4,0	2,5	2,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	243	156	237
Antal beslutade ärenden	208	186	156
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	8	9	9
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	21 061	19 448	18 223
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Regionala krishanteringsrådet Värmland

Regionala krishanteringsrådet Värmland med underliggande strukturer har under året gemensamt arbetat utifrån Inriktning civil beredskap 2025. Inriktningen som rådet fastställt är indelat i fyra fokusområden där de gemensamma resurserna riktats för att utveckla förmågan i länet. Parallellt med detta arbete har det under året även arbetats fram ett underlag för kommande inriktningsbeslut. Dessa båda spår har bidragit till att samverkan har stärkts och att samarbetet har utvecklats, såväl på ledningsnivå som på handläggarnivå.

Skydd av civilbefolkningen

Under året har Länsstyrelsen rapporterat underlag inom ramen för regeringsuppdrag FÖ 2024–01362. Underlaget har kommunicerats med länets aktörer och ligger till grund för den fortsatta planeringen av utrymning, inkvartering och återinflyttning. Underlaget utgör en bra grund för att etablera en gemensam syn på Länsstyrelsens geografiska område, utmaningar och styrkor. Därutöver har en strategi för storskalig utrymning tagits fram aktörsgemensamt i länet. I den tydliggörs ansvar och arbetsfördelning mellan bland annat kommuner, regionen och Länsstyrelsen. Strategin ger också en gemensam inriktning för hur utrymning, mottagning och återflyttning kan planeras i länet. De beskrivna insatserna bidrar till ökad samordning och att berörda aktörer kan agera snabbare. Detta stärker länets samlade förmåga att skydda civilbefolkningen genom hela hotskalan.

Regional utbildning och övning

Regional förmågehöjningsstrategi

Länsstyrelsen Värmland har i samverkan med regionala aktörer tagit fram en femårig regional förmågehöjningsstrategi. Strategin utgör ett gemensamt underlag för planering av utbildningar och övningar för aktörerna inom Regionala krishanteringsrådet Värmlands struktur och ger stöd i vilka förmågor länets aktörer bör prioritera och utveckla framåt. Framtagandet av strategin har bidragit till en ökad kunskap om andra aktörers organisationer, kunskaper, förmågor och behov. Genom att aktörerna arbetar mot samma långsiktiga mål stärks den gemensamma krisberedskapen och grunden läggs för ett mer robust och sammanhållet civilt försvar.

Under året har Länsstyrelsen, i samarbete med Region Värmland, genomfört dialogövningar med länets kommuner. Syftet med övningarna var att utveckla beredskapsarbetet inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst. De kunskapshöjande delarna lade fokus på juridik, kompetensförsörjning under höjd beredskap, stödbehov från Försvarsmakten samt krigets förutsättningar. Dialogövningarna kretsade kring att flytta fram positionerna inom beredskapsplaneringen på området. Övningarna var mycket uppskattade och bedöms ha gett stor effekt i länet.

Regional samverkanskurs

Länsstyrelsen har under året genomfört en fem dagar lång regional samverkanskurs i internatform. På kursen deltog representanter från Länsstyrelsen, kommuner, regionen, blåljusorganisationer, Försvarsmakten och privata aktörer. Syftet var bland annat att mötas för att stärka den gemensamma krishanteringsförmågan och ge aktörerna en fördjupad förståelse för varandras roller, mandat och resurser samt öka den operativa samordningsförmågan vid samhällsstörningar. Deltagarna rapporterar starkt tillit och ett bredare kontaktnät, vilket direkt bidrar till ett mer effektivt och robust totalförsvar.

Intern utbildning och övning

Myndighetens anställda har under året genomgått en rad kompetenshöjande utbildningsinsatser, baserat på tidigare framtagen uppdragsbeskrivning. Detta har kompletterats med riktade utbildningar till specifika funktioner. Effekten av insatserna är att alla medarbetare har större förståelse för hur arbete i stab genomförs och vilken roll respektive funktion har. Utbildningarna är avstamp till en större, strukturell förmågehöjning och ger myndigheten goda förutsättningar att bli en mogen och kompetent beredskapsmyndighet för att fylla rollen som högsta civila totalförsvarsmyndigheten i länet.

Investeringsstöd för civil beredskap

Länsstyrelsen har nominerat flera av länets kommuner till Energimyndighetens respektive Livsmedelverkets utlysningar av investeringsstöd kopplat till beredskap. Detta har genererat totalt tre stöd inom Robust kommun (Energimyndigheten) och ett stöd från Livsmedelsverket till några av länets kommuner.

Effekten av investeringsstödsprogrammen är att de kommuner som tilldelats investeringsstöd får en stärkt förmåga, vilket i förlängningen kan leda till att hela länets förmåga stärks då mer resurser finns att fördela och stötta andra aktörer med.

Samverkan över landsgräns

Arbetet inom Gränsräddningsrådet har utvecklats under året. Samverkansstrukturen, som skapades för gränsöverskridande samverkan inom krisberedskap, utvecklas nu till att även inkludera ett totalförsvarsperspektiv. Denna utveckling är positiv med tanke på det säkerhetspolitiska läge som råder. Samverkansstrukturen har under året även kompletterats med stärkt samverkan över gräns med Statsforvalteren i Innlandet, vilket lett till stärkta relationer, ökad förståelse kring likheter och olikheter samt kartläggning av samverkansområden.

Krigsorganisation

Länsstyrelsen har under året arbetat med att identifiera de verksamhetsområden inom myndigheten som är prioriterade att fortgå under höjd beredskap. Kartläggningen ligger till grund för hur myndigheten organiserar den beslutade krigsorganisation. Den fastställda krigsorganisationen, och de utbildningar som genomförts kopplat till den, höjer myndighetens förmåga och möjlighet att arbeta proaktivt, handlingskraftigt och uthålligt i händelse av höjd beredskap.

Skydd mot olyckor

Under året har arbetet med beredskapsplaner för oljeskadeskydd och kärnteknisk olycka färdigställts. Planerna bidrar på sikt till ökad förmåga att samla berörda aktörer i länet och ensa arbetssätt vid dessa typer av olyckor.

Länsstyrelsen har anordnat så kallade älvgruppsmöten för Klarälven och Byälven. Arbetet med älvgrupperna bidrar till samordning, informations- och erfarenhetsutbyte samt medför bättre förutsättningar att hantera ett dammhaveri eller situationer med höga flöden. I älvgrupperna deltar berörda kommuner, kraftverksbolag, berörda nationella myndigheter och privata aktörer som exempelvis dammägare.

Under 2025 har samordning av arbete med beredskapsplanering för höga flöden och dammhaveri i Klarälven fortsatt. På sikt bedöms detta leda till en högre förmåga att hantera sådana händelser både hos berörda aktörer och hos allmänheten.

Inom Länsstyrelsens arbete enligt förordningen (2009:956) om översvämningsrisker har det under 2025 tagits fram riskkartor. Genom att arbetet har gjorts i samarbete med kommuner, Regionen, Trafikverket och räddningstjänst har berörda aktörer fått kunskap om sina egna och andra aktörers riskobjekt, vilket ger en bra grund inför framtagande av en riskhanteringsplan under det kommande året.

Skogsbrandsbevakning med flygande resurser samordnades under årets skogsbrandssäsong i god samverkan med länets räddningstjänster. Inga större skogsbränder inträffade i länet under säsongen.

Signalskydd

Länsstyrelsen har under året arbetat systematiskt med att stärka myndighetens förmåga inom signalskydd. Detta har skett genom utbildningar och övningar, likväl som driftsättning av ett system för säkert krypterat tal.

Vidare har myndigheten upprättat en så kallad h-expedition för att stärka den systematiska hanteringen av klassade handlingar. Detta har stärkt myndighetens redundans och förmåga inom området.

Säkra kommunikationer

För att förebygga och hantera samhällsstörningar inom Värmlands län behöver information kunna delas i olika tidsskalor, med olika sambandsmedel och skyddsnivåer.

Länsstyrelsen har under året arbetat med att ta fram en regional sambandsplan som syftar till att reglera och inrikta den aktörsgemensamma sambandstjänsten inom Värmlands län. Sambandsplanen är framtagen av en aktörsgemensam arbetsgrupp som utsetts av länsambandsnätverket Samband för Ledning i Värmland, SALVÄ. Arbetet har löpande presenterats för nätverket i syfte att uppnå samsyn. Effekten av arbetet är dels ökad kunskap bland berörda aktörer, dels en mer robust planering, vilket leder till ökad förmåga att kunna kommunicera, även under störda förhållanden.

Nya arbetssätt för att stärka beredskapen

Länsstyrelsen har skapat en funktion med uppdrag att koppla ihop och förstärka perspektiven mellan beredskap och andra ordinarie områden inom linjeverksamheten så som livsmedel, energi, näringslivsutveckling innefattande stödhantering. Detta har skett genom att funktionen upprätthåller en delad tjänst mellan enheten Regional utveckling och enheten Risk och säkerhet. Insatsen har bidragit till ökad systemförståelse inom bland annat stödhantering och energiberedskapsplanering.

Vidare har Länsstyrelsen tillsatt en tvärsektorieell grupp för att stärka myndighetens samlande arbete inom beredskapssektorn livsmedel och dricksvatten. Effekten är ökad perspektivförståelse mellan de olika ämnesområdena och att beredskapsperspektivet stärkts inom myndighetens andra ordinarie uppdrag.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen konstaterar att länets förmåga att hantera fredstida kriser samt situationer under höjd beredskap ständigt ökar. De prestationer och effekter som redovisas ovan har bidragit till att myndigheten kunnat ta tydliga förmågesteg när det gäller planering, ledning, samverkan och samordning. Myndigheten konstaterar att det fortsatt finns utvecklingsbehov inom flera områden, men genom prioriteringar och den verksamhet som genomförts under året så bedöms resultatet vara gott.

I tidigare årsredovisningar har Länsstyrelsen angett att det funnits stora utmaningar inom detta verksamhetsområde till följd av tillkommande och utökade uppdrag. Detta gäller både

Länsstyrelsens roll som länets högsta civila totalförsvarsmyndighet och myndighetens geografiska områdesansvar. Utmaningar kvarstår men trenden är positiv. Samverkan med regionala aktörer fortsätter att utvecklas vilket bidrar till att den verksamhet som bedrivs gemensamt i länet får större effekt.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Redovisa resultat av arbetet med NAP	Regleringsbrev
1A3 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A4 Redovisa arbetet med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram	Regleringsbrev
1A5 Redovisa tillsynen av kommunernas skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster	Regleringsbrev
1A6 Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv	Regleringsbrev
1A7 Redovisa prioriteringar och åtgärder för att förklara fler ytvattenförekomster som konstgjorda eller kraftigt modifierade	Regleringsbrev
1A8 Redovisa åtgärder för att återställa förorenade områden samt arbete med områden som förorenats av PFAS	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala vattenvårdsprojekt.
- skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.

- ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.
- kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken. Det anger att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljö tillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitiken är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras fram till 2042.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Under 2025 har Länsstyrelsen haft regeringsuppdraget kortare ledtider för nätkoncessioner, där projektet Karlstadbenet pekades ut av energimarknadsinspektionen (EI) under hösten 2024. Processgruppen Karlstadbenet har under året förberett för effektiv hantering av myndighetsdialog och samråd. Flera dialogmöten med Svenska Kraftnät har genomförts främst rörande naturmiljö- och kulturmiljöfrågor i den kommande MKB-processen. De länsstyrelser som berörs av Karlstadbenet initierade efter det samverkan och dialog för främst sakfrågorna naturmiljö och kulturmiljö och flera sådana avstämningsmöten har hållits där Länsstyrelsen Värmland varit representerad. I november-december genomfördes myndighetsdialogen med SvK.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50-58)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	77,0	79,5	80,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	35,3	37,5	37,0
Antal årsarbetskrafter män	41,7	42,0	43,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 869	2 804	2 960
Antal beslutade ärenden	2 794	2 759	2 878
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	159	136	131
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	119 666	115 640	116 367
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	39 573	37 208	38 877

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen (st.)	Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹⁸	0	45	45	46
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ¹⁹		213 982	213 691	209 202*

*Tidigare år har endast den tillkommande arealen redovisats medan nu redovisas total areal strikt skyddad natur.

¹⁸ Ärendesystem, Länsstyrelsen.

¹⁹ Utdrag från Naturvårdsverkets system.

Miljömålsuppdraget

Länsstyrelsen följer kontinuerligt miljötillståndet i länet vilket redovisas i den årliga regionala bedömningen av miljömålen. Uppföljningen för 2025 visar fortfarande att mycket arbete återstår för att nå riksdagens fastställda miljömål. Av de 14 miljömål som berör Värmland, bedöms endast ett vara nära att nås till år 2030. Det är målet Frisk luft som har ändrat bedömningen från att inte nås till att nära kunna uppnås till år 2030. Det beror på att mätningarna i Karlstad visar på en nedåtgående trend för både kvävedioxid och partikelhalter PM10, som ett mått på luftföroreningar som avser partiklar i luften.

Målet Grundvatten av god kvalitet har gått från att vara nära att nås till att inte nås. Det beror bland annat på att det råder brist på information av mätdata inom flera preciseringar och att antalet grundvattenförekomster som inte har god kemisk status kommer att öka vid nästa beslut av miljökvalitetsnormer.

För fyra av miljömålen görs bedömningen att utvecklingen går åt fel håll. Det rör målen Bara naturlig försurning, Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv och Ett rikt odlingslandskap. Dessa mål har en stark koppling till biologisk mångfald. Den fortsatta negativa utvecklingen beror dels på att resurserna inte räcker för att bevara de skyddsvärda skogarna, dels på att stöden till jordbruket inte är tillräckligt inriktade på att värna naturvärdena i odlingslandskapet.

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med miljömålen utifrån det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2021–2025. I programmet är sju olika åtgärdsområden utpekade. De ska prioriteras i länets gemensamma åtgärdsarbete som Länsstyrelsen samordnar och följer upp. Under året har det påbörjats ett arbete med att ta fram ett nytt åtgärdsprogram för nästa period. Då resurserna för miljömålsarbetet minskade markant under 2024–2025 har arbetet i de sju åtgärdsområdena samt framtagande av nytt åtgärdsprogram inte kunnat genomföras på önskat sätt under året. Det nuvarande åtgärdsprogrammet kommer därför att fortsätta gälla in i 2026.

Friluftsmål

Inom ramen för Länsstyrelsens friluftslivsuppdrag har fokus under 2025 legat på ökad samverkan med kommunerna, med två genomförda nätverksträffar. Därtill har Karlstads kommun tillsammans med Länsstyrelsen arrangerat en regional tankesmedja på temat samverkan för friluftsliv. Insatserna har bidragit till ökat fokus och intresse för friluftslivet hos kommunerna, samt förslag på hur samverkan kan utvecklas vidare.

Länsstyrelsen har påbörjat en kartläggning av områden av lokal och regional betydelse för friluftslivet. Ett nytt webb-GIS med alla naturreservat inlagda enligt Naturvårdsverkets metod har tagits fram. Utifrån den regionala kartläggningen har Länsstyrelsen fört dialog med länets kommuner om nyttan att genomföra kommunala kartläggningar. Det har resulterat i att en kommun genomför en egen kartläggning och att flera har visat stort intresse att påbörja ett sådant arbete.

Länsstyrelsen har under 2025, i samverkan med Länsstyrelsen Västra Götaland och Visit Värmland, stöttat föreningen DANO i sitt arbete för att utveckla samverkansformer för en mer hållbar kanotturism i DANO-området. DANO samlar markägare, kanotuthyrare och kommuner i sjösystemet Dalsland Nordmarken. Arbetet har resulterat i att föreningen sökt Leader-medel för ett utvecklingsprojekt. Arbetet har också inneburit att Länsstyrelsen Värmland och Länsstyrelsen Västra Götaland utvecklat sin samverkan kopplat till DANO-området som sträcker sig över länsgränsen mellan de två länen.

Miljöövervakning

Miljöövervakning har genomförts enligt program för regional miljöövervakning 2021–2026.

Statliga bidrag

Inom lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) har nio nya projekt beviljats till länets kommuner och ideella föreningar. De nya projekten avser bland annat samordning av övergödningsåtgärder samt optimering av kalkdoserare.

Under året har arbete inom uppdraget med lokal och regional åtgärdssamordning startat. I Värmland finns nu lokala åtgärdssamordnare kopplade till sex av länets sju vattenråd.

Under 2025 har tre nya ansökningar inom lokala naturvårdssatsningar (LONA) avseende våtmarker beviljats medel. Det rör bland annat våtmarksplan, utredning av lämpliga platser för anläggning/restaurering av våtmarker på och förprojektering inför skapande av våtmark. Det är fortsatt en utmaning att få in ansökningar om anläggning av våtmarker i länet och en del av årets anslag har återbetalats för omfördelning till andra län.

Skydd av områden och arter

Under 2025 bildades fem nya naturreservat i länet, vilket gav formellt skydd åt 291 hektar mark och vatten, varav 228 hektar utgjordes av produktiv skogsmark. Dessutom skyddades 63 hektar, varav 36 hektar produktiv skogsmark, i utökningar av befintliga naturreservat. Genom utbetalning av intrångsersättning och inköp av mark säkerställdes naturvärden i planerade naturreservat i en omfattning motsvarande närmare 19 miljoner kronor.

Inom arbetet med åtgärdsprogram (ÅGP) för hotade arter har åtgärder genomförts inom ett prioriterat urval bland de ÅGP som berör länet, bland annat för sandödla, fältgentiana, humlepälsbi, vildbin på ängsmark, vildbin och småfjärilar på torräng, respektive trumgräshoppa. Arbetet med våtmarksmiljöer inom ÅGP har särskilt gransanering i svämlövsskogar, som är lämpliga livsmiljöer för vittryggig hackspett, prioriterats.

Invasiva främmande arter

Länsstyrelsen ser att utbredningen av invasiva främmande arter i länet ökar, vilket hotar biologisk mångfald och kan orsaka negativa effekter på människors och djurs hälsa, jord- och skogsbruk samt infrastruktur. En konsekvens är höga kostnader för skador och bekämpning som fördelas både samhället och enskilda. Tilldelade medel från Havs- och vattenmyndigheten och från Naturvårdsverket har använts i flera pågående projekt inom skyddade områden. Medlen har använts till åtgärder mot främmande invasiva arter.

Utanför skyddade områden har Länsstyrelsen bland annat påbörjat utrotningsåtgärder mot bredloka. Länsstyrelsen har samarbetat med andra myndigheter om tillsyn av den nya lagstiftningen om lövplattmask och med trädgårdsbranschen om kontroll av importerade växter.

Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden

Länsstyrelsen har fortsatt arbetet med att prioritera och effektivisera verksamheten inom skötsel och förvaltning av skyddad natur. Utöver våtmarkssatsningen ligger huvudfokus numer på att bibehålla befintliga naturvärden i de skyddade områdena. En systematisk genomgång av anordningar, byggnader och vandringsleder pågår för att minska kostnaderna inom de delar som berör besöksförvaltning.

Under 2025 har Länsstyrelsen ansvarat för skötsel och förvaltning av 227 naturreservat, 1 naturvårdsområde, 139 Natura 2000-områden, 136 fågelskyddsområden, 1 biotopskydd och 26 naturminnen.

Fyra mil reservatsgräns har nymarkerats under året. Trots detta fortsätter Länsstyrelsen att bygga upp en underhållsskuld avseende gränsmarkering. Länets naturreservat omfattar i dagsläget cirka 150 mil gräns som ska markeras och underhållas.

I drygt ett tjugotal av länets skyddade områden finns artrika odlingslandskap med behov av årlig hävd. Under året har Länsstyrelsen hävdat 43 hektar genom slåtter och 190 hektar genom bete. Åtgärderna har gett en bra hävd som skapar förutsättningar för en artrik flora och fauna som är knuten till dessa marker.

Inom ramen för projektet LIFE2Taiga genomfördes i maj 2025 en naturvårdsbränning om 12 hektar skogsmark i naturreservatet Fräkensjömyrarna. Bränningen bidrar till att området blir mer öppet och ljust och att substrat för hotade arter bildas. Under året har Länsstyrelsen även tillämpat gräsbränning för restaurering och som kompletterande metod för hävd i tre naturreservat med odlingslandskap.

De senaste årens inventeringar av lavar i naturreservaten Nötön-Åråsviken och Värmlands Säby, där restaurering av 180 hektar hagmark pågår, visar på positiva effekter när det gäller både antalet rödlistade arter och deras frekvens. Även inventering av vedlevande insekter, med många fynd av rödlistade och hotade arter, stärker bedömningen att restaureringarna har positiv effekt på områdenas naturvärden.

Inom våtmarkssatsningen har insatserna under året koncentrerats till naturreservaten Märramyren och Päggonetto i norra Värmland. Totalt har 133 hektar våtmark berörts inom dessa områden. Naturvärdena i de återskapade våtmarkerna kan ibland återkomma snabbt som i återbildade myrsjöar. I andra fall tar det längre tid för värdena att återkolonisera ytorna. I anslutning till våtmarksprojekten har Länsstyrelsen under 2025 passat på att avverka bestånd av den inplanterade contorta-tallen.

Under det senaste året har maskinell bearbetning av stora tuvor på strandängar genomförts på 68 hektar, fördelat på fyra av länets skyddade områden. I Natura 2000-området Ölmeviken bearbetades 27 hektar betad strandäng i december 2024. Samma typ av

åtgärd utfördes även 2017. Inventering av fåglar i området under våren 2025 visar att åtgärderna har positiv effekt på antalet tofsvipor (rödlistad art) och negativ effekt på antalet enkelbeckasiner i området, vilket var en förväntad effekt av åtgärderna.

Utöver åtgärderna i våtmarkssatsningen har 34 hektar våtmarksvegetation putsats inom Natura 2000-området Brosjön, med syfte att gynna livsmiljöer för utpekade våtmarksfåglar.

Åtgärder mot invasiva arter utfördes under året i 16 skyddade områden. Det har handlat om att utrota eller begränsa förekomsten av blomsterlupin, blekbalsamin, jättebalsamin, kanadensiskt gullris, jätteloka, mink och signalkräfta. Tydliga positiva effekter av tidigare bekämpningsåtgärder har registrerats för jättebalsamin i till exempel naturreservatet Kaplansholmen, för jätteloka i naturreservatet Apertins raviner och för blomsterlupin i slätterängen i naturreservatet Erola.

Arbetet med skötsel och förvaltning av skyddade områden bedrivs ofta i samverkan med andra aktörer som markägare, entreprenörer, kommuner och ideella föreningar. Det finns bland annat ett intresse från aktörer att ha vandringsleder i naturreservaten som kräver samverkan.

Ett annat exempel på samverkan är att Länsstyrelsen under 2025, tillsammans med Naturum Värmland och Hagfors kommun, haft en bildutställning om Länsstyrelsens arbete med att restaurera våtmarker i länet. Syftet var att nå ut till invånarna om hur arbetet genomförs och att visa synliga resultat i naturen.

Samverkan inom förvaltningen av skyddade områden i länet sker med stiftelsen Glaskogens naturreservat där Länsstyrelsen deltar i det löpande arbetet och har pågående dialog med flera ideella föreningar i Väneren (båtklubbar med mera) om skötseln på öarna i Vänerreservaten. I det populära naturreservatet Högbergsfältet har Länsstyrelsen en nära dialog med Filipstads kommun och andra intressenter i olika frågor som berör tillgänglighet och besökarnas upplevelse i reservatet.

Naturtillsyn

Fokus i naturtillsynen har under året varit att upprätthålla godtagbara handläggningstider och undvika negativ ärendebalans. För att optimera arbetet sker veckovisa möten där fördelning och prioritering av ärenden sker löpande.

Tillsynsvägledning till kommuner och service till allmänhet och verksamhetsutövare är en återkommande del av arbetet. I syfte att stärka servicen och öka tillgängligheten infördes under 2024 en resurstelefon och en resursbrevlåda för allmänna frågor. Arbets sättet har under 2025 medfört ökad tillgänglighet och samtidigt optimerat resursfördelning. Ärendehantering och arbetssituationen har genom detta förbättrats. Andra uppdrag som utförts under året i syfte att stärka service till allmänhet och verksamhetsutövare är medverkan i olika arrangemang. Länsstyrelsen har bland annat medverkat på dialogmöte med representanter från solenergiindustrin samt föreläst om artskydd och Natura 2000-prövningar på byggsamverkan för länets kommuner.

Tidiga dialoger med verksamhetsutövare är fortsatt prioriterat för att kunna guida rätt om vilka tillstånd, dispenser eller samråd som krävs för att genomföra en planerad verksamhet och hur påverkan på naturmiljön kan minimeras.

Tillsyn och inkomna tips om otillåtna åtgärder i naturmiljöer har prioriterats och hanterats i särskild ordning. Egeninitierad tillsyn har prioriterats ned under året, men sker i viss utsträckning via krav på återrapportering.

Den största ärendegruppen utgörs av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Ärendegruppen är komplex med olika typer av ärenden alltifrån små åtgärder som markkablarna till yt-ianspråktagande som solcellsparker och föranleder långa handläggningstider.

Ett nytt handläggarstöd för solcellsanläggningar på mark framtaget av Miljösamverkan Sverige används vid handläggningen. Handläggarstödet har gett bra vägledning i ärendena och förändrade rutiner och arbetssätt gör att myndigheten kan se en trend med förbättrade handläggningstider inom ärendegruppen.

Under året har arbetet fortgått med att uppdatera interna rutiner utifrån ny rättspraxis rörande Natura 2000-ärenden som berör aktivt skogsbruk. Arbetet har genererat en större mängd fältbesök och möten med verksamhetsutövare och skogsbrukets aktörer.

Under året har flera kompetenshöjande insatser inom arktkunskap genomförts främst gällande fladdermöss. En gemensam kunskaphöjande dag tillsammans med MPD och naturvårdshandläggare från Örebro genomfördes i februari. Temat var artskydd med fokus på fladdermöss i samband med provning. Länsstyrelsen arrangerade den årliga kommundagen med temat fladdermöss och exploateringsprocessen.

Vattenverksamhet

Under året har det inkommit 100 ärenden till myndigheten som avser provning av vattenverksamheter och beslut har fattats i 71 sådana ärenden.

Länsstyrelsen handlägger ärenden som avser anmälan om vattenverksamhet och utövar tillsyn efter att klagomål om dessa har inkommit till myndigheten. Vanliga anmälningsärenden avser kabelnedläggning, vattenbortledning och anläggande av vägtrummor. Med begränsade resurser har Länsstyrelsens egeninitierade tillsyn prioriterats ned. Under året har 341 ärenden som avser tillsyn över vattenverksamheter inkommit till Länsstyrelsen och beslut har fattats i 371 sådana ärenden. Av dessa ärenden har 170 inkomna ärenden avsett anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § miljöbalken och 169 ärenden i denna ärendetyp har blivit beslutade under året.

Länsstyrelsens arbete som avser provning och tillsyn av vattenverksamheter kan antas ha bidragit till att svensk och EU-rättslig miljölagstiftning efterlevs i större utsträckning. Länsstyrelsens arbete som avser provning och tillsyn av vattenverksamheter kan också antas ha bidragit till regelefterlevnad hos verksamhetsutövare inom området och till att främja den grundläggande mänskliga rättigheten till en ren, hälsosam och hållbar miljö till förmån för barn och vuxna i nuvarande och kommande generationer.

Dammsäkerhet

Arbetet med dammar i dammsäkerhetsklass med otillfredsställande dammsäkerhet i den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken har avslutats 2025. Arbetet utifrån strategin har resulterat i ett ökat fokus på de dammanläggningar som har någon form av problematik. Det är dock långa processer fram till fysiska åtgärder, vilket även påverkas ytterligare av den tidigare pausen i arbetet med den nationella planen för att förse vattenkraften med moderna miljövillkor (NAP). Tillsynen av flera av anläggningarna kommer därför att behöva prioriteras även fortsättningsvis.

En fortsatt utveckling mot effektivare tillsyn genomförs med bland annat länsstyrelsegemensamma företagsövergripande tillsynsmöten för verksamhetsutövare som bedriver verksamhet i flera län. Länsstyrelsen deltar nu i gemensam tillsyn av fyra större verksamhetsutövare. I den årliga tillsynen av dammägarnas årsrapportering, som berör totalt 15 verksamhetsutövare, har fokus i Länsstyrelsens återkoppling handlat om regelverk och krav gällande helhetsbedömningar. Utöver detta har även sju anläggningsspecifika tillsynsaktiviteter genomförts.

Arbetet med inventering och klassificering av länets mindre dammar är inne i slutfasen. Tillsynsdialog om dammsäkerhetsklassificering har förts gällande två planerade invallningsdammar. Beslut om avklassificering av två dammanläggningar i dammsäkerhetsklass B har fattats efter att de rivits ut. Fem rapporter som dokumenterar resultatet av en helhetsbedömning av dammsäkerheten vid en dammanläggning har inkommit till Länsstyrelsen under året, vilket innebär att det hittills genomförts helhetsbedömningar för åtta av länets dammanläggningar.

Det samlade arbetet inom området leder till en förbättrad regelefterlevnad och ökad dammsäkerhet i länet.

Vattenförvaltning

Länsstyrelsens arbete med EU:s vatten- och dricksvattendirektiv samordnas av Vattenmyndigheten i Västerhavets distrikt. Under året har ett stort arbete med kartläggning och analys med avseende på potentiellt betydande påverkan, statusklassificering och riskbedömning för vattenförekomster genomförts av Länsstyrelsen. Underlagen har levererats till den databas som är under uppbyggnad (VISS2).

Miljöfarlig verksamhet

Tillsynen av miljöfarliga verksamheter har genomförts enligt Länsstyrelsens tillsynsprogram för 2025. Av de 38 IED-anläggningarna där tillsyn planerats har tillsyn genomförts på 37 verksamheter. Av övriga 95 miljöfarliga verksamheter har tillsyn planerats på 60 anläggningar och genomförts på 52 anläggningar. Antal genomförda platsbesök har minskat något jämfört med föregående år.

Effekterna från Länsstyrelsens tillsyn av miljöfarlig verksamhet är svåra att verifiera på årsbasis då det är ett långsiktigt och kontinuerligt arbete som till stor del handlar om att

förebygga negativa miljöeffekter och hjälpa verksamhetsutövarna att göra rätt. Länsstyrelsen upplever att verksamhetsutövare i länet visar uppskattning när det gäller myndighetens fokus på en proaktiv tillsynsmetodik med tät och återkommande tillsyn och en god kontinuerlig och tidig dialog. Länsstyrelsens tillsyn bidrar till minskad miljöpåverkan genom en god regeluppfyllnad hos verksamhetsutövarna. Tillsynen bidrar på så sätt till en hållbar utveckling i länet.

Uppföljning och utvärdering av kommunernas miljötillsyn har prioriterats högt. Fyra av länets 16 kommuner har besökts och följts upp under året vilket innebär att planen följs för att samtliga kommuner ska besökas under aktuell mandatperiod. Inom ramen för det tillsynsvägläddande uppdraget har Länsstyrelsen arrangerat en välbesökt Miljöbrottsdag för länets kommuner i syfte att öka samarbetet mellan kommunernas miljö- och hälsoskyddsinspektörer och brottsförebyggande samordnare. Länsstyrelsen har också medarrangerat en nationell handläggartäff för länsstyrelserna med temat uppföljning av kommunernas tillsyn enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen deltar i provningar av länets tillståndspliktiga anläggningar i olika skeden i processen. Arbets sättet med tidiga dialogmöten när företagen önskar det, uppskattas av verksamhetsutövarna och leder till ökad förståelse för samråds- och provningsprocessen samt höjd kvalitet på samråds-, och ansökningshandlingar. På detta sätt bidrar Länsstyrelsen på lokal nivå till att effektivisera provningen för företag.

Länsstyrelsen kan se en noterbar ökning av ansökningar om frivilligt tillstånd för solcellsparkar enligt 9 kap. miljöbalken.

Kalkning och restaurering

Under året har bidrag beviljats för att sprida drygt 13 800 ton kalk inom länets kalkningsverksamhet. Det är en minskning med cirka 35 procent jämfört med länets regionala kalkplan. Orsaken till det lägre tonnaget är att de kraftigt ökade priserna för kalken inte möts av motsvarande ökning av tilldelade medel. För att optimera kalkspridningen utifrån givna medel togs en reviderad årsplan fram för 2025. Neddragningar har främst genomförts vid målsjöar och vattendrag med mört och öringbestånd. Dock har vissa ändringar gjorts i vattensystem med flodpärlmussla och flodkräfta där det riskerar uppstå negativa effekter utan reviderad kalkningsplan.

Under året har elfiske skett i 127 vattendrag och inventering av flodpärlmussla i fyra vattendrag. Ett nytt övervakningsprogram för flodkräfta har framarbetats och testats i fyra vatten under året. Flera rejäla höglöden under året har resulterat i bra vattenprovtagning, då vattenprov ska tas vid den tidpunkt då förutsättningarna för vattenkemisk målpuppfyllelse bedöms vara sämst. vilket ger bra underlag för planering av kalkningen framåt.

Inom arbetet med akvatisk restaurering har arbetet med morfologisk återställning av Natura 2000-området Klarälven, övre delen, fortsatt. Problem med höga sommarflöden under 2023, 2024 och 2025 har medfört att åtgärderna inte kunnat genomföras enligt tidsplanen. Projektet fortsätter dock och totalt har cirka 65 procent av den planerade

arealen restaurerats sedan projektet påbörjades 2021. För att följa upp effekterna av restaureringsarbetet genomförs bland annat årliga båt- och vadelfisken i älven. Resultaten från undersökningarna indikerar att de genomförda restaureringarna både förbättrat och utökat lek- och uppväxtmiljöerna för fisken.

Improve Aquatic LIFE

Under året har arbetet med Life-projektet Improve Aquatic LIFE fortsatt tillsammans med övriga 16 projektpartners. För Värmlands del omfattas de tre Natura 2000-områdena Billan, Fämtan och Likan där fokus ligger på att återställa strömvattenmiljöer, skapa fria vandringsvägar samt att återskapa mer naturliga flöden. Ett omfattande förberedande arbete i form av inventeringar och utredningar har genomförts såväl som ett antal fältbesök till de olika avrinningsområdena för att ta fram underlag till tekniska beskrivningar, tillståndsansökningar och upphandlingar. För vattendraget Billan har samråd genomförts och tillståndsansökan till Mark och miljödomstolen planeras att skickas in i början av 2026. För att öka kunskapen om dessa vatten och det arbete som görs inom projektet har information presenterats på mässor, seminarium, och genom föredrag för markägare, vattenråd, fiskevårdsområdesföreningar, kommuner och övriga intressenter.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom naturvård och miljöskydd.

1A2. Nationella planen för att förse vattenkraften med moderna miljövillkor (NAP)

Omprövningarna enligt den nationella planen för att förse vattenkraften med moderna miljövillkor (NAP) har sedan 1 juli 2025 återupptagits. Arbetet med samverkan enligt NAP har under året resulterat i att de första verksamhetsutövarna i Värmland, prövningsgruppen Lung- Bjurbäcksälven, lämnat in sina ansökningar till Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Länsstyrelsen har under 2025 haft fyra pågående samverkansprocesser. Under hösten har även arbetet initierats och inbjudan har gått ut till berörda aktörer i två samverkansprocesser som ska påbörjas våren 2026. I arbetet med prövningsgruppen Klarälven har Affärsverket svenska kraftnät samt Energimyndigheten inkluderats. Detta bedöms som positivt både av Länsstyrelsen och verksamhetsutövarna eftersom dessa myndigheter ska bistå med analyser över föreslagna miljöåtgärders påverkan på vattenkraftens förmågor inför vattenmyndighetens översyn av miljökvalitetsnormerna för vatten.

Länsstyrelsen har tillsammans med ytterligare 13 länsstyrelser samverkat med NAP-projektledare från Vattenkraftens Miljöfonds ägarbolag. Fokus har både legat på erfarenhetsutbyte och gemensamma diskussioner om utmaningarna kopplade till genomförandet av NAP. Detta för att möjliggöra bättre samverkansprocesser och i förlängningen effektivare prövningar.

Samverkan med Länsstyrelserna i Dalarnas och Örebro län har fortsatt under året för prövningsgrupperna Klarälven respektive Övre Svartälven.

1A3. Översyn bevarandeplaner för Natura 2000

Under året har arbete med revidering av 17 bevarandeplaner för Natura 2000-områden som berörs av den nationella prövningsplanen för vattenkraften genomförts. Planerna väntas fastställas i början av 2026. I samband med externremiss har många frågor inkommit avseende bevarandeplanernas bäring på tillståndsprövning inom NAP. Dialog för att möta frågor har hållit med länets kommunledningar, regionpolitiker, LRF och Fortum.

1A4. Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Arbete inom samtliga åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram pågår. Samverkan och dialog prioriteras där så är möjligt, liksom framtagande av planer och beaktande av miljö kvalitetsnormer (MKN) vid prövning. Vad gäller planerad tillsyn och tillsynsvägledning är behoven större än vad som har varit möjligt att leverera.

För den sektorsövergripande planeringen av åtgärdsarbetet utifrån ett avrinningsområdesperspektiv hålls intern dialog löpande och avstämningar görs mellan berörda verksamheter inom Länsstyrelsen och rådgivning till och dialog med andra regionala aktörer genomförs. Behovsutredning och tillsynsplan för miljöfarlig verksamhet, förorenade områden, jordbruk och vattenverksamhet är framtagna liksom tillsynsvägledningsplaner till kommunerna om miljöfarlig verksamhet och förorenade områden. Arbete med länets vattenförsörjningsplan pågår, men det finns ännu ingen fastställd plan. Kalkning, områdesskydd, restaurering och LOVA planeras och prioriteras utifrån ett avrinningsområdesperspektiv med ambitionen att möta behovet av åtgärder inom såväl art- och habitatdirektivet som vattendirektiven.

För hantering av MKN vid tillsyn av kommunernas detaljplaner har bemanningen varit begränsad och uppdraget har endast genomförts till mindre del. Generellt stöd och vägledning till kommunerna lämnas både för översiktsplaneskedet och detaljplaneskedet, men det finns behov av att öka Länsstyrelsens förmåga att lämna mer specifik vägledning kopplad till berörda vattenförekomster. Det innebär att Länsstyrelsen vägleder i samrådsskedet, men oftast saknas kapacitet hos Länsstyrelsen att uppfylla kraven i gransknings- och prövningsskedet.

I det löpande arbetet sker tillsyn, omprövning och prövning av de verksamheter som berörs av miljöbalkens 9–11 kap och bevakning av att miljö kvalitetsnormer för vatten efterlevs.

Arbetet med inrättande av vattenskyddsområden har hittills i år endast i begränsad omfattning kunnat drivas framåt och en del ärenden har pausats. Tidigare påbörjat arbete med tillsyn av att tillståndspliktiga vattenuttag har i någon omfattning drivits framåt, men arbetstakten är låg.

Majoriteten av all genomförd rådgivning om påverkan från jordbruk inom Greppa Näringen genomförs av externa, upphandlande rådgivningsföretag. Under 2025 har tio rådgivningar utförts.

Inom handläggning av jordbrukarstöden och investeringsstöden informerar Länsstyrelsen om de olika stöden både till lantbrukare och till konsulter. Information ges också i myndighetens tidning Utsikt och på informationsträffar.

1A5. Tillsynen av kommunernas skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster

Länsstyrelsens tillsyn enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) har i viss mån ändrat karaktär under 2025. Från att tidigare i huvudsak ha varit baserad på inkommande önskemål om åtgärder från allmänheten, egna GIS-analyser och återkommande kommunbesök har Länsstyrelsen, till följd av synpunkter som framförts av Riksrevisionen, påbörjat en ny inriktning av arbetet. Med Havs- och vattenmyndighetens remissversion av tillsynsvägledning gällande tillsyn enligt LAV har Länsstyrelsen påbörjat åtgärder för att höja medvetandegraden hos länets kommuner om behovet av underhållsåtgärder. Länsstyrelsen har även uppmanat kommunerna att öka takten i arbetet med att förnya allt äldre VA-system och främja arbetet med att säkerställa att det finns fungerande VA-nät som tillgodoser behovet av vattentjänster. Under året har Länsstyrelsen börjat hämta in uppgifter från länets kommuner rörande budget för VA-underhåll och planerad förnyelsetakt av VA-näten och antalet fysiska kommunbesök har minskat.

Länsstyrelsens arbete inom området kan antas ha bidragit till att öka tillgången till rent dricksvatten och goda sanitära förhållanden.

1A6 Dricksvatten enligt EU-direktiv

Under 2025 har Länsstyrelsens beredningssekretariat tillsammans med vattenmyndigheterna fortsatt arbetet med att genomföra dricksvattendirektivet. Fokus för året har varit kartläggning och analys över påverkan och risker inom tillrinningsområden för uttagspunkter för dricksvatten (TFU). Arbetet görs med stöd av Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter för grundvatten och med stöd av vattenmyndigheternas riktlinjer gällande ytvatten i väntan på föreskrifter från Havs- och vattenmyndigheten.

Beredningssekretariatet har under året kompletterat uppgifter i registret över vattentäkter och vattenskyddsområden. Registret användes som grund för avgränsning av tillrinningsområden för uttagspunkter för dricksvatten (TFU). Påverkansanalysen och riskbedömningarna av grundvatten TFU:er har i stort sett integrerats i det vanliga grundvattenförvaltningsarbetet. Underlag har levererats enligt plan. Arbetet med ytvatten TFU:er pågår och genomförs i enlighet med prioriteringar från vattenmyndigheterna.

1A8 PFAS och förorenade områden

Det övergripande målet med arbetet med förorenade områden är att uppnå flera av de svenska miljömålen, samt att säkerställa människors rätt till högsta möjliga hälsa, både fysiskt och psykiskt. Det gäller särskilt sårbara grupper som gravida och barn med flera.

Genom tillsyn arbetar Länsstyrelsen löpande för att ansvariga verksamhetsutövare ska undersöka sina fastigheter. Tillsynen prioriteras till de områden som bedöms utgöra störst risk för människa och miljö. Länsstyrelsen arbetar efter en långsiktig tillsynsplan där tillsynsinsatserna har fördelats över de kommande åren fram till 2050. Under 2025 har arbetet generellt löpt på enligt verksamhetsplanen.

Under 2025 har utredningar av förorenade områden med statliga bidrag genomförts inom sju objekt (Lesjöfors bruk, Stjärnsfors industriområde, före detta Svaneholms pålsdjur, Edsvalla bruk, Makafallets industrideponi, Öjervik sågverk samt Båsnäs bilkyrkogård). Totalt har cirka 2 400 000 kronor förmedlats för undersökningar samt 1 683 000 kronor förmedlats till åtgärdsförberedelser.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen ser dock utmaningar till följd av resursbrist i delar av detta stora verksamhetsområde. Det gäller främst vattenverksamhet och vattenförvaltning liksom för den egeninitierade naturtillsynen.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4§ p3 I utpekade län göra utredningar om allmänna fiskeintresset enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
4 § p6 Dalarnas, Värmlands och Västra Götalands län, uppgifter som följer av jordförvärvslagen (1979:230) m.m.	Länsstyrelseinstruktion
16§ Delegation för rennäringsspår	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Regleringsbrev
1A9 Redovisa arbetet med genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023-2027 m.m.	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- besluta om och kontrollera areal- och djurbaserade stöd till jordbruksföretagare inom Strategisk plan.
- kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- besluta olika projekt- och investeringsstöd inom Strategisk plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027, senare kallad Strategisk plan.
- inom ramen för Landsbygdsprogrammet besluta om utbetalning i olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd.
- arbeta med livsmedelsstrategin 2.0.
- erbjuda kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- genomföra ängs- och betesmarksinventering enligt uppdrag från Jordbruksverket.
- besluta om statligt stöd för restaurering av ängsmark, betesmark och hamlade träd.
- ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.

- ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt för hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- ansvara för handläggning av jordförvärvsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Areella näringar (60-62)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	22,1	23,1	25,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	14,5	15,7	17,4
Antal årsarbetskrafter män	7,6	7,4	8,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	10 169	10 360	10 434
Antal beslutade ärenden	10 399	11 020	8 923
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	15	226
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	43 052	41 570	36 530
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	1 250	728	485

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

I och med införandet av strategisk plan 2023 – 2027 förändras utbetalningsplanen för jordbrukarstöden. Slututbetalning av kompensationsstödet och miljöersättningarna till betesmarker och slätterängar, skyddszoner och anlagda skyddszoner samt vallstöd sker i januari året efter ansökan. För de ettåriga miljö- och klimatstöden ekologisk produktion, kolinlagring och minskat kväveläckage, samt precisionsjordbruk har utbetalningar för både 2023 och 2024 års ansökningar gjorts 2024 i enlighet med den beslutade utbetalningsplanen, vilket förklarar den större variationen mellan åren.

Samtliga kvarvarande ärenden inom Landsbygdsprogrammet är nu avslutade, undantaget ett fåtal överklagade ärenden.

Ärendebalansen inom projekt- och investeringsstöden har varit fortsatt hög under 2025 då söktrycket inom Strategisk plan varit högt, samtidigt som en stor mängd utbetalningar och ändringar av ärenden inom Landsbygdsprogrammet inkommit fram till 5 april 2025. Dessa har behövt prioriteras för att nå målet att ha handlagt klart alla ärenden före midsommar, och därigenom säkerställa att Landsbygdsprogrammet avslutas i tid. Länsstyrelsen har kraftsamlat internt i den egna ärendehantering och bistått andra län i handläggning av deras bredbandsärenden. Detta har sammantaget resulterat i, respektive bidragit till, att Länsstyrelsen Värmland och länsstyrelsekollektivet nått målen för avslut av Landsbygdsprogrammet.

Inom jordbrukarstöden har antalet årsarbetskrafter fortsatt minska från tidigare år. Trots framtida minskning av handläggning och kontrollfrekvens kommer antal årsarbetskrafter inte kunna minska i samma omfattning. Detta på grund av det ökade arbetet med ändringar av ansökan, kvalitetsbedömningar och mer dokumentationstunga kontroller då gård- och kompensationsstödskontrollerna numera följs upp med hjälp av satellitbilder.

De lämnade bidragen har ökat utifrån den ökade budgettilldelningen för statliga restaureringsstöd för betesmark och slätterängar 2025, samt att arbetet nu kommit igång ordentligt efter uppstarten 2024.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2025	2024	2023
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%) ²⁰	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstödd Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²¹	30,0		30,8	32,1
Areal betesmarker och slätterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstödd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²²		8 318	8 277	8 438

Resultatindikatorn för ekologisk produktion minskade med 1,3 procent mellan 2023 och 2024. Den visar att Värmlands läns ekologiska areal har fortsatt minska och låg 2024 på 30,8 procent, vilket är strax över det nationella målet om 30 procent ekologiskt brukad areal. Antalet primärproducenter som söker stöd för ekologisk produktion har fortsatt minska under 2025, vilket troligen fortsätter att resultera i en nedåtgående trend för indikatorn.

²⁰ Det saknas färdig statistik för 2025 när det gäller ekologiskt brukad mark. I föregående årsredovisning saknades färdig statistik för år 2024. Siffrorna i årsredovisning 2024 skiljer sig därför åt jämfört med årsredovisning 2025.

²¹ Jordbruksverkets statistikdatabas.

²² Jordbruksverkets statistikdatabas.

Arealen betesmark och slätterängar visar att arealen i länet ökat något 2025. Det är en stor utmaning att värna länets slätterängar och naturliga betesmarker och Länsstyrelsen har under 2025 arbetat intensivt för att de medel som kan sökas för restaureringsinsatser ska nyttiggöras i länet. Under 2025 har 12 av 16 ansökningar beviljats stöd. För att möta behovet har Länsstyrelsen äskat ytterligare medel under 2025. De beviljade stödåtgärderna som görs kan på sikt antas leda till att arealen ängs- och betesmark ökar i länet.

Lantbruk och landsbygd

Nedan beskrivs delar av det övergripande arbetet med den regionala landsbygdspolitiken. Strategisk plan redovisas under regleringsbrevsuppdrag

Förvärvstillstånd

Länsstyrelsen har under året handlagt och beslutat i omkring 252 ärenden som gäller ansökan om tillstånd för förvärv av lantbruksfastigheter. I huvudparten av dessa är det fysiska personer som söker om förvärvstillstånd i glesbygds- och omarronderingsområden. Ärendena har hanterats inom uppsatta handläggningstider och arbetet har underlättats av Länsstyrelsens väl fungerande dialog med sökande och mäklare.

Omarrondering

Länsstyrelsen har under året aktivt arbetat med successiv omarrondering för att ge bättre förutsättningar för jord- och skogsbruksföretag i glesbygd att utvecklas, och därmed främja lokal bosättning och sysselsättning. Omsättningen inom Jordfondens fastighetsinnehav har varit hög under året, med 21 genomförda affärer till ett värde av 39 miljoner kronor.

I arbetet med fastighetsregleringar har cirka 54 kilometer rågång försvunnit genom att fastigheter slagits samman. Rationaliseringen av skiftesstrukturen har därmed förenklat för många företagare inom skogsnäringen, och medför minskade kostnader för avverkning på berörda fastigheter med cirka tio kronor per skogskubikmeter.

Under 2025 har Länsstyrelsen utvecklat arbetet med röjning och gallring inom fastighetsbeståndet. Extra insatser har genomförts med hjälp av medel från Jordbruksverket (Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.) som fördelats av Länsstyrelsen Dalarna. Som en effekt av insatserna visar markägare i området stort intresse för förbättrad skiftesstruktur. Länsstyrelsen konstaterar att fokuserade insatser för omarrondering i utvalda områden är ett framgångsrikt arbetssätt och bedömer att det kommer att bidra till en ökning av antalet fastighetsaffärer under kommande år.

Bredbandsutbyggnad

Under året har Länsstyrelsen Värmland bistått länsstyrelserna i Södermanland, Västra Götaland och Norrbotten med att handlägga 12 utbetalningar av stöd till bredbandsutbyggnad av accessnät, finansierat av Landsbygdsprogrammet. Det har resulterat i sammanlagt 49,2 miljoner kronor i utbetalt stöd.

Fiske

Länsstyrelsen har under 2025 huvudsakligen arbetat med tillståndsprövningar och tillsyn, förvaltning och skydd av fisken i Vänern samt med samverkan, samordning, kunskapsfrämjande åtgärder och rådgivning rörande fisket i länet.

Länsstyrelsen har under året genomfört operativ tillsyn av fiske vid 15 tillfällen på Vänern. Samordnade tillsynsinsatser med Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Kustbevakningen har genomförts, vilket inneburit en mer ändamålsenlig tillsyn då yrkesfisket sker över stora områden.

Länsstyrelsens närvaro på Vänern och tillsyn av fisket som bedrivits under året kan, liksom den tillståndsprövning som skett, antas ha bidragit till att svensk fiskelagstiftning efterlevs i större utsträckning. Länsstyrelsen kan genom sin verksamhet inom området antas ha bidragit till livskraftiga fiskbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem.

Som ett led i att verka för en ekosystembaserad fiskförvaltning på Vänern medverkar Länsstyrelsen i samrådsstrukturen Samförvaltning fiske i Vänern. I samrådsstrukturen deltar aktörer som på något sätt berörs av fisk- och fiskefrågor rörande Vänern och ämnen som transparent kunskapsutbyte, konflikthantering och ökad delaktighet hos involverade aktörer har varit centrala. Arbetet i samrådsstrukturen har lett till större förståelse för de grundläggande förutsättningarna för fisket på Vänern, en högre acceptans för regler för fisket och därmed en högre grad av regelefterlevnad och ett mer hållbart fiske.

Antalet ansökningar om bidrag till fiskevården var något lägre inför 2025 jämfört med tidigare år, men samtliga tilldelade medel har förbrukats.

En del av årets fiskevårdsmedel har nyttjats för att fortsätta och fördjupa telemetristudien på gös i Byälven som startade 2024. Syftet var att undersöka migrationsbeteendet hos den gös som stiger upp i Byälven från Vänern i samband med lek på våren. Gösen utgör en viktig art för det yrkesmässiga fisket på Vänern och är även en målart för fritidsfisket i området. Eftersom pilotstudien gav intressanta resultat och upphov till frågor, utökades studien under 2025 genom att märka fler gösar med sändare, ta DNA-prov och följa fiskarna åtminstone fram till sommaren 2026. Förhoppningen är att resultaten från studien dels kan kasta ljus över gösens livshistoria i Vänern/Byälven, dels utgöra underlag för gösförvaltningen och bidra till ett långsiktigt hållbart fiske efter gös i Vänern, Byälven och dess sjösystem.

Det andra projektet som finansierades med fiskevårdsmedel var fortsatt insamling av fångstdata från det fria handredskapsfisket på Vänern. En kort redogörelse för telemetriundersökningen följer nedan.

Redovisning av regleringsbrevsuppdrag

Nedan redovisas regleringsbrevsuppdrag inom areella näringar.

1A1 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin

Tillsammans med Region Värmland har Länsstyrelsen tagit fram underlag för en gemensam regional livsmedelsstrategi. Under året har en nulägesanalys tagits fram där ett stort antal aktörer i länet har fått möjlighet att bidra, både genom enskilda intervjuer och arrangerade möten. De arrangerade träffarna samt kunskapsunderlagen har bidragit till att frågan fått mer uppmärksamhet, inte minst i kommunerna. En gemensam livsmedelsstrategi förväntas bidra till ett samlat regionalt ledarskap för att uppnå livsmedelsstrategins mål och ökad samordning av lokala aktörers insatser.

Under året avslutades projekten: Livsmedel Värmland, Kompetensutveckling Värmland och Eko Värmland. I projekten har småföretag inom livsmedelsförädling fått stöd att utveckla sin verksamhet och nya värdekedjor för livsmedelsproduktion i länet. Ambitionen har varit att hjälpa företagen att utvecklas trots att de verkar i en regeltung bransch. Förenkla för företag har varit ett genomgående tema i alla projekt.

Inom Livsmedel Värmland lanserades kokboken Från fält till tallrik, som syftar till att utveckla nya värdekedjor i länet för ett antal nya eller nygamla grödor. Kokboken togs fram i nära samarbete med skolmåltidsverksamheten i Karlstads kommun. Barnperspektivet har därmed varit vägledande och målsättningen genom hela projektet har varit att få fram en produkt som uppskattas av slutkonsument, det vill säga skolbarn. Projektet har även resulterat i två fristående initiativ som kan öka efterfrågan på regionalt odlad gråärt. Inom Livsmedel Värmland lanserades också en ny webbsida för föreningen Värmlands skrädmjöl för att marknadsföra den specifikt regionala livsmedelsprodukten.

I Kompetensutveckling Värmland har småföretag inom livsmedelsförädling, måltidsturism samt får- och ullnäring fått stöd med kompetensutveckling. Ett identifierat behov av ett nätverk för måltidsturismen i länet har omsatts i en ansökan om ett gemensamt samarbetsprojekt tillsammans med Visit Värmland inom Strategisk plan.

I samband med att den nya lagen om gårdsförsäljning av alkohol trädde i kraft bjöd Länsstyrelsen in företag och kommuner till ett informations- och dialogmöte. På så sätt kunde Länsstyrelsen ge samlad information utifrån myndighetens näringslivsfrämjande uppgifter och uppgifter inom den skyddslagstiftning som finns för att värna om folkhälsa och säkerhet. Det gav också möjlighet att i ett tidigt skede föra dialog med berörda aktörer. Detta genomfördes för att förenkla för företag och underlätta för de olika aktörernas förståelse för regelverket och varandras verksamheter. Även barnperspektivet och de nationella folkhälsomålen inkluderades i dialogen.

Länsstyrelsen har medverkat i Jordbruksverkets arbete med regleringsuppdraget att analysera förutsättningarna för stärkt lönsamhet och konkurrenskraft för livsmedelsproduktionen i norra Sverige. Medverkan förväntas bidra till att de specifika värmländska och mellansvenska förutsättningarna för livsmedelsproduktion beaktas i utredningen.

1A9 Redovisa arbetet med genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023-2027 m.m

Hantering av EU-stöd inom Strategisk plan

Länsstyrelsen har sedan många år en effektiv handläggning och kontroll av jordbrukarstöden.

För att förenkla för företagare och andra stödsökande har informations- och serviceinsatser utformats för att passa olika grupper, såsom nyanlända, yngre respektive äldre, samt personer med funktionsnedsättning. En väg in (EVI) är en länsstyrelsegemensam kundtjänst över telefon för jordbrukarstöd i vilken Länsstyrelsen deltagit i med gott resultat. Personer som haft behov av att besöka Länsstyrelsen för hjälp med jordbrukarstöden har getts möjlighet till detta.

Kvalitetsarbete har genomförts genom handläggnings-, parallell- samt omkontroller för att säkerställa korrekt hantering och rikriktning. Resultatet av dessa kontroller visar att Länsstyrelsens arbete håller hög kvalitet. Vid fältkontroll finns även rutiner för att identifiera och hantera situationer där barn, kvinnor eller djur kan fara illa.

Länsstyrelsen har lyckats väl i ambitionen om tidiga utbetalningar 2025. För direktstöden betalades 100 procent av länets totala stödbelopp ut i början av december och över 93 procent av miljöersättningarna betalades ut i början av november. Totalt har Länsstyrelsens arbete med handläggning och kontroller gjort att Jordbruksverket kunnat betala ut över 427 miljoner kronor i jordbrukarstöd till de värmländska lantbrukarna inom den strategiska planen.

För ansökningar om projekt- och investeringsstöd, uppfyller Länsstyrelsen delvis målen gällande handläggningstider. Skälen till att målen inte uppfyllts fullt ut är att Länsstyrelsen under våren prioriterat handläggning av utbetalningsärenden inom Landsbygdsprogrammet för att nå målet att avsluta programmet i augusti 2025. Länsstyrelsen kan dock konstatera en viss förbättring av handläggningstiderna under senare delen av 2025.

Länsstyrelsens arbete med investeringsstöd, där ett stort antal företagare kommit in med ansökningar, bidrar till lantbrukets konkurrenskraft. För åtgärden täckdikning har hela budgeten tecknats in under 2025 och intresset är fortsatt stort. Detsamma gäller startstöd, där hela länets tidigare budget är förbrukad.

Kontrollsäsongen 2025 har präglats av låga kontrollfrekvenser jämfört med tidigare programperiod. Kvalitetsgranskning av stöden, så kallade QA-kontroller, har tagit mindre tid i anspråk. Ändringar utifrån markuppföljningen har däremot ökat arbetsbelastningen, vilket har gjort att den totala arbetsmängden för kontroll inte minskat som förväntat.

Länsstyrelsen har nått de gemensamma utbetalningsmålen inom utbetalnings- och kontrollarbetet, och därmed bidragit till ett konkurrenskraftigt lantbruk och en levande landsbygd.

Kompetensutveckling- och samarbetsprojekt inom Strategisk plan

Genom att Länsstyrelsen driver projektverksamhet kan många aktörer, som annars inte hade haft kapacitet eller vilja att söka ett eget projekt, involveras i projekten. Det resulterar i regional spridning och främjar landsbygdsutveckling i hela länet. Dialog kring inriktning, prioritering och tillgängliga projektägare förs kontinuerligt med företrädare för näringen.

Länsstyrelsen driver tre kompetensutvecklingsprojekt (Greppa Näringen, Ekologisk produktion och Ett rikt odlingslandskap) där kurser, seminarier, fältvandringar samt rådgivningar upphandlats under året. Sammantaget har aktiviteterna ökat deltagarnas kunskaper om miljö- och klimatpåverkan samt klimatanpassning, och hur gårdens lönsamhet genom detta kan påverkas positivt. I kompetensutvecklingsprojekten rapporteras könsuppdelad deltagarstatistik in till Jordbruksverket. Detta används för att följa upp representation och för att utveckla verksamheten utifrån faktiska deltagarmönster.

Tidningen Utsikt ges ut två gånger per år, och kompletteras av digitala nyhetsbrev med aktuell information. En jämn fördelning mellan kvinnor och män eftersträvas i artiklar och bilder.

Länsstyrelsen arbetar med stödhandläggning samt kompetensutvecklings- och samarbetsprojekt har bidragit till att flera av de nationella miljömålen och målen i Sveriges livsmedelsstrategi uppfylls. Arbetet antas bidra till fortsatt, och utvecklat, företagande på landsbygden samt till konkurrenskraft i länet.

Effektivisering och målstyrning

Länsstyrelsernas chefsnätverk för lantbruk och landsbygd, LD21, träffas regelbundet för att tillsammans utveckla genomförandet och samordningen av Strategisk plan mellan länsstyrelserna. SamS, Länsstyrelsernas samarbetsstruktur för effektivt genomförande av Strategisk plan inom CAP 2023–2027 (Common Agricultural Policy) har byggt upp effektiva samverkansstrukturer både mellan länen och med Jordbruksverket för att utveckla det operativa genomförandet av Strategisk plan. Länsstyrelsen Värmland har aktivt medverkat i detta arbete, samt byggt upp ett samarbete i region Mitt tillsammans med Länsstyrelserna i Dalarna och Gävleborg i likriktnings- och effektiviseringssyfte.

Inom SamS har flera arbeten utförts med fokus på att effektivisera och likrikta handläggningen inom de areal- och djurbaserade stöden. Exempelvis har det gjorts ett arbete för att få en effektivare process för handläggning av miljöersättningen för betesmarker och slåtterängar. Det har även gjorts arbete för att vidareutveckla det administrativa stödet för effektivare resurssamverkan. Inom projekt- och investeringsstöden har det påbörjats ett arbete om gemensamma kommunikationsaktiviteter för att öka söktrycket inom åtgärder med lågt söktryck samt skapa förutsättningar för mer kompletta ansökningar för att minska handläggningstiderna.

Länsstyrelsen har deltagit i olika dialogforum med lantbrukets aktörer och har därigenom upparbetat en stor kontaktyta till lantbrukarnäringen i länet. Under 2025 har särskilt fokus varit att utveckla samarbetet med LRF Ungdomen i syfte att öka möjligheterna för yngre

lantbrukare att påverka, och delta i diskussioner om stöd och regelverk. Under 2025 anordnade Länsstyrelsen tillsammans med LRF en Regelsafari, där myndighetens medarbetare mötte förtroendevalda lantbrukare. Det stora antalet deltagare kan antas leda till ökat förtroende och stärka Länsstyrelsen som en serviceinriktad och förtroendeskapande myndighet.

Länsstyrelsen har vidare deltagit i SustainGov-projektet HelhetsEnkelt, som syftar till att minska den upplevda regelbördan för lantbrukare. Resultatet hittills är myndigheternas bättre förståelse för det mycket komplexa området, och att arbetet drivs vidare för att konkret kunna leda till förenkling. Länsstyrelsens deltagande i projektets arbetsgrupp har bidragit till att viktiga regionala aspekter och förutsättningar för länsstyrelsernas arbete har integrerats i det utforskande arbetet och vid fortsatt planering av arbete framåt.

Länsstyrelsen arbetar löpande med att tillämpa ett rättighetsbaserat arbetssätt i den ordinarie verksamheten, exempelvis genom rutiner för bemötande vid kontroller och handläggning. Perspektiv som mänskliga rättigheter, jämställdhet, samt icke-diskriminering, barns och utsatta personers situation beaktas i de moment där de är direkt relevanta, såsom vid kontrollbesök där barn eller andra personer kan beröras.

Resultatbedömning

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
3B9 Arbeta för jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024-2027	Regleringsbrev
3B10 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Regleringsbrev
3B11 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen.
- samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Det nationella politiska målet för alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin, samt spel om pengar är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade

medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, tobaks- och nikotinprodukter samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.
- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Målet för barnrättspolitikerna är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är att utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Detta förutsätter att den som långvarigt befinner sig i Sverige anstränger sig för att bli en del av det svenska samhället och att samhället både ställer krav och ger möjligheter till integration. Integrationspolitiken ska bidra till social och kulturell, ekonomisk, språklig och demokratisk integration samt att genom utbildning förbättra förutsättningarna för flickor och pojkar med utländsk bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen Värmland är projektägare för EU-projektet Yrkesväg som genomförs tillsammans med ett 20-tal partners i Dalarna, Värmland, Västra Götaland och Örebro. Projektet medfinansieras av Europeiska unionen genom Asyl-, migrations- och integrationsfonden och pågår från november 2022 till och med juni 2026. I Yrkesväg utvecklas målgruppsanpassade utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen utifrån en beprövad modell. Projektet bidrar dels till att förbättra integration och möjligheter för personer med medborgarskap i ett land utanför EU att etablera sig i det svenska samhälls- och arbetslivet, dels ökar kompetensförsörjningen i bristyrken för länet. Hittills i projektet bedömer 70 procent av deltagarna att de ökat sin integration och 82 procent att de ökat sin anställningsbarhet. Länsstyrelsen bedömer att en framgångsfaktor för resultaten är ökad samverkan mellan olika organisationer inom medverkande kommuner men även ökad samverkan kommuner emellan. Projektet har medfört en positiv förändring för kvinnor i målgruppen då de generellt har kortare utbildningsbakgrund och två tredjedelar av deltagarna hittills i projektet är kvinnor.

Regeringsuppdraget om barn och unga i organiserad brottslighet (förkortat Bob) har också varit ett prioriterat arbete under året i nära samverkan med polisområde Värmland.

Länsstyrelsen har gett ett praktisknära stöd genom att delta på lokala Bob-råd i länet och bidragit i etableringsprocessen för den lokala nivån i samverkansstrukturen. Arbetet är

fortfarande i en uppstartsfas men uppföljningen av arbetet visar att Bob kompletterar redan befintlig samverkan genom förbättrad samverkan mellan kommuner och breddad lägesbild, förbättrad styrning och strategisk inriktning på arbetet, erfarenhetsutbyte och inspiration samt en brygga mellan lokal och nationell nivå i arbetet med barn i organiserad brottslighet.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Folkhälsa, Jämställdhet, integration m.m. (70, 80-85)	2025	2024	2023
Antal årsarbetskrafter totalt	16,5	18,3	17,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	13,8	16,4	16,7
Antal årsarbetskrafter män	2,7	1,9	0,9
Antal ärenden, inkomna och upprättade	147	159	122
Antal beslutade ärenden	104	87	132
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	2	7
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	26 420	28 036	25 213
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	28 878	17 847	14 315

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Lämnade bidrag ökade under året med anledning av utbetalning av utvecklingsmedel inom projekt Yrkesväg.

Folkhälsa och förebyggande arbete

Samordning inom ANDTS

Länsstyrelsen har ökat möjligheterna för ett kvalitativt och långsiktigt förebyggande arbete i länet genom behovsanpassade nätverksträffar för olika aktörer i länet i samverkan med verksamheten inom det brottsförebyggande området. För att bidra till ett så ändamålsenligt stöd som möjligt har två tematräffar genomförts under året i syfte att bland annat fördjupa kunskapen om hur ANDTS kan integreras i undervisning och hur man kan jobba förebyggande kring spel om pengar. Vidare har användandet av data- och kunskapsunderlag i form av den regionala undersökningen Elevers drogvanor för kvalitetssäkring av det förebyggande arbetet i länet fortsatt vilket bidrar till att nå de nationella målen inom ANDTS samt kriminalpolitiken.

Under året har Länsstyrelsen tillsammans med andra regionala aktörer tagit fram ett informationsmaterial som kommunerna kan använda inför skolavslutning och sommarlov, anpassat efter olika åldersgrupper och behov. Materialet har gjorts tillgängligt via Länsstyrelsens webbplats och spridits via Buss-TV i lokal- och länstrafik och kompletterats med material från kampanjen Full koll, broschyrer till tonårsföräldrar samt annat stödmaterial som tagits fram inom det länsstyrelsegemensamma nätverket inför riskhelger.

Genom dessa samlade insatser har Länsstyrelsen stärkt vuxnas förmåga att föra viktiga samtal med barn och unga, ökat kunskap och medvetenhet kring riskbeteenden och främjat trygghet och god hälsa under perioder med särskilt höga risker. Materialets breda

spridning och koppling till lokala aktörer har säkerställt att innehållet når många i länet och kan omsättas i praktisk handling.

Tillsyn inom alkohol, tobak och nikotinprodukter

Länsstyrelsen har under året stärkt det kommunala och regionala erfarenhets- och kunskapsutbytet inom tillsynsverksamheten genom fyra nätverksträffar för lokala tillsynshandläggare. Kunskapen bland länets alkohol- och tobakshandläggare har ökat inom området ekonomisk granskning vilket stärker möjligheterna att upptäcka felaktigheter, missbruk av offentliga medel eller organiserade upplägg. Vidare bidrog Länsstyrelsen till goda förutsättningar inför de nya reglerna gällande gårdsförsäljning genom en riktad insats till lokala handläggare samt bryggerier i länet.

Länsstyrelsen upprätthåller ett enhetligt tillsynsarbete genom att följa den länsstyrelsegemensamma metoden för tillsyn inom området. Under året har Länsstyrelsen, planerat eller påbörjat tillsyn i tre kommuner.

Parallellt har Länsstyrelsen genomfört ett internt utvecklingsarbete med fokus på att kvalitetssäkra och stärka arbetssätten.

Det samlade resultatet av årets arbete är att tillsynsområdet nu har stabilare förutsättningar inför kommande år. De tre initierade tillsynerna bidrar till ökad transparens och regelefterlevnad lokalt, medan det interna kvalitetsarbetet skapar mer hållbara strukturer för en enhetlig och rättssäker tillsyn.

Samhällsråd Värmland

Samhällsråd Värmland fungerar som ett strategiskt forum där den högsta ledningen för Länsstyrelsen Värmland, Polisen Värmland, Region Värmland samt representant för kommundirektörsnätverket samverkar för att stärka arbetet med trygghet och social hållbarhet i länet. Genom att samla frågor inom bland annat alkohol, narkotika, doping, tobak, spel (ANDTS), brottsförebyggande arbete, folkhälsa, integration, mäns våld mot kvinnor och rättighetsfrågor skapar rådet förutsättningar för en gemensam lägesbild och fördjupad samsyn, vilket förbättrar förmågan att identifiera behov och rikta insatser där de gör störst nytta.

Under året har det gemensamma fokuset på välfärdsbrottslighet fortsatt, bland annat genom en välbesökt konferens som stärkt den gemensamma kunskapsnivån hos kommuner och regionen. Genom att gemensamt samla länet bidrar rådet till ökad handlingskraft i frågor som kräver samlad styrning.

Under året har rådet sammanträtt vid tre tillfällen och arbetet har fokuserat på att analysera och följa utvecklingen i länet inom folkhälsa, jämställdhet och barnrätt, brottsförebyggande arbete samt suicidprevention.

Brottsförebyggande samordning

Länsstyrelsen har under året, genom flera stödande insatser bidragit till en kvalitativ implementering av lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Detta har främst skett via det brottsförebyggande nätverket, som samordnas tillsammans med ANDTS-uppdraget, men också genom enskilda möten med länets kommuner. Under året har Länsstyrelsen också stärkt förutsättningarna för kommunerna att uppfylla lagkraven genom enskilda kommunmöten och digitala tematräffar som fördjupat kunskapen inom vissa områden. Vidare har Länsstyrelsen stärkt det regionala och lokala brottsförebyggande arbetet genom ett samordnat, praktiktäna och behovsanpassat stöd, i samarbete med Brottsförebyggande rådet (Brå). Som en del av det praktiktäna stödet har Länsstyrelsen haft särskilt fokus på länets lokala SSPF-grupper (skola, socialtjänst, polis, fritid). Genom att möjliggöra erfarenhetsutbyte, utbildning och implementeringsstöd har Länsstyrelsen bidragit till att kommunerna får bättre struktur, ökad träffsäkerhet och bättre effekt i sitt SSPF-arbete. Detta stärker det förebyggande arbetet och minskar risken för att unga hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella nätverk eller utvecklar missbruk.

Länsstyrelsen har vidare fördjupat arbetet inom regeringsuppdraget om barn och unga i organiserad brottslighet (BoB). Som samordnande länsstyrelse i polisregion Bergslagen har Länsstyrelsen Värmland stärkt det regionala stödet genom deltagande i lokala råd och aktiv medverkan i etableringen av lokala samordningsfunktioner. Detta har bidragit till förbättrade förutsättningar för en mer samlad och operativt inriktad struktur för att möta problematiken.

Länsstyrelsen har, i samarbete med Polismyndigheten och länsstyrelserna i Örebro och Dalarna, ökat kunskapen hos relevanta målgrupper om metod- och kunskapsstöd kopplat till stöd till avhoppare från organiserad brottslighet. För att skapa långsiktiga förutsättningar för arbetet i länet, som också bidrar till synergier med andra pågående processer såsom ny socialtjänstlag, har en nära dialog förts med länets socialchefnätverk.

Arbetet med våldsprevention har fortsatt i nära samverkan med den verksamhet som Länsstyrelsen bedriver inom sakområdena mäns våld mot kvinnor (MVK) och ANDTS, vilket har bidragit till att frågor om våld i nära relationer allt tydligare kan integreras i kommunernas brottsförebyggande arbete. Länsstyrelsen har fortsatt stödja kommunerna i kartläggnings- och analysarbetet, bland annat genom arbete med könsuppdelad statistik och kompetenshöjande insatser. Sammantaget bedöms detta ha bidragit till att öka kunskapen om jämställdhetsperspektiv i det brottsförebyggande arbetet, vilket stärker förutsättningarna för mer träffsäkra lägesbilder och åtgärdsplaner.

Inom miljöbrottsområdet har Länsstyrelsen hållit en temadag som stärkt deltagarnas kunskaper om miljöbrottens karaktär och kopplingen mellan det miljöbrottsförebyggande arbetet och kommunernas övergripande ansvar enligt Lag om kommuners brottsförebyggande arbete (SFS 2023:196) Arbetet med att förebygga brott mot välfärden har också förstärkts, genom spridning av metod- och kunskapsstöd samt stöd till samarbete och erfarenhetsutbyte mellan kommuner och regionen. Sammantaget har årets insatser förbättrat länets förmåga att arbeta kunskapsbaserat, behovsanpassat och samordnat med brottsförebyggande åtgärder på både lokal och regional nivå.

Föräldraskapsstöd – Växa i Värmland

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Värmland och flera kommuner fortsatt utveckla, implementera och följa upp föräldraskapsstödet Växa i Värmland. Syftet är att främja god hälsa hos barn och unga genom att stärka föräldrar och andra viktiga vuxna i att förmedla kärlek och värme genom närvaro, positivt bemötande, bekräftelse och ramar. Växa i Värmland syftar också till att föräldrar och viktiga vuxna ska få möjlighet att dela erfarenheter samt få kännedom om vilka ytterligare stödinsatser som erbjuds. Genom detta stärks det främjande och förebyggande arbetet.

Under 2025 har 90 nya samtalsledare utbildats och nu finns totalt cirka 200 samtalsledare i 14 av Värmlands kommuner samt organisationer inom civilsamhället. Under 2025 har 67 tematräffar arrangerats på en rad olika arenor, exempelvis förskola, skola, föreningslokaler, bibliotek, arbetsplatser och familjecentraler, där cirka 500 föräldrar och andra viktiga vuxna deltagit. Av de föräldrar och andra viktiga vuxna som besvarat enkäten (245 respondenter) efter deltagande på tematräff är mer än 99 procent mycket nöjda eller nöjda. Hela 81 procent svarar att de vill gå på fler träffar.

Genom Växa i Värmland har Länsstyrelsen stärkt kommunernas och civilsamhällets förmåga att bedriva ett långsiktigt främjande och förebyggande arbete. Genom att ge fler vuxna kunskaper, verktyg och utrymme att reflektera kring relationer, kommunikation och barns utveckling skapas förutsättningar för tryggare uppväxtmiljöer och minskad risk för ohälsa, utsatthet och våld. Arbetet bidrar därmed till att säkerställa att insatser för barn och unga inte enbart hanterar problem när de uppstår, utan stärker skyddsfaktorer och välbefinnande redan från början.

Integration

Beredskap och kapacitet

Länsstyrelsen har under 2025 ökat kunskapen hos yrkesverksamma och möjliggjort erfarenhetsutbyte genom fyra integrationsnätverksträffar där aktuell information inom området kombinerats med kunskapshöjande insatser kopplade till social hållbarhet med särskilt fokus på barn som befinner sig i våldsutsatthet. Dessa träffar har både skapat bättre kontaktytor och ökat möjligheten för samverkan. Länsstyrelsen har även fortsatt sin samverkan med Migrationsverket och utvecklat den genom samverkan med andra länsstyrelser. Denna samverkan har bidragit till att tillhandahålla uppdaterad information och skapa fler forum för att besvara kommunernas, civilsamhällets och andra aktörers frågor om integration och om de pågående förändringarna inom området. Det gäller inte minst frågor om mottagande och bosättning av asylsökande, skyddsbehövande från Ukraina, ensamkommande barn och unga samt nyanlända samt frivillig återvandring.

Länsstyrelsen har vidare stärkt samverkan mellan sakområdena integration och jämställdhet genom att samordna integrationsnätverket och jämställdhetsnätverket. Detta har bidragit till att fler personer som är yrkesverksamma inom integrationsområdet har stärkts med kunskap och information kopplat till jämställdhet. Länsstyrelsen har tillhandahållit information om aktuella ändringar i lagen om bosättningen för

skyddsbehövande från Ukraina samt gett kommunerna möjlighet att yttra sig kring kommuntalen. Detta har lett till att beslut om kommunal tillgodoser behoven i de värmländska kommunerna.

Fördelning av statsbidrag

Länsstyrelsernas uppdrag att fördela statsbidrag har resulterat i att det i Värmland fördelats cirka 4,5 miljoner kronor till tio olika insatser inom civilsamhälle och kommuner. Dessa medel har främjat integrationsarbetet genom att erbjuda praktisk språkinlärning, samhällsinformation samt hälsofrämjande insatser i länets kommuner. Vidare har personer från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet varit målgrupp i flera insatser, och de har därmed fått ta del av insatser med fokus på ökad delaktighet i samhället. Även projekt med fokus på metodutveckling och stegförflyttning har genomförts under året, vilket har stärkt den deltagande målgruppens egenmakt och självkänsla.

Fokus har även varit på föräldralediga och andra viktiga vuxna, vilka under året har stärkts i sitt föräldraskap genom de insatser som beviljats medel. Flera kommuner har genom beviljade projekt utvecklat arbetssätt och strukturer, i syfte att bibehålla beredskap och kapacitet vid såväl högt som lågt mottagande. Länsstyrelsen har aktivt främjat jämställdhets- och rättighetsperspektiv i projekten genom att inför vårens utlysningar av statsbidrag haft särskilt information om hur dessa perspektiv bör inkluderas i arbetet med integrationsinsatser. Som ett led i att effektivisera arbetet med statsbidragen och bidra till ökad likvärdighet har Länsstyrelsen utvecklat samverkan med andra länsstyrelser och anordnat ett gemensamt utlysningmöte.

Vidare har Länsstyrelsen, genom en projekträff med fokus på erfarenhetsutbyte och utvecklad samverkan, bidragit till ökad kunskap och förutsättningar för samverkan mellan pågående projekt i länet. Träffen genomfördes under våren för alla pågående projekt i länet. För att ytterligare stärka dialogen med länets aktörer och kvalitetssäkra pågående projekt har Länsstyrelsen genomfört sex projektbesök under året. Genom besöken har Länsstyrelsen verkat för att statsbidragen används enligt förordningarnas syfte och mål.

Samordning inom tidiga insatser för asylsökande (TIA)

Inom uppdraget samordning av tidiga insatser för asylsökande har de två träffarna med Länsamordningsgruppen bidragit till en ökad samverkan och erfarenhetsutbyte mellan de aktörer i länet som bedriver insatser för asylsökande och skyddsbehövande. Under träffarna har även Migrationsverket deltagit i syfte att delge aktuell information, inklusive om frivillig återvandring, som är viktig för att aktörerna ska kunna prioritera och planera sitt arbete framåt.

Flera TIA-aktörer har utvecklat sina gemensamma aktiviteter. En effekt av arbetet är att ett större antal asylsökande har nåtts av information och därmed kunnat delta i insatser. Även skyddsbehövande har inkluderats och erbjudits deltagande i redan etablerade insatser. Aktörerna har även deltagit i det gemensamma integrationsnätverket och har därigenom tagit del av kompetenshöjande information samt erfarenhetsutbyte. Den breda spridningen av information om statsbidraget har gett effekten att en ny aktör under året har beviljats medel för att arbeta med självledarskap och entreprenörskap hos målgruppen.

Ensamkommande barn och unga

Samverkan har under året fortsatt med länsstyrelserna i Dalarnas och Örebro län genom kompetenshöjande insatser i det gemensamma resursnätverket för mottagande och etablering av ensamkommande barn och unga. Resursnätverket når så väl kommuner som civilsamhället och statliga aktörer. Berörda verksamheter har stärkts i att bibehålla och öka sin kunskap inom området genom två nätverksträffar med aktuell och relevant myndighetsinformation samt erfarenhetsutbyte.

Mänskliga rättigheter och jämställdhet

Mänskliga rättigheter och barnrätt

Länsstyrelsen har ökat kunskapen om mänskliga rättigheter och hur dessa kan omsättas i praktiken. Detta genom kompetenshöjande utbildningar i form av introduktionsutbildningar samt webbutbildningar på intranätet, vilka förbättrat förutsättningarna för ett systematiskt rättighetsarbete. Länsstyrelsens aktiva deltagande i nationella och regionala nätverk har främjat samverkan mellan kommuner, region och civilsamhället och därmed stärkt förmågan att förebygga diskriminering och kränkningar av mänskliga rättigheter.

Ett särskilt fokus under året har varit rätten till bostad. Genom att fortbilda en stor del av länets kommuner i modellen Bostad Först har fler personer fått tillgång till trygg och långsiktig bostad, vilket har ökat social stabilitet och trygghet. Länsstyrelsen har också varit initiativtagare till och drivande i det nationella metodstödet Lätt att göra rätt – rättighetsarbete i praktiken, som underlättar för offentlig sektor att arbeta systematiskt med mänskliga rättigheter och därigenom stärker både rättssäkerhet och förebyggande arbete i hela länet.

Inom barnrättsområdet har Länsstyrelsen bidragit till att stärka barns trygghet och delaktighet. Genom deltagande i det nationella barnrättsnätverket, samordning av det lokala nätverket SeMig samt medverkan i YouthHub Värmland har kommuner och lokala aktörer fått ökad kompetens i att främja barns rättigheter. Myndigheten har dessutom fortsatt arbetet med att främja nationella minoriteters rättigheter och motverka rasism, bland annat genom spridning av kartläggningar, samverkan med lokala aktörer och uppmärksammande av Förintelsens minnesdag och Raoul Wallenbergs dag.

Länsstyrelsens insatser har lett till tydliga effekter i länet. Genom utbildning och information om metodstöd har kommuner och andra aktörer fått ökade förutsättningar att arbeta rättighetsbaserat, vilket stärker kvaliteten i bemötande, beslut och service. Genom bostadsinsatser har fler personer fått tillgång till trygg bostad och ökad social stabilitet. Inom området barnrätt har arbetet lett till bättre förutsättningar för barns delaktighet, ökat skydd mot våld och stärkt tillgång till utbildning.

Ett jämställt Värmland

Länsstyrelsen har bidragit till ökad kunskap i länet genom regionala kompetenshöjande insatser såsom nätverksmöten och seminarier samt bidragit till erfarenhetsutbyte mellan

aktörer i länet genom anslutningssystemet Ett jämställt Värmland. Anslutningssystemet samlar idag 522 aktörer inom offentlig och privat sektor och har en bred spridning både när det gäller geografi och branscher. Cirka 700 personer, 80 procent kvinnor, 20 procent män, har tagit del av de regionala aktiviteterna som till stor del genomförs i samverkan med Region Värmland. För att bidra med aktuellt kunskapsläge utkom ett nyhetsbrev fyra gånger under året med 1 179 mottagare.

För att öka kunskapen hos målgrupper som möter utrikesfödda har Länsstyrelsen erbjudit kompetenshöjande insatser, bland annat med fokus på könsuppdelad statistik, i samverkan med uppdragen integration och projekt Yrkesväg.

För att stärka kommuners kapacitet att integrera ett jämställdhetsperspektiv i rollen som arbetsgivare har länsstyrelserna, genom nationell samverkan, fortsatt uppmärksamma frågan om ekonomisk jämställdhet och kvinnors ekonomi.

Länsstyrelsen har ökat förutsättningarna och stärkt jämställdhetsintegrering inom civil beredskap bland annat genom deltagande i regionala och interna övningar.

Regional statistik och underlag

I syfte att öka kunskapen om vad unga i Värmland tycker, tänker och vet om jämställdhet och sina rättigheter genomförde Länsstyrelsen under 2024 pilotprojektet På tal om ungdomar i samverkan med Region Värmland. Resultatet av enkäten har använts och spridits av flera aktörer och under året har Länsstyrelsen och Region Värmland säkerställt en fortsättning och utveckling av projektet i samverkan med länets skolchefer.

Länsstyrelsen har under året stärkt förutsättningarna för ett mer träffsäkert jämställdhetsarbete i länet genom att tillsammans med Region Värmland ta fram en uppdaterad regional könsuppdelad statistik, På tal om kvinnor och män i Värmland. Statistiken presenterades först på en gymnasieskola där samtliga elever var inbjudna, cirka 350 deltagare och har därefter spridits brett till aktörer i länet.

Nationell samverkan

Under året har länsstyrelserna bidragit till att öka allmänhetens kunskap om hur försvarspolitiska frågor har kopplingar till den nationella jämställdhetspolitiken, genom det digitala seminariet Försvarspolitikens koppling till jämställdhet? Seminariet har framför allt bidragit till ökad förståelse för konsekvenser för Sveriges framtida totalförsvar om jämställdhet inte inkluderas i arbetet.

Länsstyrelsernas Pedagognätverk har genomfört två nationella digitala seminarier med fokus på de jämställdhetspolitiska delmålen Jämställd utbildning och Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Seminarierna har bidragit till fördjupad kompetensutveckling, fler lokala utvecklingsinitiativ samt bättre förutsättningar att kvalitetssäkra insatser i förskola och skola som syftar till att nå mål inom jämställdhetspolitiken och i läroplan.

I länsstrategierna för jämställdhet har länsstyrelserna lyft utmaningar kring könsbundna studie- och yrkesval och deltagit i ett myndighetsövergripande arbete som leds av Jämställdhetsmyndigheten. Deltagandet bidrar till att lyfta regionala och lokala behov men

också dela exempel på hur arbetsmiljö och arbetsvillkor kan stärkas inom välfärdsyrken. Sedan oktober 2025 är särskilt sakkunnig i jämställdhet på Länsstyrelsen Värmland även nationell samordnare för länsstyrelsernas jämställdhetsuppdrag.

Länsstyrelsens bedömning är att de insatser som gjorts under året har stärkt länets jämställdhetsarbete och förbättrat förutsättningarna för ett jämställt Värmland.

Mäns våld mot kvinnor

Under året har Länsstyrelsen ökat samverkan och kunskapen hos yrkesverksamma i länet genom nätverksmöten, utbildningar och seminarier som nått över 800 personer. Särskilt fokus har varit barn och vuxna i skyddat boende, våldsutövare, hedersrelaterat våld, våld i ungas partnerrelationer, våld mot personer med funktionsnedsättning samt exploatering, prostitution och människohandel.

Genom processtöd och utbildningsinsatser tillsammans med sakområdet jämställdhet har Länsstyrelsen stärkt arbetsgivares förutsättningar att upptäcka våldsutsatta och våldsutövare och möjliggjort att fler får stöd. Tillsammans med sakområde brottsförebyggande och ANTDS fortsätter Länsstyrelsen att bidra till att kommunernas brottsförebyggande arbete inkluderar mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Samverkan mellan ett antal interna och externa verksamheter har fördjupats vilket har ökat möjligheten till upptäckt av exploatering, prostitution och människohandel, bland annat genom stöd i implementeringen av handboken mot exploatering, prostitution och människohandel. I samarbete med Fastighetsägarna Värmland har Länsstyrelsen ökat privata och allmännyttiga fastighetsägares möjlighet att i praktiken omsätta ny lagstiftning avseende stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta, vilket stärker både rättssäkerhet och trygghet för berörda individer.

Sammanfattningsvis har Länsstyrelsens insatser under året utvecklats, främjat och stärkt länets arbete och förutsättningar för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Resultatbedömning

Verksamheten inom folkhälsa, jämställdhet, integration och mänskliga rättigheter har under 2025 uppnått goda resultat med flera tydliga effekter i länet. Länsstyrelsen har förstärkt samverkan mellan kommuner, civilsamhälle och andra aktörer, vilket bidrar till ett mer behovsanpassat och effektivt arbete.

Inom folkhälsa och förebyggande arbete har behovsanpassade nätverksträffar och spridning av information bidragit till ökad kunskap och förbättrade förutsättningar för det lokala arbetet. Föräldraskapsstödet Växa i Värmland har nått många deltagare med hög nöjdhet och har därmed stärkt det långsiktiga främjande och förebyggande arbetet.

Tillsyn inom alkohol och tobak har påverkats av tillfällig resursbrist, vilket har begränsat genomförandet av planerade tillsyner. Det interna utvecklingsarbetet har dock stärkt förutsättningarna för en enhetlig och rättssäker tillsyn framöver. Området bedöms dock ha utvecklingsbehov.

Inom brottsförebyggande arbete, integration, mänskliga rättigheter och jämställdhet har Länsstyrelsen bidragit till ökad kompetens och samordning hos aktörer i länet, förbättrad kapacitet att uppfylla lagkrav samt stärkt implementering av nationella mål. Resultatet bedöms som gott, med positiv utveckling inom de flesta delområden och där framgångar inom projekt Yrkesväg särskilt kan framhållas.

Sammanfattningsvis visar verksamheten en stabil och positiv utveckling under året, med flera konkreta effekter för målgrupperna och länets aktörer.

Länsstyrelsen bedömer att det sammantagna resultatet inom sakområdet är gott.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1§ och 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Med anledning av omvärlds- och säkerhetsläge fattades beslut om att se över Länsstyrelsens interna organisering inför valet 2026. En uppdaterad valorganisation med nya roller och ett utsett valkansli har tagits fram.

Utgångspunkterna är att Länsstyrelsens valorganisation ska bygga på delat ansvar, robusthet, hållbarhet och transparens. Valarbetet ska utgå från ansvarsprincipen, vilket innebär att den verksamhet som ansvarar för ett sakområde i normalfallet, även ansvarar för det under valarbetet. Valarbetet kommer tydligare få karaktären av en kontinuerlig process med tre faser – före, under och efter val.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	2025	2024	2023	2022	2021
Beviljad Låneram i Riksgälden	8 200	8 200	7 700	7 200	7 200
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	6 764	6 338	7 181	5 793	5 165
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	8 000	8 000	8 000	8 000	7 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	0	0	0	0	0
Ränteintäkter Räntekonto	918	1 372	2 499	358	0
Räntekostnader Räntekonto	0	0	-224	0	0
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	2 465	2 590	1 760	2 660	3 655
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	6 116	3 438	2 471	2 549	1 727
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	31 151	26 420	23 448	31 292	23 635
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	11 800	12 900	11 200	11 200	12 500
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	12 372	12 206	11 875	12 793	11 122
Antal årsarbetskrafter ²³	211	217	217	225	215
Medeltal anställda ²⁴	234	237	243	250	235
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 330	1 247	1 190	1 234	1 177
Årets kapitalförändring	-614	446	-91	359	-533
Balanserad kapitalförändring	-592	-619	-303	-267	228

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	2025	2024	2023	2022	2021
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	4 204	3 915	3 861	3 957	3 973
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	0	0	0	0	0
Beviljad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	0	15	69	69
Utnyttjad Anslagskredit: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	0	0	69	0

²³ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid på 1710 timmar.

²⁴ Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	2025	2024	2023	2022	2021
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 013 Länsstyrelserna m.m. Värmlands län	2 633	3 238	3 661	3 909	3 738
Summa anslagssparande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	0	57	0	304

Sammanställning väsentliga uppgifter bemyndigande	2025	2024	2023	2022	2021
Tilldelat bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	0	0	750	1 600
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 013	0	0	0	193	1 573

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	2023 Ack. utfall	2024 Utfall intäkter	2024 Utfall kostnader	2024 Netto utfall	2025 Budget intäkter	2025 Utfall intäkter	2025 Budget kostnader	2025 Utfall kostnader	2025 Netto budget	2025 Netto utfall	2025 Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	20	18	33	-15	25	23	25	28	0	-5	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-624	352	481	-129	500	420	500	606	0	-186	-939
Delgivning	-1	71	109	-38	40	90	40	45	0	45	6
Övrig offentligrättslig verksamhet	-4	883	827	57	900	890	900	927	0	-38	15
Summa offentligrättsliga avgifter	-609	1 324	1 450	-125	1 465	1 423	1 465	1 606	0	-184	-918

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	2023 Ack. utfall	2024 Utfall in- täkter	2024 Utfall kost- nader	2024 Netto utfall	2025 Budget in- täkter	2025 Utfall in- täkter	2025 Budget kost- nader	2025 Utfall kost- nader	2025 Netto budget	2025 Netto utfall	2025 Ack. utfall
Resurssamordning	32	2 114	1 949	165	1 000	2 185	1 000	2 384	0	-199	-2
Övrig uppdragsverksamhet	0	0	0	0	0	2 510	0	2 508	0	2	2
Summa avgift uppdragsverksamhet	32	2 114	1 949	165	1 000	4 695	1 000	4 892	0	-197	0

Kommentar till avgifter – Offentligrättsliga avgifter: kostnaderna för verksamheten Djur och lantbruk är högre än intäkterna. Detta är orsakat av:

- Vid vissa kontroller behövs två kontrollanter av arbetsmiljöskäl, men regelverket tillåter bara debitering motsvarande en person.
- När vi hanterar ärenden där djur saknar ägare finns ingen part att debitera.
- Vissa djurägare har svårt att betala sin kontrollavgift vilket genererar kundförluster.

Från och med 2025 redovisas intäkter från Naturvårdsverket avseende fastighetsskötsel som intäkter av avgifter och andra ersättningar. De redovisas i raden övrig uppdragsverksamhet.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 1§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	2025	2024	2023
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ²⁵	7 484	5 730	5 698
201 Allmänna val	782	1 431	202
25 Trafikföreskrifter	688	743	533
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16 077	15 690	14 103
30 Regional tillväxt	2 640	3 732	5 379
34 Infrastrukturplanering	2 466	1 982	1 337
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6 534	6 036	6 290
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 550	1 639	1 421
42 Energi och klimat	5 554	5 163	4 274
43 Kulturmiljö	6 260	5 254	4 788
45 Samhällsskydd och beredskap	15 340	13 840	13 047
46 Civilområde	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9 469	11 278	11 125
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	39 406	39 922	41 187
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5 568	5 159	4 367
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11 115	10 112	11 884
54 Mineralfyndigheter	25	8	13
55 Miljöfarlig verksamhet	7 293	7 012	5 557
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	354	484	259
57 Förorenade områden, efterbehandling	8 455	4 730	3 802
58 Restaurering	7 572	6 944	6 417
60 Lantbruk och landsbygd	33 043	31 620	25 348

²⁵ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÅS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÅS 20–21) fr o m 2018.

Verksamhetsområde	2025	2024	2023
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	1 368	1 451	1 448
70 Folkhälsa	4 381	3 973	4 299
80 Jämställdhet	3 959	3 928	4 465
81 Nationella minoriteter	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	903	1 150	1 387
85 Integration	10 245	11 493	7 765
10 Myndighetsövergripande verksamhet	19 272	20 134	19 473
11 Administration och intern service	54 417	51 726	54 727
99 Resurssamverkan ²⁶	1 437	1 118	676
20-85 Summa produktion	208 531	200 506	186 397
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	282 220	272 366	260 597
10-99 Total verksamhetskostnad ²⁷	283 657	273 484	261 273

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till tabell

VHT 43 har ökat främst beroende på riktade medel för arbetsmarknadsåtgärd där tre arkivarier projektanställdes för revidering av Ditt Värmland. Under 2025 anställdes också en arkeolog vilket påverkat verksamhetskostnaderna.

VHT 45 har ökat främst beroende av myndighetsgemensamma aktiviteter inom fokusområde Totalförsvaret samt att enheten Beredskap och civilt försvar bemannats upp.

VHT 57 har ökat främst på grund av ökade undersökningar rörande PFAS.

²⁶ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna Länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

²⁷ Totalsumma verksamhetskostnader ska stämma överens med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Tabell B – Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2025

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	7 484	2,65 %	3 276	4,49 %	10 760	3,82 %
201 Allmänna val	782	0,28 %	354	0,49 %	1 137	0,40 %
25 Trafikföreskrifter	688	0,24 %	326	0,45 %	1 014	0,36 %
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16 077	5,70 %	6 872	9,41 %	22 949	8,15 %
30 Regional tillväxt	2 640	0,94 %	1 211	1,66 %	3 851	1,37 %
34 Infrastrukturplanering	2 466	0,87 %	780	1,07 %	3 246	1,15 %
40 Hållbar samhällsplanering och boende	6 534	2,32 %	2 999	4,11 %	9 533	3,39 %
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1 550	0,55 %	669	0,92 %	2 219	0,79 %
42 Energi och klimat	5 554	1,97 %	2 372	3,25 %	7 926	2,82 %
43 Kulturmiljö	6 260	2,22 %	2 459	3,37 %	8 720	3,10 %
45 Samhällsskydd och beredskap	15 340	5,44 %	5 721	7,83 %	21 061	7,48 %
46 Civilområde	0	0 %	0	0 %	0	0 %
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9 469	3,36 %	3 975	5,44 %	13 443	4,77 %
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	39 406	13,96 %	11 268	15,43 %	50 674	18,00 %
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	5 568	1,97 %	2 619	3,59 %	8 187	2,91 %
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	11 115	3,94 %	4 949	6,78 %	16 064	5,71 %
54 Mineralfyndigheter	25	0,01 %	12	0,02 %	38	0,01 %
55 Miljöfarlig verksamhet	7 293	2,58 %	3 302	4,52 %	10 596	3,76 %
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	354	0,13 %	158	0,22 %	512	0,18 %
57 Förorenade områden, efterbehandling	8 455	3,00 %	1 910	2,62 %	10 365	3,68 %
58 Restaurering	7 572	2,68 %	2 214	3,03 %	9 786	3,48 %
60 Lantbruk och landsbygd	33 043	11,71 %	8 192	11,22 %	41 235	14,65 %
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0 %	0	0 %	0	0 %
62 Fiske	1 368	0,49 %	450	0,62 %	1 818	0,65 %
70 Folkhälsa	4 381	1,55 %	1 832	2,51 %	6 214	2,21 %

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
80 Jämställdhet	3 959	1,40 %	1 505	2,06 %	5 464	1,94 %
81 Nationella minoriteter	0	0 %	0	0 %	0	0 %
82 Mänskliga rättigheter	903	0,32 %	400	0,55 %	1 303	0,46 %
85 Integration	10 245	3,63 %	3 195	4,37 %	13 440	4,77 %
10 Myndighetsövergripande verksamhet	19 272	6,83 %				
11 Administration och intern service	54 417	19,28 %				
99 Resurssamverkan	1 437		667		2 104	
20-85 Summa produktion	208 531	73,89 %	73 022	100 %	281 553	100 %
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	153 874					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	282 220	100 %			281 553	100 %
10-99 Total verksamhetskostnad	283 657				283 657	

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2025

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr) ²⁸	Kostnad exkl. OH (%) ²⁹
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet	33 589	21,83 %
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration	20 829	13,54 %
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion	19 272	12,52 %

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

²⁸ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service.

²⁹ Den procentuella fördelningen ska visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kontoklass 4).

Tabell C – Årsarbetskrafter

Verksamhetsområde	2025 ÅA totalt	2025 ÅA kvinnor	2025 ÅA män	2024 ÅA totalt	2023 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	6,3	4,1	2,2	5,8	6,3
201 Allmänna val	0,8	0,6	0,2	1,8	0,2
25 Trafikföreskrifter	0,9	0,7	0,1	1,0	0,7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	16,3	15,9	0,4	15,6	15,7
30 Regional tillväxt	3,1	1,0	2,1	3,8	5,0
34 Infrastrukturplanering	1,9	1,2	0,7	1,8	1,2
40 Hållbar samhällsplanering och boende	7,1	3,3	3,7	6,9	7,6
41 Stöd till boende och energiåtgärder	1,9	0	1,9	2,2	2,0
42 Energi och klimat	5,2	3,4	1,8	4,7	4,9
43 Kulturmiljö	6,4	4,9	1,5	5,2	4,7
45 Samhällsskydd och beredskap	12,0	8,0	4,0	13,0	11,0
46 Civilområde	0	0	0	0	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	9,2	4,4	4,8	10,5	11,7
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	29,6	10,8	18,8	31,8	33,3
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	6,8	5,3	1,5	6,2	5,6
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	12,1	5,3	6,8	11,5	13,1
54 Mineralfyndigheter	0	0	0	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	8,3	3,2	5,1	8,5	6,7
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,4	0,1	0,3	0,6	0,3
57 Förorenade områden, efterbehandling	4,8	4,2	0,6	4,7	4,7
58 Restaurering	5,7	1,9	3,8	5,5	4,8
60 Lantbruk och landsbygd	21,0	14,5	6,5	21,8	24,2
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0
62 Fiske	1,1	0	1,1	1,4	1,4
70 Folkhälsa	4,4	3,7	0,6	4,1	4,1
80 Jämställdhet	3,6	3,6	0	3,5	4,4
81 Nationella minoriteter	0	0	0	0	0
82 Mänskliga rättigheter	0,9	0,9	0	1,2	1,6
85 Integration	7,7	5,6	2,1	9,4	7,5
10 Myndighetsövergripande verksamhet	12,7	9,1	3,6	14,3	14,7

Verksamhetsområde	2025 ÅA totalt	2025 ÅA kvinnor	2025 ÅA män	2024 ÅA totalt	2023 ÅA totalt
11 Administration och intern service	19,1	14,4	4,7	18,8	19,1
99 Resurssamverkan	1,6	1,3	0,3	1,3	0,8
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	177,5	106,7	70,8	182,6	182,7
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	209,3	130,2	79,1	215,7	216,5
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	210,9	131,5	79,4	217,0	217,3

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

VHT 43 har ökat främst beroende på riktade medel för arbetsmarknadsåtgärd där tre arkivarier projektanställdes för revidering av Ditt Värmland. Under 2025 anställdes också en arkeolog vilket lett till en ökning av ÅA.

VHT 85 har minskat till stor del beroende på långtidssjukskrivningar samt tjänstledighet på deltid.

Tabell D – Representation

Nyckeltal	2025 totalt (tkr)	2025 per ÅA (kr)	2024 totalt (tkr)	2024 per ÅA (kr)	2023 totalt (tkr)	2023 per ÅA (kr)
Intern representation	365	1 733	195	898	251	1 156
Extern representation	991	4 699	910	4 194	958	4 408

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP. Kommentar: De interna representationskostnaderna speglar de interna utvecklingsprocesser som drivits under året, samt insatser i att lyfta framgångar och goda exempel inom myndigheten.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ³⁰	Lokal	2025	2024	2023
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ³¹	Residens	1 549	1 593	1 622
Lokalyta (m ²)	Residens	871	711	711
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	1 778	2 240	2 281
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³²	Lokaler, övriga	11 062	11 276	10 363
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	5 178	5 178	5 178
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	2 136	2 178	2 001
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	52	52	48
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	24	24	24
Kontorslokalyta (m ²) ³³	Kontorslokaler	4 601	4 601	4 601
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	21	21	21
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	12 611	12 869	11 985

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

³⁰ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

³¹ Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³² Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset som kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

³³ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark som kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2025

Samtliga ärenden oavsett databas.

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	95	126	295	352	164	16
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	103	802	80	837	148	0
201 Allmänna val	1	102	2	94	11	0
25 Trafikföreskrifter	11	160	3	145	29	0
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	241	2 411	1 300	3 214	738	6
30 Regional tillväxt	5	9	6	16	4	0
34 Infrastrukturplanering	8	33	4	40	5	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	75	462	26	458	105	3
41 Stöd till boende och energiåtgärder	126	284	8	399	19	13
42 Energi och klimat	82	99	3	65	119	6
43 Kulturmiljö	144	1 250	81	1 313	162	0
45 Samhällsskydd och beredskap	102	202	41	208	137	8
46 Civilområde						
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	117	274	17	264	144	32
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	121	140	149	237	173	56
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	155	753	52	824	136	8
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	179	409	52	450	190	33
54 Mineralfyndigheter	0	16	0	10	6	0
55 Miljöfarlig verksamhet	172	565	157	755	139	5
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	8	192	3	190	13	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	39	21	41	52	49	14
58 Restaurering	22	16	12	12	38	11

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
60 Lantbruk och landsbygd ³⁴	2 493	9 641	128	10 012	2 250	1
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62 Fiske	27	389	11	387	40	1
70 Folkhälsa	79	18	52	62	87	0
80 Jämställdhet	6	6	23	25	10	0
81 Nationella minoriteter	2	2	0	1	3	1
82 Mänskliga rättigheter	7	3	5	7	8	1
85 Integration	16	14	24	9	45	3
10-85 Totalt antal ärenden	4436	18 039	2575	20 438	4972	218

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

VHT 28 – Antalet inkomna ärenden har ökat kraftigt jämfört med 2025. Ökningen är orsakad av att ett omfattande arbete med registervård gällande primärproduktion genomförts under året där en stor mängd inkommande registreringsärenden hanterats. Drygt 40 procent av ärendena inkom under hösten vilket förklarar att den utgående ärendebalansen är hög.

VHT 45 - Antalet inkomna ärenden är i paritet med beslutade ärenden. Ökningen motsvarar i princip antalet upprättade ärenden. Beredskapsplaneringsärenden tar generellt ganska lång tid att slutföra, så ärendena hann inte avslutas inom kalenderåret 2025.

VHT 85 - Antalet inkomna ärenden samt ingående balans från föregående år är på samma nivåer som tidigare år. Ökningen motsvaras av ett ökat antal upprättade ärenden vilket för året kan hänföras till ärenden inom projekt Yrkesväg där bland annat upphandlingar och ärenden avseende utvecklingsmedel hanteras under året.

VHT 34 - Länsstyrelsen ser fler ärenden framför allt kopplat till arbetet med Nobelbanan.

³⁴ Under 2025 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete hanterat stöd i den strategiska planen för jordbrukspolitik där areal- och djurbaserade stöd samt projekt- och investeringsstöd hanteras i Jordbruksverkets IT-system. I den ingående balansen ingår areal- och djurbaserade stöd samt landsbygdsstöd från ÅR 2024 och tidigare. Helt rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området areal- och djurbaserade stöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. Statistik för ansökan om åtaganden och några få mindre stödformer ingår inte. För landsbygdsstöden (602) och projekt- och investeringsstöden (603) redovisas komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden från Jordbruksverkets IT-system, BLIS.

VHT 41 - Att antalet ärenden minskat beror främst på att ENS bidraget endast gick att söka fram till sommaren 2025.

VHT 43 - Ökningen beror främst på ett förbättrat konjunkturläge som innebär att många branscher ökar sin produktion. Länsstyrelsen har även skapat ett nytt bidrag för mindre byggnadsvårdsåtgärder som genererat många sökande.

VHT 60 - I och med införandet av Strategisk plan 2023 – 2027 förändras utbetalningsplanen för jordbrukarstöden. Det gör att utgående balans är högre än under Landsbygdsprogrammet och kommer vara så under hela perioden. Antalet gamla ärenden har minskat. Det beror på att de tekniska möjligheterna för att fatta beslut är på plats och att en arbetsinsats gjorts under året för att avsluta alla ärenden inom Landsbygdsprogrammet.

Tabell G – Överklagade beslut 2025

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ³⁵	Antal beslut ³⁶	Andel överklagade beslut ³⁷ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	2	352	0,6
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	7	837	0,8
201 Allmänna val	2	94	2,1
25 Trafikföreskrifter	12	145	8,3
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	29	3 214	0,9
30 Regional tillväxt	0	16	0,0
34 Infrastrukturplanering	0	40	0,0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	27	458	5,9
41 Stöd till boende och energiåtgärder	13	436	3,0
42 Energi och klimat	0	65	0,0
43 Kulturmiljö	3	1 313	0,2
45 Samhällsskydd och beredskap	0	208	0,0
46 Civilområde			
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	18	264	6,8
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	237	0,8
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	16	824	1,9
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	28	450	6,2
54 Mineralfyndigheter	0	10	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	6	755	0,8
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	0	190	0,0
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	52	1,9
58 Restaurering	0	12	0,0
60 Lantbruk och landsbygd	14	10 012	0,1
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)			
62 Fiske	6	387	1,6
70 Folkhälsa	0	62	0,0
80 Jämställdhet	0	25	0,0

³⁵ Avser beslut som överklagats till högre instans 2025, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

³⁶ Avser beslut som fattats av Länsstyrelsen under 2025.

³⁷ Avser antalet överklagade beslut under 2025 dividerat med antalet beslut under 2025.

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ³⁵	Antal beslut ³⁶	Andel överklagade beslut ³⁷ (%)
81 Nationella minoriteter	0	1	0,0
82 Mänskliga rättigheter	0	7	0,0
85 Integration	0	9	0,0
10-85 Totalt antal ärenden	186	20 475	0,9

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Den totala andelen beslut som överklagas ligger konstant och på en låg nivå. Det är inget verksamhetsområde som sticker ut eller skiljer sig nämnvärt från tidigare år.

VHT 60: Antal beslut har från och med 2025 kompletterats med ärenden från Jordbruksverkets system, för att ge en mer korrekt bild över andel överklagade beslut.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2025

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ³⁸	varav antal ändrade beslut i högre instans ³⁹	Ändrade - varav antal upphävda beslut ⁴⁰	Ändrade - varav antal återförvisade beslut ⁴¹	Antal ändrade beslut som Lst överklagat ⁴²	Andel ändrade beslut (%) ⁴³
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	2	1	0	0	0	50,0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	5	2	0	1	0	40,0
201 Allmänna val						
25 Trafikföreskrifter						
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	30	4	1	1	0	13,3
30 Regional tillväxt						
34 Infrastrukturplanering						
40 Hållbar samhällsplanering och boende	25	8	3	0	0	32,0
41 Stöd till boende och energiåtgärder	3	1	0	1	0	33,3
42 Energi och klimat						
43 Kulturmiljö						
45 Samhällsskydd och beredskap	1	0	0	0	0	0,0
46 Civilområde						
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	25	4	2	1	0	16,0
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	2	0	0	0	0	0,0
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	14	1	0	0	0	7,1

³⁸ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till Länsstyrelsen under 2025.

³⁹ Avser beslut som ändrats under 2025 på grund av domar/beslut i högre instans.

⁴⁰ Avser beslut som upphävts under 2025 på grund av domar/beslut i högre instans.

⁴¹ Avser beslut som återförvisats under 2025 på grund av domar/beslut i högre instans.

⁴² Avser antal ändrade domar/beslut i högre instans som överklagats av Länsstyrelsen under 2025.

⁴³ Antal ändrade beslut i högre instans under 2025 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under 2025.

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ³⁸	varav antal ändrade beslut i högre instans ³⁹	Ändrade - varav antal upphävda beslut ⁴⁰	Ändrade - varav antal återförvisade beslut ⁴¹	Antal ändrade beslut som Lst överklagat ⁴²	Andel ändrade beslut (%) ⁴³
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	18	10	6	2	0	55,6
54 Mineralfyndigheter						
55 Miljöfarlig verksamhet	5	0	0	0	1	0,0
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd						
57 Förorenade områden, efterbehandling						
58 Restaurering						
60 Lantbruk och landsbygd	2	0	0	0	0	0,0
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)						
62 Fiske	1	0	0	0	0	0,0
70 Folkhälsa						
80 Jämställdhet						
81 Nationella minoriteter						
82 Mänskliga rättigheter						
85 Integration						
10-85 Totalt antal ärenden	133	31	12	6	1	23,3

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Avseende VHT 40 har andelen ändrade beslut ökat något. I ökningen inräknas beslut som ändrats i överinstans till följd av lättnader i plan- och bygglagen (2010:900) som gäller från den 1 december 2025 och ändringar som endast avser tidsfrist och inte ändring i sak. I övrigt finns vissa registreringsrutiner som får effekten att en dom kan registreras som ändring trots att domen i praktiken fastställer Länsstyrelsens beslut.

När det gäller VHT 53 har dessa ökat något. Delvis beror ökningen på att Länsstyrelsen efter ändrad praxis ändrat uppfattning i högre instans.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2023–2025	Utfall (%) 2025	Utfall (%) 2024	Utfall (%) 2023	Medel-antal dagar 2025	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023
202 Anmälan om svenskt medborgarskap	45						
204 Begravningsfrågor	45						
212 Auktorisation av bevakningsföretag	180						
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen	90	85,7	93,8	100	29,4	11,4	7,6
282 Ansökan om förprovning djurstall	56	92,3	84,8	100	20,5	23,6	15,5
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	93,2	95,5	98,7	24,2	23,1	17,2
40321 Överklagande av lov, förhandsbesked	150	70	100	95,2	128,4	54,2	93,5
40322 Överklagande av bygglov för bostäder, dock inte fritidsbostäder	120	100	100	91,7	77,5	45,8	74,1
4034 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	86,4	100	95,2	134,4	54,9	95,0
505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. föfattn.	180	97,9	100	94,9	65	50,8	88
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken	42	64,1	49,8	42,6	70,4	85,8	69,9
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens	21	79,9	94,9	98,9	12,8	8,6	7,4
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc)	180						
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	78,6	81	80,8	64	57,3	64,3
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	93,8	93,8	94,9	15,6	17,3	16,1
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	92,5	97,8	98,1	13,2	12,1	14,4
603 Ansökan om stöd i Strategisk plan - investeringsstöd	180	50	38		213	219	
603 Ansökan om stöd i Strategisk plan -projektstöd	180	X*	29		X*	385	
622 Ansökan om stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet- företagsstöd	180						
622 Ansökan om stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet - projektstöd	180						

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2023–2025	Utfall (%) 2025	Utfall I(%) 2024	Utfall (%) 2023	Medel-antal dagar 2025	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – företagsstöd	120	93	97	100	65	43	47
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – projektstöd	120	X*	100	75	X*	43	102
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – miljöinvesteringar	120	X*	81	54	X*	77	131
603 Ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan – investeringsstöd	120	94	100		63	44	
603 Ansökan om utbetalning av stöd i Strategisk plan – projektstöd	120	X*			X*		
622 Ansökan om utbetalning av stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet – företagsstöd	80						
622 Ansökan om utbetalning av stöd i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet – projektstöd	80						
623 Ansökan tillstånd flyttning och utsättning av fisk	30	57,4	64,3	79,8	41	35,7	31,7
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsperson	40	55,6	87,5	85,2	42,3	29,4	38,4

*Antalet beslutade ärenden understiger tio stycken. Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentar till tabell: gällande ärendeslaget 202 Anmälan om svenskt medborgarskap redovisas inkomna ärenden fram till sista september 2024 då verksamheten övergår till Migrationsverket 1 oktober 2024.

Ärendeslagen 204 Begravningsfrågor och 212 Auktorisation av bevakningsföretag var fram till 2025 koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län. Från och med 2025 har dessa ärendeslag koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Örebro och Norrbottens län.

Gällande 204 Begravningsfrågor avses ärenden med målsatta handläggningstider som rör utströende av aska.

Gällande ärendeslagen 282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen, 282 Ansökan om förprovning djurstall och 551 Provning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd är målet satt från komplett ansökan.

Gällande ärendeslagen 40321 och 4034 har handläggningstiderna ökat jämfört med 2024 års nivåer. De ökade handläggningstiderna beror på tillfällig personalomsättning.

Gällande ärendeslaget 526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens är det enligt 19 kap 3 b § miljöbalken.

Gällande ärendeslaget 551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd så är det koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Gällande 562 Prövning av avfall och producentansvar och 566 Tillsyn av avfall och producentansvar avses ärenden med målsatta handläggningstider som rör ansökningar respektive anmälningar avseende transport av avfall.

Gällande ärendeslagen 603 och 622 som avser ansökan om stöd gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

Gällande ärendeslagen 602,603 och 622 Målet enligt SUSS (Uppföljningssystem i samverkan för LB, SP, Fiskestöden). Underlaget hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

Gällande ärendeslagen 602, 603 och 622 som avser ansökan om utbetalning gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader inom ärendeslagen 602 och 603. Gällande ärendeslagen 622 är motsvarande period 80 dagar.

VHT 60: I tabellen redovisades inte handläggningstiden för projekt- och investeringsstöd i strategisk plan (603) för 2023, som var första året på programperioden. Andelen ärenden som når målen för handläggningstid har ökat från 38 procent till 50 procent, när resurser inte längre krävs till avslut av Landsbygdsprogrammet under hösten 2025, samt att beslutsomgångar har kortats. För projektstöden har handläggningstiden blivit lång på grund av avslut av Landsbygdsprogrammet som tagit resurser i anspråk, samt stort behov av komplettering i ärenden.

Ett stort antal utbetalningar har hanterats under våren 2025 för att avsluta Landsbygdsprogrammet i tid. Länsstyrelserna har fokuserat på handläggning av utbetalningar då dessa har betydelse för lantbruksföretagens likviditet.

Handläggningstiderna har generellt god måluppfyllnad. Ärenden som tagits ut för ”kontroll på plats” har förlängt handläggningstiderna.

I tabellen redovisas inte handläggningstiden för projektstöd i strategisk plan (603). Länsstyrelsen har under 2025 handlagt få utbetalningar av projektstöd, men de har fått

längre handläggningstider i och med att resurserna krävts till avslut av Landsbygdsprogrammet.

För VHT 623 har handläggningstiderna ökat något. Länsstyrelsen har haft information till verksamhetsutövare så att ansökningarna om tillstånd för utsättning numer ofta kommer in i mycket god tid i förhållande till när utsättningen är tänkt att ske, vilket medför att handläggningen vanligtvis inte blir lika brådskande. Arbetsbelastningen har också blivit jämnare. Handläggningen i ärenden som avser förordnande som fisketillsynsman har avstannat en tid under året då det inte funnits något gällande avtal för inköp av tjänstetecken för fisketillsynspersoner. Ett sådant kom till stånd i slutet av 2025.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Belopp i tkr.

Resultaträkning	2025	2024	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	141 218	131 004	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	31 146	26 420	2
Intäkter av bidrag	109 728	115 102	3
Finansiella intäkter	951	1 404	4
Summa	283 043	273 930	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-186 913	-185 146	5
Kostnader för lokaler	-12 959	-12 965	6
Övriga driftkostnader	-80 628	-72 447	7
Finansiella kostnader	-266	-461	8
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 891	-2 466	9
Summa	-283 657	-273 484	
Verksamhetsutfall	-614	446	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	12 372	12 206	10
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-12 372	-12 206	11
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	82 076	68 920	12
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	3 559	1 774	13
Finansiella intäkter	270	506	14
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	1 062	107	15
Lämnade bidrag	-86 966	-71 307	16
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-614	446	17

Balansräkning

Belopp i tkr.

Tillgångar	2025-12-31	2024-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	0	0	
Summa	0	0	18
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	1 705	695	
Maskiner, inventarier, installationer med mera	7 205	7 221	
Summa	8 910	7 916	19
Utlåning			
Utlåning	1 400	1 400	
Summa	1 400	1 400	20
Varulager med mera			
Fastigheter	31 858	24 044	
Summa	31 858	24 044	21
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	234	728	22
Fordringar hos andra myndigheter	3 650	4 715	23
Övriga kortfristiga fordringar	339	171	24
Summa	4 223	5 615	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	3 393	3 225	
Upplupna bidragsintäkter	10 366	15 393	
Övriga upplupna intäkter	2 933	1 688	
Summa	16 693	20 305	25
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	11 235	42 349	
Summa	11 235	42 349	26
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	42 888	53 741	27
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	1 904	374	28
Kassa och bank	15 052	16 873	29
Summa	59 844	70 987	
Summa tillgångar	134 162	172 617	

Kapital och skulder	2025-12-31	2024-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	4 931	3 496	
Balanserad kapitalförändring	-592	-619	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-614	446	
Summa	3 725	3 323	30
Fonder			
Fonder	15 211	16 273	
Summa	15 211	16 273	15
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	162	281	31
Övriga avsättningar	1 817	1 574	32
Summa	1 979	1 855	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	6 764	6 338	33
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	6 909	8 685	34
Leverantörsskulder	7 922	9 025	35
Övriga kortfristiga skulder	3 684	2 840	36
Depositioner	1 904	373	37
Summa	27 184	27 262	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	14 322	14 522	
Oförbrukade bidrag	70 751	109 382	
Övriga förutbetalda intäkter	991	0	
Summa	86 064	123 904	38
Summa kapital och skulder	134 162	172 617	
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr.

Anslag	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regl.brev	Om-disponerade anslagsbelopp	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
01 05 001 013 Länsstyrelsen Värmland	3 238	140 138	408	143 784	-141 150	2 633	39
19 01 001 013 Länsstyrelsen Värmland		68		68	-68	0	40
Summa	3 238	140 206	408	143 852	-141 218	2 633	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 016 Expeditions- och ansökningsavgifter	1600	1706	
2537 116 Miljöskyddsavgift Täckavgift	9 700	9 708	
2552 314 Avgifter enligt avfallsförordningen	200	229	
2714 114 Sanktionsavgifter	700	812	
2811 204 Övriga inkomster	-400	-83	
Summa	11 800	12 372	10

Beräknat belopp för sanktionsavgifter enligt budgetunderlag för 2026-2028.

Redovisning av beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr.

Inga beställningsbemyndiganden.

Redovisning av äldre beställningsbemyndiganden

Belopp i tkr.

Inga äldre beställningsbemyndiganden.

Andra finansiella villkor

Belopp i tkr

Anslag	Villkor för anslag	Belopp	Utfall	Not
01 05 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Låneram	8 200		39
01 05 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Räntekontokredit	8 000	0	39
01 05 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Anslagskredit 2025	4 204	0	39
01 05 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Anslagsbehållning som disponeras 2025, 3 %	3 915	3 238	39
01 05 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Anslagsbehållning som disponeras 2026, 3 %	4 216	2 633	39
19 01 001 013 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Värmlands län	Anslagskredit 2025	0	0	40
19 01 001 013 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Värmlands län	Anslagsbehållning som disponeras 2025, inget	0	0	40
19 01 001 013 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Värmlands län	Högst 68tkr får användas för uppföljning och utvärdering samt uppföljningssystem	68	68	40

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 5 januari 2026.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antalet anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2025 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- ”Med undantag från vad som gäller enligt 3 kap. 1 § tredje stycket och 3 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till ett halvt prisbasbelopp.

Löpande under året periodiseras förutbetalda kostnader som hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderegleras i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Materiella tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. När det gäller förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår anskaffningsvärdet till minst ett halvt prisbasbelopp samt infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgångar) till minst 250 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer eftersom de utsätts för extra stort slitage.

För Immateriella tillgångar är anskaffningsvärdet satt till 100 tkr.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Markanläggningar	Respektive komponents nyttjande period
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
It-teknisk utrustning	3 år
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp
Beredskapstillgångar	Beredskapslager – inga planenliga avskrivningar, nedskrivning kan bli aktuellt. Beredskapsinventarier – planenliga avskrivningar

Av 2 kap. 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) följer att naturmiljötillgångar ska finansieras med anslag. Dessa regler gäller för samtliga investeringar i materiella anläggningstillgångar som finansieras från anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur, oavsett om det är Naturvårdsverket eller en annan myndighet som anskaffar tillgångarna. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar som görs med medel från anslag 1:3 ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret.

Skrivningen innebär att länsstyrelserna inte behöver lånefinansiera anläggningstillgångar som finansieras av 1:3 anslaget.

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2025 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst vid försäljning återinvesteras i Jordfonden.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Med anledning av att hanteringen av lönegarantiärenden har övertagits av Skatteverket från och med den 1 februari 2025 så beslutas att den länspecifika procentsatsen från årsredovisningen 2024 kvarstår att gälla för respektive länsstyrelse även för åren 2025-2027. Lönegarantifordran värderas med 85 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Ökning av intäkter av anslag beror på ökad tilldelning i anslag 01 05 001. Ökning av ersättningar inom Jordfonden bidrar mest till ökningen av avgifter och andra ersättningar.

Ökningen av verksamhetens kostnader beror till störst del av ökade kostnader inom efterbehandling av förorenade områden och samhällsskydd och beredskap.

Transfereringar

Lämnade bidrag i projektet Yrkesväg bidra mest till ökningen av lämnade bidrag.

Omvända ansvarsförbindelser

Länsstyrelsen innehar deponerade säkerheter för miljöfarlig verksamhet.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Georg Andrén	1 686 531	Inga övriga uppdrag
Länsråd		
Emma Spak 250101-251005	1 086 321	Inga övriga uppdrag
Cecilia Tisell 251006-251231	332 691	Inga övriga uppdrag
Insynsråd 250101-251231		
Daniel Bäckström 250101-251231	1 900	Inga övriga uppdrag
Stina Höök 250101-251231	5 700	Ledamot i Visit Värmland AB
		Ledamot OsloStokholm 255 AB
		Ersättare Kommunföretag i Säffle AB
Anna Hallqvist 250101-251231	5 700	Inga övriga uppdrag
Per Kristensson 250101-251231	5 700	Karlstads universitet Samhällsnytta AB
		SSE Riga, Svenska Handelshögskolan i Stockholm, i Lettland/Riga
		Vetenskapligt råd, Konsumentverket
		Erna Gruppen AB
		Erna Media Holding AB
		Länsförsäkringar Värmland
		Mind Index AB
		Per Kristensson AB
Sandra Sundbäck 250101-250929	5 700	Inga övriga uppdrag
Linda Larsson 250101-251231	3 800	Karlstads Stadshus AB
Cecilia Tisell 250101-251005	3 800	Inga övriga uppdrag

Noter till resultaträkning

Belopp i tkr.

Not 1

Intäkter av anslag	2025	2024
01 05 001 000 Förvaltningsanslag	141 150	130 936
19 01 001 000 Regionala tillväxtåtgärder	68	68
Summa intäkter av anslag	141 218	131 004

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2025	2024
Offentligrättsliga avgifter	3 856	3 670
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	10 240	8 229
Intäkter av andra ersättningar	17 050	14 521
Summa	31 146	26 420
Varav intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen består av		
Intäkter uthyrning	0	1 173
Intäkter utbildning/konferenser	653	563
Intäkter konsultuppdrag	7 224	4 206
Intäkter övriga 4 § avgifter	2 363	2 286
Summa	10 240	8 229

Kommentar: Från och med 2025 redovisas intäkter från Naturvårdsverket avseende fastighetsskötsel som intäkter av avgifter och andra ersättningar. Tidigare år har dessa intäkter redovisats som intäkter av bidrag. Intäkterna uppgick till 2 499 tkr 2025 och har påverkat posten, Intäkter konsultuppdrag.

Not 3

Intäkter av bidrag	2025	2024
Bidrag från statliga myndigheter	108 990	114 295
varav		
Länsstyrelsen i Örebro län	32 246	35 184
Naturvårdsverket	29 246	32 378
Havs- och vattenmyndigheten	12 773	13 582
Statens jordbruksverk	12 652	12 089
Migrationsverket	9 254	9 818
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	3 188	3 230
Post- och telestyrelsen	1 873	1 493
Länsstyrelsen i Dalarnas län	1 849	1 914
Länsstyrelsen i Skåne län	1 436	421
Statens energimyndighet	1 169	1 109
Riksantikvarieämbetet	873	835
Länsstyrelsen i Västmanlands län	835	837
Övriga statliga myndigheter	1 597	1 405
Bidrag från övriga	738	807
varav bidrag från EU:s fonder	0	0
Summa	109 728	115 102

Kommentar: Från och med 2025 redovisas intäkter från Naturvårdsverket avseende fastighetsskötsel som intäkter av avgifter och andra ersättningar. Tidigare år har dessa intäkter redovisats som intäkter av bidrag. Intäkterna uppgick till 2 499 tkr 2025.

Not 4

Finansiella intäkter	2025	2024
Räntekonto i Riksgälden	918	1 372
Övriga finansiella intäkter	33	32
Summa	951	1 404

Not 5

Kostnader för personal	2025	2024
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-122 477	-119 269
varav Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-359	-418
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-64 436	-65 876
Summa	-186 913	-185 146

Not 6

Kostnader för lokaler	2025	2024
Kostnader för lokaler	-12 959	-12 965

Kommentar: Avser hyrda fastigheter och tillfälliga lokaler samt kostnader för underhåll av lokalerna.

Not 7

Övriga driftskostnader	2025	2024
Övriga driftskostnader	-80 628	-72 447

Kommentar: Övriga driftskostnader har främst ökat på grund av högre kostnader för verksamhetsområde efterbehandling förorenade områden och samhällsskydd och beredskap.

Not 8

Finansiella kostnader	2025	2024
Räntekostnader i Riksgälden	-135	-244
Övriga finansiella kostnader	-131	-217
Summa	-266	-461

Not 9

Avskrivningar och nedskrivningar	2025	2024
Avskrivningar och nedskrivningar	-2 891	-2 466

Not 10

Avgifter m.m. som inte disponeras, med bestämt ekonomiskt mål ⁴⁴	+/- t.o.m. 2023	+/- 2024	Budget-intäkter 2025	In-täkter 2025	Kostnader 2025	+/- 2025	Akkumulerat +/- utgående 2025
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 799	246	1 600	1 706	-1 304	402	2 447
2537 Miljöskyddsavgifter	7 978	3 437	9 700	9 708	-5 540	4 168	15 583
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	248	117	200	232	-14	218	583
- varav avgifter enligt avfallsförordningen	248	117	200	232	-14	218	583
Summa avgifter med bestämt ekonomiskt mål	10 025	3 800	11 500	11 646	-6 859	4 788	18 613

Övriga intäkter och avgifter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	Intäkter 2023	Intäkter 2024	Budget intäkter 2025	Intäkter 2025
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	741	979	700	617
2714 Övriga sanktionsavgifter	0	20		195
2811 Övriga inkomster (jordfonden)	-334	-130	-400	-83
Summa övriga intäkter och avgifter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	407	869	300	729

Not 11

Medel som tillförts statens budget från uppördsverksamhet	2025	2024
Medel som tillförts statens budget från uppördsverksamhet	-12 372	-12 206

⁴⁴ Akkumulerat utfall avser åren 2022-2025.

Not 12

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2025	2024
Från myndighet		
Riksantikvarieämbetet	10 540	11 131
Länsstyrelsen i Jönköpings län	207	-204
Länsstyrelsen i Örebro län	1 329	1 620
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	1 733	517
Socialstyrelsen	3 923	3 958
Skogsstyrelsen	0	30
Naturvårdsverket	8 455	11 157
Migrationsverket	23 420	12 577
Statens jordbruksverk	0	7
Havs- och vattenmyndigheten	32 471	28 128
Summa	82 076	68 920

Not 13

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2025	2024
EU	0	103
Älgvårdsfonden	1 167	-654
Bygdemedel	2 386	2 325
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	6	0
Summa	3 559	1 774

Not 14

Finansiella intäkter	2025	2024
Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	270	506

Kommentar: Intäkterna avser ränteintäkter avseende bygdemedel.

Not 15

Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2025	2024
Ingående balans	16 273	16 379
Årets förändring	-1 062	-107
Utgående balans	15 211	16 273
Uppdelat på		
Älgvårdsfonden ingående balans	-599	277
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	1 167	-654
Lämnade bidrag	-407	-222
Älgvårdsfonden utgående balans	160	-599
Bygdemedel ingående balans	16 872	16 102
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2 386	2 325
Finansiella intäkter	270	506
Lämnade bidrag	-4 477	-2 062
Bygdemedel utgående balans	15 051	16 872

Not 16

Lämnade bidrag	2025	2024
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-68 497	-33 499
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-18 470	-37 808
Summa Lämnade bidrag	-86 966	-71 307
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-4 477	-2 062
Jakt och viltvård	-2 248	-1 468
Regionala program och strategier m.m.	0	-30
Gränsregionalt samarbete	0	-103
Klimatanpassning	0	19
Fornminnen	-437	-435
Byggnadsvård	-5 947	-5 696
Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-3 532	-3 774
Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-623	-1 226
Miljömål	-10 441	-3 611
Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-112	-683
Efterbehandling av förorenade områden	-4 264	-8 640
Allmänt och övergripande inom restaurering	0	-79
Kalkning av försurade vatten	-24 756	-24 823
Biologisk återställning i kalkade vatten	-1	0
Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden	-775	-244
Fiskevård och fritidsfiske	-475	-484
Främjande insatser inom folkhälsoområdet	150	0
Jämställdhetsfrågor	-1 479	-1 639
Frågor inom mänskliga rättigheter	-3 923	-3 958
Allmänt och övergripande inom integration	-23 420	-12 577
Integrationsfrågor	-207	204
Summa	-86 966	-71 307
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0

Kommentar: Störst enskild påverkan på posten har lämnade bidrag inom verksamhetsområde Integration i projekt Yrkesväg. Ökningen inom Miljömål beror på ökade bidrag inom lokal åtgärdssamordning, LOVA och LONA-våtmarksmedel.

Not 17

Årets kapitalförändring	2025	2024
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-380	39
Avslutade externa medel och ANL RTA	-435	-23
Resultat försäljning av jordfonds fastigheter	201	430
Summa verksamhetsutfall	-614	446

Noter till balansräkning

Not 18

Immateriella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 201	1 201
Årets försäljning, utträngning	-66	0
Utgående anskaffningsvärde	1 135	1 201
Ingående avskrivningar	-1 201	-1 201
Årets försäljning, utträngning	66	0
Utgående avskrivningar	-1 135	-1 201
Bokfört värde	0	0
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	0	0

Not 19

Materiella anläggningstillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	4 728	4 394
Årets anskaffning	1 377	334
Årets försäljning, utträngning	-442	0
Utgående anskaffningsvärde	5 664	4 728
Ingående avskrivningar	-4 033	-3 878
Årets avskrivningar	-368	-154
Årets försäljning, utträngning	442	0
Utgående avskrivningar	-3 959	-4 033
Bokfört värde	1 705	695
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	25 730	22 760
Årets anskaffning	2 508	2 970
Årets försäljning, utträngning	-3 285	0
Utgående anskaffningsvärde	24 953	25 730
Ingående avskrivningar	-18 509	-16 198
Årets avskrivningar	-2 523	-2 312
Årets försäljning, utträngning	3 285	0
Utgående avskrivningar	-17 747	-18 509
Bokfört värde	7 205	7 221
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	8 910	7 916

Not 20

Utlåning	Lånefordringar IB	Amortering	Avskrivning	Lånefordringar UB	Reservering låneförlust IB	Årets förändring	Reservering låneförluster UB	Lånefordringar efter reservering UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet								
Särskilt skuldtunga jordbrukare	1400	0	0	1400	0	0	0	1400
Summa utlåning	1 400	0	0	1 400	0	0	0	1 400
Amortering avräknas mot inkomsttitel								
Summa amortering								

Not 21

Varulager m.m.	2025-12-31	2024-12-31
Fastigheter		
Avser jordfondsfastigheter		
Jordfondsfastigheter Areal, ha:		
Jordbruksmark	4	3
Produktiv skogsmark	1 264	923
Bokfört värde	31 858	24 044
Bedömt värde	63 200	45 000
Årets anskaffningar	20 563	14 975
Bokfört värde av sålda fastigheter	-12 750	-10 219

Not 22

Kundfordringar	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar – utomstatliga	234	728
Summa	234	728

Not 23

Fordringar hos andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Diverse fordringar andra myndigheter	767	1 885
Mervärdesskatt	2 883	2 830
Summa	3 650	4 715

Not 24

Övriga kortfristiga fordringar	2025-12-31	2024-12-31
Uppbördsfordringar	284	55
Övriga kortfristiga fordringar	55	117
Summa	339	171

Not 25

Periodavgränsningsposter	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	2 936	2 721
Övriga förutbetalda kostnader	458	504
Summa förutbetalda kostnader	3 393	3 225
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter	10 187	15 094
<i>varav</i>		
Statens jordbruksverk	8 797	13 967
Naturvårdsverket	809	713
Länsstyrelsen i Örebro län	286	9
Statens energimyndighet	235	156
Övriga statliga myndigheter	61	250
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	179	299
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>	0	0
Totala upplupna bidragsintäkter	10 366	15 393
Övriga upplupna intäkter	2 933	1 688
Summa periodavgränsningsposter	16 693	20 305

Not 26

Avräkning med statsverket	2025-12-31	2024-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-55	-894
Redovisat mot inkomsttitel (-)	-12 372	-12 206
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	12 143	13 046
Skulder avseende uppbörd	-284	-55
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag (+)	68	68
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-68	-68
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	-0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-3 238	-3 661
Redovisat mot anslag (+)	141 150	130 936
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-140 546	-130 513
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 633	-3 238
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar på statens centralkonto		
Ingående balans	45 641	51 780
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	145 904	155 550
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-165 317	-148 712
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar (+/-)	-12 075	-12 978
Övriga fordringar på statens centralkonto	14 152	45 641
Summa utgående balans avräkning med statsverket	11 235	42 349

Not 27

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Räntekonto i Riksgälden	42 888	53 741
Räntekontokredit	8 000	8 000

Not 28

Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Övriga tillgodohavanden i Riksgälden Deponeringar	1 904	374

Not 29

Kassa och bank	2025-12-31	2024-12-31
Bygdemedel hos bank	15 051	16 872
Dagskassor	1	1
Summa	15 052	16 873

Not 30

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2024	3 496	0	0	-576	-43	446	3 323
Varav							
Särskilt skuldtygda jordbrukare	1 400	0	0	0	0	0	1 400
ej lånefinansierad anläggningar	1 515	0	0	0	0	0	1 515
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	-576	0	39	-537
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	-43	-23	-66
Jordfonden	581	0	0	0	0	430	1 011
Ingående balans 2025	3 496	0	0	-576	-43	446	3 323
Föregående års kapitalförändring	420	0	0	39	-13	-446	0
Årets förändring							
Varav							
ej lånefinansierad	1 015	0	0	0	0	0	1 015
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	0	0	0	0	0	-380	-380
Avslutade externa medel och ANL RTA	0	0	0	0	0	-435	-435
Övriga periodiserade kostnader SCR	0	0	0	0	0	201	201
Summa årets förändring	1 015	0	0	0	0	-614	401
Utgående balans 2025	4 931	0	0	-537	-56	-614	3 725

Not 31

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2025-12-31	2024-12-31
Ingående avsättningar	281	696
Årets pensionskostnader	10	-180
Årets pensionsutbetalningar	-129	-235
Utgående avsättning	162	281

Not 32

Övriga avsättningar	2025-12-31	2024-12-31
Lokalt omställningsarbete årets förändring	242	238
Lokalt omställningsarbete utgående balans	1 817	1 574
Omstruktureringsåtgärder årets förändring	0	0
Summa övriga avsättningar	1 817	1 574

Not 33

Lån i Riksgäldskontoret	2025-12-31	2024-12-31
Ingående balans	6 338	7 181
Under året upptagna lån	2 869	2 441
Årets amorteringar	-2 442	-3 285
Utgående balans	6 764	6 338
Beviljad låneram	8 200	8 200

Not 34

Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2025-12-31	2024-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	2 876	4 685
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	3 826	3 319
Mervärdesskatt	207	681
Summa	6 909	8 685

Not 35

Leverantörsskulder	2025-12-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	7 922	9 025

Not 36

Övriga kortfristiga skulder	2025-12-31	2024-12-31
Personalens källskatt	3 487	2 799
Övriga kortfristiga skulder	197	42
Övriga kortfristiga skulder består av		
Övriga skulder utbetalningar	162	16
Övrigt	35	25
Summa	3 684	2 840

Not 37

Depositioner	2025-12-31	2024-12-31
Depositioner	1 904	373

Not 38

Periodavgränsningsposter	2025-12-31	2024-12-31
Upplupna kostnader – Upplupna löner, arvoden inkl social avg	501	481
Upplupna kostnader – Upplupna semesterlöner inkl social avg	11 561	11 532
Upplupna kostnader - Upplupna räntor	0	0
Upplupna kostnader – Övriga upplupna kostnader	2 260	2 509
Summa upplupna kostnader	14 322	14 522
Oförbrukade bidrag från annan myndighet	70 657	108 290
varav		
Migrationsverket	28 435	61 109
Naturvårdsverket	13 812	12 405
Länsstyrelsen i Skåne län	9 847	9 343
Länsstyrelsen i Örebro län	4 398	4 090
Havs- och vattenmyndigheten	3 951	7 445
Statens jordbruksverk	3 606	6 929
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 876	1 266
Länsstyrelsen i Västmanlands län	1 089	1 630
Länsstyrelsen i Jönköpings län	1 036	1 070
Post- och telestyrelsen	874	919
Länsstyrelsen i Stockholms län	750	862
Länsstyrelsen i Dalarnas län	500	710
Övriga statliga myndigheter	483	512
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas:		
inom tre månader	20 657	23 000
mellan mer än tre månader till ett år	40 000	60 000
mellan mer än ett år till tre år	10 000	25 513
mer än tre år	0	0

Kommentar: Minskning av oförbrukade medel från Migrationsverket avser projekt Yrkesväg.

Noter till anslagsredovisning

Not 39

Belopp angivna i tkr.

Villkor för anslag 01 05 001 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Belopp
Anslagsposten får användas för Länsstyrelsens i Värmlands läns förvaltningsutgifter.	
Anslagstilldelning enligt regleringsbrev Fi2020/00591 m.fl. 2024-12-19	140 138
Anslagstilldelning enligt regleringsbrev Fi2025/00695 2025-02-20	139 953
Anslagstilldelning enligt regleringsbrev Fi2025/01342 2025-06-19	140 546

Not 40

Belopp angivna i tkr.

Villkor för anslag 19 01 001 013 Länsstyrelsen i Värmlands län	Belopp
Anslagsposten får användas för uppföljning och utvärdering av insatser som finansieras av respektive anslagspost, samt vid behov även för att säkerställa uppföljningssystem m.m. avseende de bemyndiganden om ekonomiska åtaganden som finns för anslaget.	
Anslagstilldelning enligt regleringsbrev LI2024/01912 m.fl 2024-12-19	68

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Årsredovisningen är beslutad den 19 februari 2026.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Karlstad den 19 februari 2026

Georg Andrén

Landshövding

Bilagor

Bilaga A Register länsstyrelseinstruktionen

Bilagan listar uppgifter enligt förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion som redovisas i årsredovisningen.

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Myndighetsövergripande verksamhet Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2§ p3	Främja länets utveckling och följa tillståndet	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2§ p4	Främja samverkan i länet	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2§ p5	Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
2§p6	Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Samordning, samverkan, nationella mål och länets utveckling	Alla län
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat	Alla län
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö	Alla län
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3§ p11	Fiske	Areella näringar	Alla län
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar	Alla län
4§ p2	Barentssamarbetet i Västerbottens och Norrbottens län	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Västerbotten, Norrbotten
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar	Norrbotten, Västernorrland, Västra Götaland
4§ p4	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, uppgifter som framgår av förordningen (2022:1379) om förvaltning av program för vissa EU-fonder	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Jämtland, Västerbotten, Norrbotten
4§ p5	Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, behörig myndighet enligt lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning m.m.	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Jämtland, Västerbotten, Norrbotten
4§ p6	Dalarnas, Värmlands och Västra Götalands län, uppgifter som följer av jordförvärvslagen (1979:230) och jordförvärvsförordningen (2005:522) m.m.	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Dalarna, Värmland, Västra Götaland
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bland annat regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat	Alla län
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Naturvård och miljöskydd	Alla län
7§	Geografiskt områdesansvar m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
7 a§	Länsstyrelserna i Norrbottens, Örebro, Stockholms, Östergötlands, Västra Götalands och Skåne län ska vara civilområdesansvariga länsstyrelser enligt förordningen (2022:525) m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Norrbotten, Örebro, Stockholm, Östergötland, Västra Götaland, Skåne
7 b§	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd	Stockholm, Uppsala, Östergötland, Kalmar, Skåne, Halland, Västra Götaland, Örebro, Dalarna, Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd	Norrbotten, Västernorrland, Västmanland, Kalmar, Västra Götaland
16§	Delegation för rennärlingsfrågor	Areella näringar	Norrbotten, Västerbotten, Jämtland
17§	Kampsportsdelegation	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Örebro
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
19§	Fjälldelegation	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Jämtland, Västerbotten, Norrbotten

Bilaga B Register regleringsbrevsuppdrag

Bilagan listar uppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2025 som redovisas i årsredovisningen.

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A2 Redovisa resultat av arbetet med NAP	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A3 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A4 Redovisa arbetet med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Redovisa tillsynen av kommunernas skyldighet att tillgodose behovet av vattentjänster	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Redovisa åtgärder för kvalitet på dricksvatten enligt EU-direktiv	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Redovisa prioriteringar och åtgärder för att förklara fler ytvattenförekomster som konstgjorda eller kraftigt modifierade	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Län som är vattenmyndigheter
1A8 Redovisa åtgärder för att återställa förorenade områden samt arbete med områden som förorenats av PFAS	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A9 Redovisa arbetet med genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023-2027 m.m.	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A10 Redovisa effekter av vårändringsbudgeten på kulturmiljöarbetet	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Kulturmiljö	Alla län
1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Stockholm samordnar

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1B2 Webbplatsen informationsverige.se	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Västra Götaland
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
1C2 Redovisa åtgärder för ett ökat bostadsbyggande i samverkan med kommuner	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1D1 Redovisa åtgärder för verksamhetstillsyn inom djurens hälso- och sjukvård	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D2 Redovisa hantering av markärenden ovanför odlingsgränsen	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D3 En hållbar rennäring och en gynnsam bevarandestatus för stora rovdjur	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Naturvård och miljöskydd	Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten
1D4 Redovisa arbetet med en långsiktigt hållbar rennäring	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Berörda län
1D5 Redovisa samordning av renbetesavtal	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Areella näringar	Jämtland
1D6 Redovisa arbete med effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Västernorrland samordnar
1E1 Redovisa kostnader för informations- och kommunikationsverksamhet	Mål och återrapporteringskrav / E. Övriga återrapporteringskrav	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län
1E2 Redovisa åtgärder för elektroniska beställningar	Mål och återrapporteringskrav / E. Övriga återrapporteringskrav	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Blekinge, Gävleborg, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Värmland och Östergötland
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3A2 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Hållbar samhällsplanering och boende	Berörda län

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3A4 Bistå Statens Energimyndighet rörande laddinfrastruktur tunga transporter	Mål och återrapporteringskrav / A. Nationella mål	Energi och klimat	Alla län
3B3 Delta i samverkansråd vid Statens kulturråd	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Kulturmiljö	Uppsala
3B9 Arbeta för jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024-2027	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3B10 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3B11 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndprocesser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	Övergripande uppdrag och intern utveckling	Alla län Lst Västra Götaland samordnar

Bilaga C Register övriga uppdrag

Bilagan listar exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning/ Året i siffror
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning/ Året i siffror
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Tilläggsupplysningar som Ekonomistyrningsverket föreskriver	Finansiell redovisning
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Uppdrag till beredskapsmyndigheterna om personallån mellan myndigheter Fö2025/00670	Personallån mellan myndigheter för att förstärka sin beredskap	Övergripande uppdrag och intern utveckling
Fortsatt arbete för Rådet för hållbara städer och uppdrag till myndigheter att bistå rådet (LI2025/00210)	Länsstyrelsernas arbete i Rådet för hållbara/levande städer	Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning

Bilaga D Redovisas i särskild ordning

Bilagan listar uppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2025 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
1C3 Redovisa användningen av medel anvisade för mäns våld mot kvinnor	Mål och återrapporteringskrav/ A. Nationella mål	2026-03-01	Jämställdhetsmyndigheten, med kopia till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet)
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2026-02-22	Lst Örebro
2.3 Säkerställa förmåga och öva för kris och krig	Organisationsstyrning	2026-03-01	Finansdepartementet
3A1 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-21	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Dalarna samordnar
3A3 Se över behovet av att utveckla processer för ny kärnkraft	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-28	Gäller Lst Halland, Lst Kalmar och Lst Uppsala Klimat- och näringslivsdepartementet
3A5 Utarbeta regionala analyser och kunskapsunderlag samt kontinuitetsplanering för avloppsrening och dricksvattenproduktion	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-01	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3A6 Utveckla arbetet i beredskapssektorn livsmedelsförsörjning och dricksvatten	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-22	I Livsmedelsverkets redovisning till Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet
3A7 Redovisa åtgärder för översyn av vattenförekomster	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-10-01 2026-10-01	Delredovisning Slutredovisning till Klimat- och näringslivsdepartementet Gäller Lst som är vattenmyndigheter
3A8 Leda och samordna regionalt arbete med naturvård, biologisk mångfald m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten)
3A9 Slutföra arbetet med att genomföra skyddet av tätortsnära natur	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-09-30	Gäller Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland Klimat- och näringslivsdepartementet
3A10 Ta fram delåtgärdsprogram för kust- och avrinningsområden	Uppdrag / A. Nationella mål	2028-01-31	Gäller berörda lst och lst som är vattenmyndigheter Klimat- och näringslivsdepartementet
3A11 Undersöka behov av kompensationsåtgärder mot övergödning	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-05	Gäller Lst som är vattenmyndigheter Klimat- och näringslivsdepartementet

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3A12 Registrera uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A13 Skapa förutsättningar för att nå överenskomna utsläppsnivåer (Helcom)	Uppdrag / A. Nationella mål	-	Gäller Lst som är vattenmyndigheter I Havs- och Vattenmyndighetens redovisning till Klimat- och näringslivsdepartementet
3A14 Stödja kontinuitetsplanering för dricksvattenförsörjning, utbildning och stöd m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-01	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Jönköping samordnar
3A15 Samordna och leda det regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A16 Redovisa kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Statens jordbruksverk (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A17 Driva nationellt centrum för mathantverk	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-28	Gäller Lst Jämtland Landsbygds- och infrastrukturdepartementet (kopia Tillväxtverket)
3A18 Redovisa ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-15	Naturvårdsverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A19 Redovisa föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-15	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A20 Analysera åtgärder mot skada av säl och skarv	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-10-30	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Stockholm samordnar
3A21 Förstärka tillsynen av försäljning av alkohol, tobak m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3A22 Sprida kunskap om tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-02	Socialdepartementet, Lst Dalarna samordnar
3A23 Översyn av sälskyddsområden	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-10-30	Gäller Lst Gävleborgs, Södermanland, Skåne och Västra Götalands Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
3A24 Redovisa förbättringar rörande Information och regelefterlevnad rörande vattenuttag	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-12-16	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Kalmar samordnar
3A25 Skapa förutsättningar för etablering av ny kärnkraft	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-02-27	Gäller Lst Halland och Kalmar Klimat- och näringslivsdepartementet

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3B1 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-02-28	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3B2 Främja samverkan, följa upp och genomföra insatser för romsk inkludering	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-31	Gäller Lst Stockholm Kulturdepartementet
3B4 Stödja försoningsprocess med tornedalingar, kväner och lantalaiset	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-01	Gäller Lst Norrbotten Kulturdepartementet
3B5 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-31	Gäller Lst Stockholm Kulturdepartementet
3B6 Erbjudna föräldraskapsstöd - utsatta områden, bekämpa och förebygga kriminalitet hos barn och unga m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-01 2026-03-01 2027-03-01	Delredovisning Delredovisning Slutredovisning Berörda Lst till Socialdepartementet
3B7 Stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet (kopia till Forum för Levande historia) Lst Dalarna samordnar
3B8 Samordna arbetet med stöd till avhoppare från organiserad brottslighet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-01	Justitiedepartementet
3B12 Redovisa arbetet med mottagande ensamkommande barn, asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1363 och 2010:1122)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B13 Redovisa insatser för asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1364)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B14 Redovisa insatser enligt 37a § förordningen om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-02	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B15 Länsstyrelserna ska fördela medel till projekt som anordnar utbildningar för nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2026-03-31	Socialdepartementet Lst Stockholm samordnar
3C1 Hantera målkonflikter vid handläggning av ärenden med anledning av den pågående nyindustrialiseringen	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-04-10 2026-04-10 2027-02-10	Delredovisning Delredovisning Slutredovisning Gäller Lst Norrbotten och Västerbotten Klimat- och näringslivsdepartementet

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3C2 Utveckla arbetet med att förenkla för företag	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-02-16	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Tillväxtverket) Lst Kronoberg samordnar
3C3 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Nord m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-03-26	Gäller Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C4 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Aurora m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-03-26	Gäller Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C5 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program Aurora m.fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-03-26	Gäller Lst Jämtland och Norrbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C6 Följa upp kommunernas riktlinjer för ökat bostadsbyggande	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-06-15	Bostadsmarknadsanalys till Boverket enligt 2 § förordningen (2011:1160)
3C7 Utveckla vandringslederna i fjällen	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	-	Gäller Lst Jämtland, Dalarna, Västerbotten och Norrbotten Naturvårdsverket ska redovisa arbetet.
3C8 Genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte rörande barn i skyddat boende m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-04-30 2028-04-30	Muntlig delredovisning Samlad slutredovisning Arbetsmarknadsdepartementet. Lst Östergötlands samordnar
3C9 Erbjud stöd avseende mäns våld mot kvinnor inkl. kommunernas regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-03-01	Jämställdhetsmyndigheten (kopia till Arbetsmarknadsdepartementet)
3C10 Erbjud stöd för utveckling av regionala resurscentra hedersrelaterat våld m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2026-03-01	Gäller Lst Östergötland Jämställdhetsmyndigheten Arbetsmarknadsdepartementet
3D1 Analysera konsekvenserna av omedelbar verkställighet enligt Djurskyddsförordningen	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-06-30	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Värmland samordnar
3D2 Redovisa uppgifter från byggnadsnämnderna, tillämpning PBL	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-01-31	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3D3 Redovisa byggnadsnämndernas tillsynsarbete – tillsyn OVK	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-01-31	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2025	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3D4 Effektivisera tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2026-02-15 2027-02-15	Delredovisning till Naturvårdsverket Samlad redovisning till Klimat och Näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3D5 Effektivisera prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-12-29	Samlad redovisning Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västra Götaland samordnar
3D6 Redovisa åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2025-02-03 2025-04-25 2025-07-25 2025-10-20	Hermes
3E2 Upphandla apotek för distribution av jodtabletter	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2025-12-10 2027-12-01	Delredovisning Slutredovisning Gäller Lst Halland, Kalmar och Uppsala Klimat- och näringslivsdepartementet

Bilaga E Länsstyrelsegemensam redovisning

Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag, funktioner och stödverksamhet som samordnas.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med digitalisering, förvaltning och utveckling

Länsstyrelsernas nationella funktion Gemensamma kansliet har ett övergripande uppdrag att skapa förutsättningar för gemensam utveckling och förvaltning samt att ge ledningsstöd till de länsråd som är utsedda att styra dessa verksamheter. Länsstyrelsen i Västmanland är värmland för funktionen Gemensamma kansliet, som summerar resultatredovisningen av det länsstyrelsegemensamma arbetet nedan.

Mervärde för samhället

Digitaliseringen är en möjliggörare för länsstyrelsernas breda samhällsuppdrag och har under 2025 bidragit till förbättringar i service, rättssäkerhet, tillgänglighet och analysförmåga. Genom digitala tjänster och moderniserade systemstöd har det blivit enklare för medborgare och företag att ta del av myndighetens tjänster, samtidigt som digitalisering bidragit till att interna processer har blivit mer enhetliga och effektiva. Detta ligger i linje med regeringens mål om en mer innovativ och sammanhängande offentlig sektor där digitala tjänster skapar nytta för användarna.

Tillsammans skapar dessa insatser bättre förutsättningar för länsstyrelserna att möta framtidens krav, stärka totalförsvaret och leverera hög samhällsnytta – nu och på lång sikt. De bidrar samtidigt till regeringens målsättning om en datadriven offentlig sektor där beslut och resursutnyttjande baseras på tillgänglig, högkvalitativ information.

Inriktning och mål

Länsstyrelsernas digitalisering ska bidra till effektivitet och ökad samhällsnytta. Arbetet bör utgå från ett utifrån-och-in-perspektiv, där digitala lösningar utvecklas och införs utifrån den nytta de skapar för medborgare, företag och samhället i stort. Digitaliseringen ska samtidigt stärka länsstyrelsernas förmåga att möta centrala samhällsutmaningar, stödja den gröna omställningen, bygga resiliens och värna tilliten till demokratin. Detta stödjer ambitionen i regeringens digitaliseringsstrategi om användarorienterad digital förvaltning och ökad tillgänglighet.

Digitaliseringsarbetet bedrivs som ett gemensamt utvecklings- och förvaltningsarbete mellan de 21 länsstyrelserna. Samtidigt behöver varje länsstyrelse stärka sin lokala förmåga att införa och använda digitala lösningar, utveckla kompetens, avsätta resurser och anpassa arbetssätt. Ett sådant helhetsgrepp stödjer digitaliseringsstrategins krav på likvärdighet och effektivitet i hela den offentliga sektorn.

En långsiktigt hållbar digitalisering kräver även en samlad finansieringsram som möjliggör att gemensamma satsningar genomförs med tillräcklig kraft och att nyttorna realiserar i hela organisationen.

Förflyttningen utgår från den gemensamma målbilden och de gemensamma principerna för digitalisering och förstärks genom pågående arbete med ny teknik, särskilt artificiell intelligens. En framgångsfaktor är en ändamålsenlig styrning som säkerställer gemensamma prioriteringar, effektiv resursanvändning och tydliga ansvarsförhållanden.

Prestationer och resultat 2025

Under året har länsstyrelserna fortsatt att stärka sin digitala förmåga och genomfört flera viktiga steg i en långsiktig modernisering av systemstöd, arbetssätt och gemensam infrastruktur. Arbetet har innefattat både utveckling av nya digitala tjänster och förstärkning av befintliga system för att höja säkerhet, tillgänglighet och funktionalitet.

Delar av förvaltningen har moderniserats, och flera system har anpassats till nya GIS-plattformar, säkerhetskrav och behov av förbättrad livscykelhantering. På flera områden har nya e-tjänster underlättat handläggning, ökat rättssäkerheten och gjort det enklare för medborgare och företag att ta del av offentliga tjänster. Parallellt har länsstyrelserna stärkt sin gemensamma digitala arbetsplats genom nya kommunikations- och samverkanslösningar som nu går över till förvaltning.

Digitaliseringen har också bidragit till utvecklingen av verksamhetskritiska områden såsom beslutsstöd, samhällsskydd och beredskap, klimat- och vattenförvaltning, biologisk mångfald samt rättsliga processer. Insatserna har förbättrat informationsflöden, ökat enhetligheten och skapat bättre förutsättningar för robusthet och samordning mellan länen.

Sammantaget har länsstyrelserna under 2025 tagit viktiga steg mot ökad digital mognad, förbättrad service och mer effektiva interna processer.

Pågående gemensamma strategiska arbeten

Länsstyrelserna har fortsatt driva centrala utvecklings- och styrningsfrågor som är avgörande för långsiktigt hållbar digital transformation. Under 2025 har arbetet omfattat framtagande av målbild och principer för digitalisering, inklusive prioriterade förflyttningsområden. Detta är en direkt förutsättning för att nå regeringens mål om samordnad och styrd utveckling.

Parallellt har arbetet med att utveckla en mer ändamålsenlig styrning fortsatt, bland annat framtagande av införandeplanen för en ny modell för gemensam utveckling och förvaltning. Analys av en långsiktig finansieringsmodell för gemensam digitalisering är påbörjad och utgör en grund för hur den digitala transformationen kan bedrivas samlat och med tillräcklig kraft.

Vidare har ett gemensamt AI-utforskande etablerats som ett prioriterat område. Under året har fokus varit att höja kunskapen, etablera gemensamma förhållningssätt och

identifiera lämpliga pilotområden för AI-användning i praktiken. Detta är helt i linje med regeringens ambition om att accelerera användningen av data och AI i offentlig sektor.

Samlade utvecklingsinsatser 2025

Utöver förvaltningsarbetet har ett flertal strategiska utvecklingsinitiativ genomförts för att stärka länsstyrelsernas kärnverksamheter – från miljö- och samhällsbyggnadsområdet till beredskap och intern styrning.

Arbetet med Digital samverkan har resulterat i moderna, säkra och regeluppfyllande tjänster för digitala möten och chatt. Dessa används brett i verksamheten och är särskilt viktiga för handläggare, krisberedskapsfunktioner och regionala samverkansaktörer. Tjänsterna möjliggör snabb informationsdelning, effektiva avstämningar och förbättrad samverkan mellan länsstyrelserna, kommuner och statliga myndigheter.

Systemet VISS 2.0, som utvecklas för vattenförvaltningen, har tagit viktiga steg mot att ersätta en tekniskt föråldrad lösning. Systemet används av handläggare inom vatten- och miljöområdet och utgör ett centralt verktyg för bedömningar, rapportering och uppföljning mot EU:s vattendirektiv. Moderniseringen innebär högre datakvalitet, bättre analysförmåga och förbättrat stöd för både regional och nationell miljörapportering. Den information om Sveriges vatten som tillhandahålls i VISS är även avgörande för externa aktörer såsom domstolar, verksamhetsutövare, kommuner och företag, där tillgång till tillförlitlig, aktuell och spårbar vatteninformation är en förutsättning för rättssäkra beslut, tillståndprocesser och investeringar.

Andra utvecklingsinsatser har stöttat flera av länsstyrelsernas specialiserade verksamheter, till exempel:

- Mobil ledning och beredskap, där digitala lösningar stärker förmågan att leda och samordna arbetet vid kriser och höjd beredskap.
- Biotopkartering, där modernare digitala verktyg förbättrar kvaliteten och tillgängligheten i arbetet med naturvård och miljöanalys.
- Parallellt har länsstyrelserna inlett grundläggande arbete inför kommande systemskiften inom ekonomi och HR, vilket är centralt för intern styrning, planering och verksamhetsutveckling.

Tillsammans visar projekten att länsstyrelserna nu systematiskt bygger en gemensam digital bas som stärker verksamhetens förmåga i dag och möjliggör långsiktiga strukturella förändringar, inte minst inom datadelning, automatisering och ett mer sammanhållet myndighetsstöd.

Utmaningar

Digitaliseringsarbetet sker samtidigt som länsstyrelserna står inför betydande och långvariga strukturella utmaningar. Systemmiljön är fortsatt komplex med många föråldrade och ömsesidigt beroende lösningar som kräver omfattande modernisering, konsolidering och standardisering. Den tekniska skulden är betydande, och i flera fall

hämmar den både säkerhet, funktionalitet och möjligheten att införa nya arbetssätt. Detta hindrar länsstyrelserna från att nå regeringens ambition om en säker och modern digital infrastruktur.

Som 21 myndigheter med breda sakområden och relativt små ärendevolymer per område är det nödvändigt att fortsätta samordna processer, information och systemstöd för att nå högre effektivitet, robusthet och likvärdighet över hela landet. Bristen på enhetliga arbetssätt och variationer i teknikmognad mellan länsstyrelserna förstärker behovet av en fortsatt gemensam digital utveckling. Länsstyrelserna behöver också förhålla sig till ett stort antal sektorsmyndigheter samt ett växande antal gemensamma regeringsuppdrag som innehåller krav på digitalisering. Dessa uppdrag, som ofta är tidsatta och styrda av externa prioriteringar, har ofta getts företräde framför intern effektivisering och teknisk skuldreducering. I kombination med begränsad utvecklingskapacitet innebär detta att nödvändiga interna effektiviseringsåtgärder riskerar att skjutas fram eller genomföras i lägre takt än vad som är långsiktigt hållbart.

Samtidigt ställer utvecklingen inom totalförsvaret ökade krav på robusthet, säkerhet, kontinuitet och tillgänglighet i tekniska system. Flera av dagens system behöver stärkt motståndskraft, förbättrad livscykelhantering och modernare integrationer för att fungera i en förhöjd beredskapssituation.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en kritisk fråga, särskilt inom AI, cybersäkerhet, dataförvaltning, systemintegration, förändringsledning och införandestöd. För att lyckas krävs både specialiserade kompetenser och kapacitet för breddinförande – något som i dag är en trång sektor för länsstyrelserna.

Digitaliseringsarbetet är dessutom strukturellt underfinansierat, vilket innebär att utveckling ofta får stå tillbaka för drift och att moderniseringar skjuts fram trots ökande krav från lagstiftning, säkerhetskrav och verksamhetens behov. För att möta ambitionsnivån krävs en långsiktig, sammanhållen och förutsägbar finansiering.

Det återstående arbetet är omfattande och inkluderar bland annat att:

- Säkerställa stabil och säker förvaltning under en period då flera stora systemskiften sker parallellt, bland annat inom ekonomi, HR och informationshantering.
- Förstärka förmågan till nyttorealiserings, så att tekniska investeringar omsätts i faktiska resultat i kärnverksamheten och ger avlastning där behoven är som störst.

Sammanfattningsvis återstår betydande investeringar och strukturella förändringar för att länsstyrelserna ska kunna bygga en modern, säker och långsiktigt hållbar digital verksamhet – och för att den gemensamma digitala basen ska kunna bära framtidens krav på effektivitet, robusthet och likvärdighet i hela landet.

IT-avdelningen

Länsstyrelsernas IT-avdelning är en nationell verksamhet som arbetar med länsstyrelsegemensamt perspektiv. IT-avdelningen levererar och utvecklar IT-tjänster till alla länsstyrelser. Länsstyrelsen i Västra Götaland är värdlän för IT-avdelningen.

IT-avdelningen stödjer verksamhetens digitalisering

Under året har IT-avdelningens medarbetare aktivt deltagit i förändringsarbete för att utveckla länsstyrelsernas gemensamma modell för utveckling och förvaltning. Ytterst handlar det om att få ett mer ändamålsenligt och effektivt arbetssätt i samverkan med alla 21 länsstyrelser. Detta arbete kommer att fortsätta kommande år.

Inom området AI görs utforskande aktiviteter internt på IT-avdelningen för att förbereda verksamheten både kunskapsmässigt och tekniskmässigt. Avdelningen har initierat och deltar aktivt i det länsstyrelsegemensamma projektet Utforska AI och medverka i AI-utbildning för alla chefer på länsstyrelserna. IT-avdelningen har samverkat med andra organisationer kring deras sätt att arbeta med AI, utrett olika AI-tekniker och planerar nu för möjligheten att bygga en intern AI-studio.

Ett arbete pågår för att modernisera sättet att utveckla applikationer. Det finns både interna och externa drivkrafter för denna förändring då det kommer att effektivisera utvecklingen av nya applikationer.

Digital motståndskraft i hela hotskalan

Verksamhetsåret har utifrån det försämrade omvärldsläget präglats av cybersäkerhetsfrågor och att möta länsstyrelsegemensamma projekt och förvaltning i enlighet med den länsstyrelsegemensamma utvecklingsplanen för civilt försvar.

Länsstyrelserna har prioriterat utvecklingsarbetet av den gemensamma cybersäkerhet, primärt genom regleringsbrevsuppdrag om säkerhet i länsstyrelsernas digitala infrastruktur. Vid årsskiftet avslutades två av programmets projekt och dessa har ökat länsstyrelsernas förmåga till motståndskraft, kontinuitet samt cyberförsvar.

Förmågeuppbyggnaden inom cyberförsvaret innebär att fler sårbarheter, hot och säkerhetsmässiga avvikelser upptäcks som kräver allt snabbare åtgärder.

Standardiserat tjänsteutbud ska stärka kostnadseffektiviteten

IT-avdelningen fortsätter standardisering av IT-tjänster mot länsstyrelserna. Under året så har flera initiativ initierats för att effektivisera och kostnadsoptimera IT-leveransen genom samarbete med verksamheten. Flertalet konkurrensutsättningar har genomförts däribland länsstyrelsernas PC-försörjning.

Samverkan inom ramen för det länsstyrelsegemensamma arbetets har stärkts och ytterligare standardisering av datormodeller, konferensrumsteknik och skrivare har

genomförts. Ett arbete med att standardisera och effektivisera hanteringen av mobiltelefoner har inletts och kommer fortsätta under kommande år.

Proaktiv samverkan med andra myndigheter

Länsstyrelsernas uppdrag är sektorsövergripande och många IT-lösningar används över myndighetsgränserna. I många fall använder länsstyrelserna IT-stöd hos andra myndigheter eller så är de egna IT-stöden tätt integrerade. Det ställer höga krav på samverkan, inte minst i sektorsövergripande uppdrag.

Under året har samverkan med sektorsmyndigheter fortsatt utvecklats. Fokus har legat på arkitektursamverkan för att säkerställa bygget av effektiva och säkra IT-lösningar på både kort och lång sikt.

Telefonistorganisation

Den gemensamma telefonistfunktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom en gemensam växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamhet med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Vårdlän för telefonistorganisationen är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationens verksamhet har under året präglats av ett stabilt läge, utan påverkan från extremväder eller andra särskilda händelser.

Den tidigare planerade prisjusteringen för den gemensamma växelfunktionen har tills vidare skjutits upp. Bakgrunden är att volymerna av samtal kopplade till energieffektiviseringsstöd och lönegaranti har minskat, vilket sammantaget lett till en nedgång i samtalsflödet främst under senaste halvåret.

Telefonistorganisationen kommer att följa utvecklingen noggrant och genomföra en fördjupad analys av samtalsmönstren över tid. Beroende på utfallet av denna analys kan en prisjustering komma att bli aktuell under 2026.

Samtalstrafiken för Kundsupporten för jordbrukarstöd blev något lägre 2025 än 2024. En bidragande orsak var att deadline för justeringar i stödansökan förlängdes med 2 månader. Andra orsaker är att lantbrukarna blivit mer vana vid den digitaliserade ansökningsprocessen avseende markuppföljning och att markuppföljningsbrev har varit bättre formulerade. Kundsupporten har också kunnat ge en effektivare support med hjälp av Jordbruksverkets Mina sidor samt Geofoto-appen.

Telefonistorganisationen har arbetat vidare med kontinuitets- och beredskapsarbetet där kontinuitetsplanen är grunden i arbetet. Den kommer hjälpa organisationen att stå bättre rustad mot olika typer av scenarion.

Under året har Telefonistorganisationen bedrivit ett omfattande förberedelsearbete inför möjligheten att erbjuda länen en utökad servicenivå. Arbetet har inkluderat planering av utvecklingsprojektets olika faser. Initiativet presenterades vid ett länsrådsmöte i maj, vilket

resulterade i en överenskommelse om att inleda en testfas. Under denna period ska det nya arbetssättet prövas och utvärderas innan beslut fattas om ett eventuellt införande.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för de 21 länsstyrelserna. Löneservice har även sedan ett antal år en överenskommelse om lönetjänst med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. Huvuduppgiften är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2025 har Löneservice i snitt hanterat 7 600 löner per månad för länsstyrelserna, vilket är samma snitt som för 2024.

Löneservice har under begränsad tid under året stöttat både Jordbruksverket och Livsmedelsverket i deras lönehantering.

Under hösten inleddes etableringsfasen för projektet avseende nytt affärssystem och HRM-system. Förvaltningsobjektet Ekonomi och personal har bedömt att de nuvarande ekonomi- och lönesystemen på sikt kan påverka länsstyrelsernas förmåga att upprätthålla nödvändig funktionalitet för löneutbetalningar. Löneservice har därför genomfört ett förberedande arbete med att ta fram en kravspecifikation för lönedelen. Det framtida systemet ska inte enbart säkerställa korrekta utbetalningar, utan även integreras i en sammanhållen digital helhet samt vara flexibelt och långsiktigt hållbart.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna. Samordningen av lönehanteringen underlättar även vid kontakter med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske varje månad. Samarbetet i länsstyrelsernas nationella arbete blir enklare avseende lönerelaterade frågor och rutiner.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att bland annat effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Vårdlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

Under året har LstEA gett stöd till länsstyrelsernas ekonomifunktioner genom att bland annat behandla drygt 900 supportfrågor via supportfunktion. LstEA har även arbetat med flera olika projekt som både effektiviserar och ökar säkerheten på länsstyrelserna. Ett av projekten berör migrering av fakturaflöde till en ny operatörstjänst, vilken implementerats och ger i dag en effektivare hantering, genom ett flöde i stället för två, samt skapar möjligheter för nya sätt att distribuera fakturor till länsstyrelsernas kunder. Det andra projektet som LstEA arbetat med kommer att implementeras efter årsskiftet och berör en utökad kontroll av leverantörs-betalningar. LstEA har också effektiviserat arbetet med månadsavstämningar genom utveckling av en mer automatiserad avläsning och sammanställning från ekonomisystemet.

VÄS-förvaltningen har administrerat och uppdaterat verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS) så att det uppfyller länsstyrelsernas gemensamma behov.

Arbetsgruppen för årsredovisningsmallen har under året utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen och därmed utformat en grund och effektiviserat arbetet med länsstyrelsernas årsredovisningar.

LstEA har under året också bidragit med att utveckla länsstyrelsernas arbete med e-handeln genom föreläsningar, workshops, erfarenhetsutbyten samt stöd till e-handelskoordinatorer.

Dataskydd och informationssäkerhet

Länsstyrelserna har sedan 2022 en gemensam informationssäkerhetspolicy. I den uttrycks länsstyrelsernas gemensamma informationssäkerhetsvision på följande sätt:

Varje länsstyrelse har en god informationssäkerhetskultur med syfte att skydda myndighetens informationstillgångar och den enskilda människans integritet med rätt anpassade säkerhetsåtgärder. Alla medborgare, företag, myndigheter och organisationer har förtroende för hur Länsstyrelsen hanterar information oavsett var den hanteras.

Inom informationssäkerhet och dataskydd finns inga länsstyrelsegemensamma mål formulerade. Alla åtgärder som vidtas för att stärka och förbättra länsstyrelsernas dataskydds- och informationssäkerhetsarbete sker för att uppfylla den gemensamma visionen.

I stödfunktionen för informationssäkerhet och dataskydd (Safir) ingår länsstyrelsernas dataskyddsombud och den länsstyrelsegemensamma informationssäkerhetssamordnaren. Vårdlän för Safir är Länsstyrelsen i Stockholms län. Safirs uppdrag är att främja informationssäkerhet och dataskydd både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. Tillsammans med förvaltningsorganisationen, gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar Safir systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas gemensamma information.

Under året har ett stort antal informationssäkerhetsanalyser genomförts för att bland annat identifiera var det finns informationssäkerhetsrisker och om några av dessa risker berör flera länsstyrelser eller alla, så kallade kollektiva risker. Arbetet med analyserna har också lett till ett stort antal handlingsplaner där informationssäkerhet i bred mening diskuteras, prioriteras och åtgärdas i de enskilda förvaltningsobjekten. De enskilda myndigheternas informationssäkerhets- och dataskyddsamordnare har, enskilt och tillsammans med den gemensamma funktionen, genomfört säkerhetshöjande insatser i form av utbildningar, granskningar och analyser. Under året har granskningar genomförts bland annat av länsstyrelsernas behandling av personuppgifter vid djurskyddstillsyn.

Vid nyutveckling och ny teknik finns det utmaningar att balansera bland annat krav på regelefterlevnad inom informationssäkerhet och dataskydd med kostnad och nytta för verksamheten. Dessa utmaningar har varit tydliga vid utveckling av nya tjänster för digitala möten och länsstyrelsernas utforskande av AI. Genom gemensamma insatser och det

löpande stödet till de enskilda länsstyrelserna, inte minst genom informationssäkerhets- och dataskyddssamordnarna, har länsstyrelserna under året fortsatt att utveckla förutsättningarna för det länsstyrelsegemensamma ledningssystemet för informationssäkerhet. Under året har också den gemensamma stödfunktionen stöttat länsstyrelserna i arbetet med att besvara enkäten Cybersäkerhetskollen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. I vilken utsträckning länsstyrelserna följt upp sitt arbete genom exempelvis Cybersäkerhetskollen besvaras särskilt nedan i resultatredovisningen av uppdrag 1B1.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1B1 Utvärdering av det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet

Länsstyrelsen i Stockholms län har under 2025 samordnat uppdrag 1.B1. Uppdraget syftar till att ta reda på om länsstyrelserna genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet genom analysverktyg som Cybersäkerhetskollen och om åtgärder har vidtagits utifrån resultaten. Uppdraget har genomförts genom en enkätundersökning som samtliga 21 länsstyrelser besvarat.

Länsstyrelser som ...	2025
... genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet	21
... vidtagit åtgärder baserat på utvärdering	20
... använt analysverktyg vid utvärdering	20
... använt MSB:s Cybersäkerhetskollen	20

Samtliga 21 länsstyrelser uppger att de utvärderat det egna informationssäkerhetsarbetet det senaste året. Endast en länsstyrelse uppger att de inte har använt sig av någon del av Cybersäkerhetskollen, medan resterande länsstyrelser har genomfört hela eller delar av kollen i sitt utvärderingsarbete.

Ett mindre antal länsstyrelser uppger att de även har utvärderat informationssäkerhetsarbetet med hjälp av Nanolearning, internrevision, samt genom gap-analys mot MSB:s föreskrifter och gap-analys mot standarden ISO27000.

20 länsstyrelser har vidtagit åtgärder utifrån genomförd uppföljning. Majoriteten anger utbildning som åtgärd, men även andra åtgärder har vidtagits. Flera nämner att de arbetat med informationssäkerhet inom upphandling och till exempel uppdaterat rutiner, informationssäkerhetskrav och process. Vidare är det flera länsstyrelser som har genomfört arbete inom kontinuitetshandling. Övningar har genomförts och rutiner har uppdaterats.

Flera länsstyrelser har arbetat med uppdatering av styrande dokument och riktlinjer. Som exempel nämns att revidering av arbetsordning genomförts.

Flera länsstyrelser har på olika sätt berört att de vidtagit åtgärder kopplat till länsledningen. En länsstyrelse nämner att de har infört fler statusmöten, en annan att länsledningen hålls informerad regelbundet och en tredje att det pågår utbildning för länsledningen inom informationssäkerhet och fysisk säkerhet.

En länsstyrelse nämner att de arbetat med att förtydliga informationssäkerhetsaspekten inom riskhanteringsprocessen och rutiner. En annan länsstyrelse har förstärkt fysisk säkerhet i sina lokaler. Det är också en länsstyrelse som redovisar att de tagit fram ett egenkontrollprogram för informationssäkerhet.

Analys av Cybersäkerhetskollen

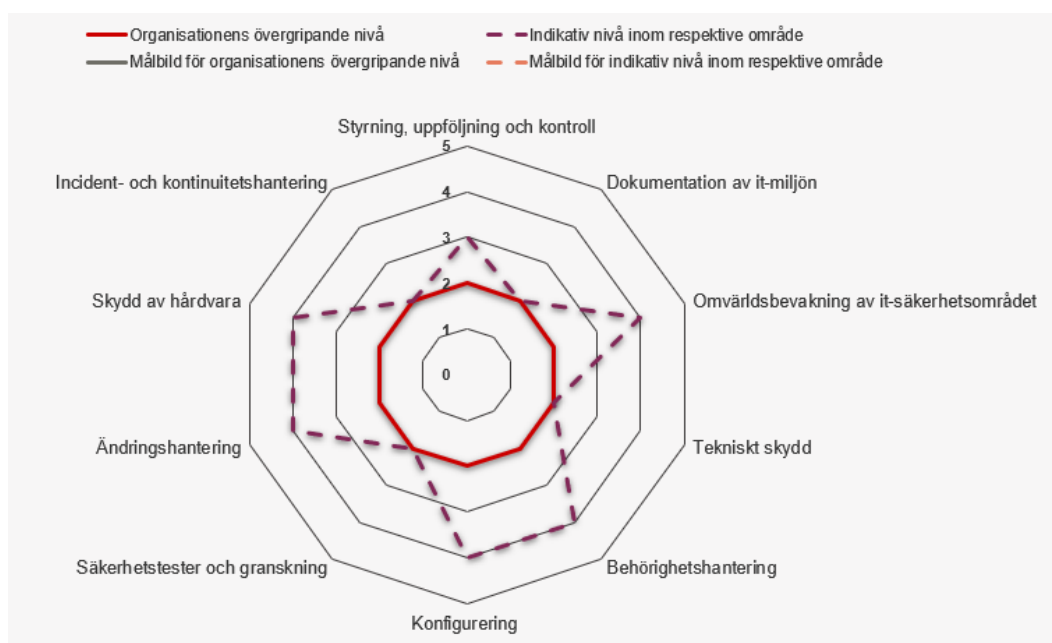
I återkopplingen på redovisningskrav 1E från 2024 års regleringsbrev framkom önskemål om en kortare resultatsammanställning av Cybersäkerhetskollen, den följer här.

Infosäkkollen

Svaren för Infosäkkollen är framtagna av respektive länsstyrelse där man i olika omfattning har inkluderat det länsstyrelsegemensamma arbetet. Analysen av de 17 länsstyrelsernas svar visar att nivån inom informationssäkerhetsarbetet varierar. Eftersom svaren mellan länsstyrelserna skiftar stort blir en summering av resultatet för samtliga länsstyrelser missvisande både för de länsstyrelser som kommit längre med informationssäkerhetsarbetet och för dem som inte har kommit så långt. Resultatet redovisas därför inte i ett diagram.

IT-säkkollen

Det är IT-avdelningen som ansvarar för IT-säkerheten i enlighet med överenskommelsen om länsstyrelsegemensam IT-organisation. Resultatet redovisas i diagram från MSB:s verktyg Cybersäkerhetskollen.

Figuren visar diagram från IT-säkkollen hämtat från MSB:s tjänst Cybersäkerhetskollen.

Leverantörskedjekollen

Majoriteten av avtal för digitala tjänster tecknas länsstyrelsegemensamt av länsstyrelsernas IT-avdelning. Resultatet av Leverantörskedjekollen visar att det finns brister och att arbete inom området behöver prioriteras för att uppnå nivå 1. Bristen är redan känd inom länsstyrelserna, därför vidtas åtgärder genom att till exempel analysera de krav som ställs inför upphandling och genom att följa upp redan tecknade avtal.

OT-säckkollen

Samtliga länsstyrelser har bedömt att de inte omfattas av OT-säckkollen.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det länsstyrelsegemensamma arbetet syftar till att stödja länsstyrelserna i arbetet med Agenda 2030 – hållbar samhällsomställning, där arbetet under 2025 fortsatt med handlingsplan och bibehållen organisation. Länsstyrelsernas arbete med Agenda 2030 har sin grund i ett internationellt åtagande och där riksdagen beslutat om ett riksdagsbundet mål (2019/20:188).

Exempel på prestationer och effekter:

- Under 2025 har det varit fokus på hur-frågorna och erfarenhetsutbyten, bland annat genom spridning av webinarier som ordnas av GD-forum, RUS och LEKS. Samarbeta mellan Agenda 2030, LEKS, NHT21, RUS avseende "Governance" och området målkonflikter. Utvecklingsarbete inom fyra samhällsutmaningar: hållbar tillväxt/utveckling, grön omställning, beredskap och social hållbarhet. Inventering av pågående initiativ och nya samarbeten över olika verksamhetsområden och mellan strategier, chefsnätverk, länsråd och landshövdingar.
- Länsstyrelserna ingår i myndighetsnätverket GD-forum Agenda 2030 och samordnar sedan 2022 GD-forum; dels Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Jönköping är ordförande, och den så kallade Operativa gruppen. Länsstyrelsen har medverkat och samordnat 2025 års nätverksträff om ökad förmåga i arbetet med hållbarhet, beredskap och civilt försvar, tillsammans med bland andra Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarshögskolan.
- Dialog har skett med Regeringskansliet och med Riksrevisionen som under hösten presenterat sin granskning av regeringens arbete med Agenda 2030.
- Möten med länsstyrelsegemensamma grupper i arbetet har genomförts.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid länsstyrelserna. Arbetet har inte prioriterats och länsstyrelserna saknar fortfarande systemstöd som möjliggör uppdelning av ärendestatistik efter kön. Det finns fortfarande behov av att utveckla arbetet och identifiera vilka ärendegrupper som är relevanta att redovisa könsuppdelad statistik inom. Den nya lagen om användning av myndighetsgemensam infrastruktur för digital post som träder i kraft den 1 januari 2026 kommer innebära att fler ärenden innehåller personnummer vilket kan ge länsstyrelserna tillgång till ytterligare könsuppdelad statistik.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) arbetar med miljömålsuppföljning, stöd i åtgärdsarbetet och förstärker länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. I styrgruppen ingår kontaktlänsråd miljömål, berörda chefsnätverk på länsstyrelserna, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I arbetsgruppen ingår medarbetare från flera länsstyrelser. RUS finansieras genom anslag 1:2 Miljöövervakning. Exempel på prestationer:

- I dialog tagit fram nya anvisningar för och samordnat regional årlig uppföljning av miljömålen, som underlag för nationell årlig uppföljning, fördjupad utvärdering och regional kunskap. Bidragit i miljöövervakning och miljöinformationsförsörjning.
- Tagit fram vägledningar för integrering av miljömålen i länsstyrelsernas verksamhet, miljömålsåtgärder med samhällsekonomiska effekter, externfinansiering och grön infrastruktur.
- Genomfört kunskaps- och erfarenhetswebbinarier för flera verksamheter, däribland: temamöten för miljömålsuppdraget; ekosystem för systemförändring; samverkan mellan livsmedel, lantbruk, beredskap och miljö; länstransportplanering; hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi för länsstyrelser, regioner och kommuner.
- Bidragit i myndighetssamarbetet samverkansplattform urban utveckling.
- Medverkat i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen och förstudie för Åtgärdswebb 2.0.
- Samordnat, medverkat i och kommunicerat arbete inom Miljömålsrådet och Agenda 2030.
- Medarrangerat miljömålsdagarna i Borås och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.
- Genomfört en översyn av RUS stöd till miljömålsuppdraget, inklusive behovsenkät.

Bedömningen är att RUS insatser i allt väsentligt bidragit till verksamhetsplanens uppsatta mål för 2025.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) har som uppdrag att stödja, effektivisera och bidra till att utveckla länsstyrelsernas arbete med energiomställning och minskad klimatpåverkan. Genom dialog med Regeringskansliet om uppdrag och finansiering, deltagande på länsrådsutskottsmöten och bidrag till en ledningskonferens med temat Grön omställning i ett nytt omvärldsläge, har LEKS stöttat länsledningarna i det utökade uppdraget att leda den regionala energi- och klimatomställningen.

Länsstyrelserna har under 2025 fortsatt fått en gemensam kunskapsgrund, förståelse och erfarenhetsutbyte för deluppdraget kring utvecklad regional energiplanering genom det omfattande stöd som LEKS erbjudit länsstyrelserna genom exempelvis webinarier, nätverksträffar och samarbetsytor. På LEKS initiativ har samarbetet mellan länsstyrelserna, Svenska kraftnät och Energimyndigheten inom utvecklad energiplanering utvecklats. LEKS bedömning är att dessa insatser tillsammans med omvärldsbevakning och framtagna underlag har underlättat, effektiviserat och utvecklat länsstyrelsernas regionala arbete med att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken.

LEKS har utvecklat investeringsstödet Klimatklivet (stöd, utbildningar, rutiner, IT-utveckling, kommunikation) tillsammans med Naturvårdsverket och investeringsstödet Elektrifieringspiloter (stöd, mallar och rutiner) tillsammans med Energimyndigheten. LEKS har kunnat agera snabbt när det skett förändringar och när uppdrag tillkommit, så som deltagande i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, och har på så sätt underlättat för länsstyrelserna. LEKS bedömning är att samordningen har bidragit till en mer enhetlig, rättssäker och kostnadseffektiv hantering av stöden.

Dialoger och samarbeten med andra länsstyrelsenätverk under året bedöms ha stöttat olika sakområden med energi- och klimatintegrering samt hantering av målkonflikter. Dialoger och samarbeten som skett med andra myndigheter, externa nätverk, arbetsgrupper bedöms bidra till ett samordnat och effektivt arbete med genomförandet av länsstyrelsernas uppdrag.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete i rådet för levande städer

Länsstyrelserna ingår som en av 16 medlemmar i Rådet för levande städer. Rådet fick under året ett nytt regeringsuppdrag samt utökades med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Brottsförebyggande rådet. Det nya uppdraget, kopplat till Ny strategi för levande och trygga städer, ledde till en reviderad årsplan där ett antal nya aktiviteter nu undersöks vidare för att se hur rådet kan svara mot strategin, utöver redan pågående aktiviteter. Under 2025 har Länsstyrelserna påbörjat ett arbete med aktiviteten "Vägledning

statliga remissvar till länsstyrelserna”. Aktiviteten syftar till att förbättra inkommande externa yttranden genom att föra en strukturerad dialog med berörda sektorsmyndigheter kopplat till översiktsplaner, detaljplaner och väg- och järnvägsplaner. Under 2025 har en arbetsgrupp tillsatts och struktur för arbetet har etablerats som ger förutsättningar för att i nästa steg påbörja den faktiska dialogen. I ett första steg prövas formerna för dialogen ut på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Statens geotekniska institut.

I syfte att underlätta för kommuner och andra aktörer att hitta aktuellt material inom hållbar stads- och samhällsutveckling bidrog rådets medlemmar löpande med material till den gemensamma webbplatsen. Rådet gav även fortsatt ut ett nyhetsbrev samt drev vidare konto på LinkedIn för att stärka kommunikationen till kommunerna.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1D6 Effektiv och enhetlig tillsyn och prövning

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att redovisa resultatet av arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i tillsyns- respektive prövningsverksamheten. Redovisningen ska särskilt belysa utvecklingen av gemensamma arbetsmetoder, samarbetet vid arbetstoppar samt om vidtagna åtgärder har bidragit till kortare handläggningstider och minskad administrativ börda för kommuner och regioner.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har haft i uppdrag att samordna redovisningen på en övergripande nivå. Denna redovisning bygger på underlag från förvaltningsobjekt, samverkansorgan, chefsnätverk och dialoger med berörda aktörer. Slutlig redovisning har godkänts av länsråden den 12 november 2025.

Genomförda utvecklingsinsatser

Under året har flera utvecklingsinsatser genomförts för att stärka arbetet inom tillsyn och prövning:

- Målbild för gemensam utveckling och digitalisering: En viktig milstolpe under året har varit arbetet med målbilden för länsstyrelsegemensam utveckling och digitalisering. Arbetet markerar en gemensam kraftsamling och en långsiktig satsning för att öka enhetlighet, kvalitet och effektivitet i verksamheten genom digitalisering.
- Förenkla för företag (RB 3C2) och regeringsuppdrag om kompetenshöjande insatser: Länsstyrelsen Kronoberg har det nationella samordningsansvaret för uppdraget Kompetenshöjande insatser för bättre myndighetskontakter med företag, i dagligt tal kallat Förenkla för företag. En pilot för en Service- och förtroendemätning har också genomförts för att undersöka hur verksamhetsutövare upplever länsstyrelsernas service, bemötande och handläggning. Arbetet har resulterat i en ökad kunskap och underlag för hur länsstyrelserna bemöter och samverkar med företag. Resultaten används nu för att identifiera förbättringsområden för hur länsstyrelserna kan bli mer tillgängliga, förutsägbara och serviceinriktade i sina kontakter med näringslivet. Redovisning sker i särskild ordning.

- Tillsynsuppdraget (RB 3D3): Uppdraget är flerårigt och under året har en genomgång av gemensamma arbetsmetoder genomförts, inklusive rutiner, mallar, arbets sätt, verktyg och andra stödmaterial. Arbetet har resulterat i ökad kunskap om hur samarbetet mellan länen kan ökas och hur arbetet kan bli mer likriktat. Samordning har skett av Länsstyrelsen Västernorrland och redovisas i särskild ordning.
- Prövningsuppdraget (RB 3D4): Samtliga länsstyrelser och miljöprövningsdelegationer har genomfört arbete för att göra tillståndsprocessen mer enhetlig, transparent och förutsebar. Arbetet har resulterat i gemensamma arbetsmetoder, inklusive rutiner, verktyg och stödmaterial. Samordning har skett av Länsstyrelsen Västra Götaland och redovisas i särskild ordning.
- Förvaltningsobjekt och samverkansorgan: E tjänster, dokumentmallar och bedömningsstöd har tagits fram i samverkan mellan länsstyrelserna. Ett klassificeringsverktyg för enskilda avlopp har utvecklats för kommunerna, tillsammans med förbättrad tillsynsvägledning och samlad och enhetlig information.
- Nätverksarbete: Nätverksarbete är en viktig del i länsstyrelsernas utvecklingsarbete och har bidragit till bättre samordning, ökat erfarenhetsutbyte och stärkt kompetensutvecklingen inom flera områden. Gemensamma handledningar, vägledningar, digitala stöd och utbildningar har tagits fram inom ramen för detta arbete. Personallån och resurspooler har organiserats för att hantera arbetstoppar, till exempel i samband med avslutet av det föregående Landsbygdsprogrammet. För personallån finns nu en länsstyrelsegemensam sida på intranätet som stöd inklusive frågor och svar (FAQ).

Bedömda effekter av insatserna

Bedömningarna bygger på underlag och enkätresultat från länsstyrelsernas gemensamma utvecklingsarbete och redovisas utifrån uppdragets fyra huvudfrågor.

- Tillämpning av gemensamma arbetsmetoder: Mallar, vägledningar och stödmaterial har bidragit till ökad samsyn i prövnings- och tillsynsprocesser. När de används i det dagliga arbetet upplevs de underlätta handläggningen och bidra till en mer enhetlig tillämpning. Utbildningen "Vi och företagen" och piloten för förtroendemätning har skapat förutsättningar för fortsatt utveckling av service och bemötande samt mer enhetliga bedömningar.
- Effekter på handläggningstider: Digitala stöd, gemensamma rutiner och resursdelning bedöms underlätta arbetet och skapa förutsättningar för en mer effektiv ärendehantering, särskilt vid hög arbetsbelastning. Även om effekterna inte kan kvantifieras fullt ut, visar enkät- och nätverksdialoger att arbetet upplevs bidra till ökad effektivitet och förbättrad service.
- Begränsning av kostnader och administrativ börda för kommuner och regioner: Insatserna bedöms ha bidragit till vissa lättnader genom riskklassificeringsverktyget för enskilda avlopp, förbättrad tillsynsvägledning och samlad information. Åtgärderna upplevs minska manuellt arbete och förenkla informationssökning, vilket kan underlätta

kommunernas prioriteringar. Länsstyrelsernas direkta påverkan på kommuners och regioners totala kostnader bedöms vara begränsad.

- Samarbete vid arbetstoppar: Resursutbyte mellan länsstyrelserna sker vid behov, exempelvis vid avslut av det föregående landsbygdsprogrammet. Samarbetet bedöms bidra till ökad effektivitet, erfarenhetsutbyte och mer enhetlig hantering av tillfälliga arbetstoppar, med stöd av gemensamma rutiner och intranätinformation.

Samlad bedömning

Länsstyrelsernas samverkan har bidragit till förbättrade arbetsflöden, stödverktyg och mer enhetliga bedömningar, vilket stärker förutsättningarna för ett effektivt och rättssäkert arbets sätt i hela organisationen. Insatserna har på flera områden bidragit till att förenkla för dem Länsstyrelsen är till för, förbättra uppdragens genomförande och höja kvaliteten. Arbetet har också gett en djupare förståelse för de processer Länsstyrelsen driver. Det har tydliggjort vilka delar som behöver vidareutvecklas, till exempel arbetsmetoder, digitala stödverktyg och rutiner för samverkan, för att ytterligare öka effektivitet och enhetlighet.

I flera uppdrag handlar det även om att fullfölja och implementera tidigare utvecklingsinsatser så att dessa får fullt genomslag i det löpande arbetet. Erfarenheterna visar samtidigt att det kan vara en utmaning att omsätta gemensam utveckling i praktiken. En fortsatt implementering, ett överenskommet införande och ett mer systematiskt resursutbyte bedöms kunna förstärka de positiva effekterna. Det skulle i sin tur bidra till ökad enhetlighet, kvalitet och effektivitet i tillsyns- och prövningsverksamheten. Arbetet med målbilden för länsstyrelsegemensam utveckling och digitalisering utgör en viktig grund för effektiv samordning, gemensamma lösningar och ett hållbart resursnyttjande.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 3E3 Kunskapshöjande insatser rörande tillståndsprocesser

Länsstyrelsen i Västra Götaland har i samverkan med Tillväxtverket genomfört en kunskapshöjande insats om länsstyrelsernas utvecklingsarbete rörande tillståndsprocesser, med ett särskilt fokus på miljötillstånd. Målgruppen för insatsen var länsstyrelserna, aktörer från näringslivet och andra myndigheter. Insatsen syftade till kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelserna gällande till exempel arbets sätt för att nå en mer likartad hantering, samt till att korta handläggningstiderna för vissa ärendetyper.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med att förenkla för företag

Länsstyrelserna har som uppdrag enligt §5 p7 länsstyrelseinstruktionen att löpande verka för att förenkla för företag, och delar av detta arbete genomförs länsstyrelsegemensamt. Regeringen har utsett Länsstyrelsen Kronoberg som samordnare av flera olika uppdrag för att förenkla för företag. Uppdragen redovisas i särskild ordning i februari 2026. Alla

länsstyrelser har bidragit till rapporteringen genom att besvara en enkät från Länsstyrelsen Kronoberg om de olika förenklauppdragen.

Kompetenshöjande insatser

Två webbutbildningar, Vi och Företagen och Motiverande samtal med tillhörande chefsstöd togs fram 2024. Ingången i arbetet och presentationerna var att bra länsstyrelser ska bli ännu bättre. Av svaren framgår att det var i den efterföljande dialogen lärprocessen utvecklades.

Våren 2025 gjorde processledaren från Kronoberg besök på alla länsstyrelser för att lansera utbildningen. Gensvaret var stort med ledarskap och engagemang från länsledningarna. Besöken kopplades ofta ihop med andra aktiviteter, som en omvärldsdag, en heldag med handelskammaren och information från Svenskt Näringsliv. Det ledde till strategiska diskussioner om tillväxt, grön omställning och länsstyrelsernas främjande uppdrag.

I december 2025 hade drygt 2 200 medarbetare svarat på utvärderingen av utbildningen. Alla som gjort utbildningen har dock inte svarat, det är betydligt fler som gjort den. Utbildningen har tagits emot väl, det finns ett behov och intresse hos länsstyrelsernas medarbetare att stärka företagsperspektivet. Samtidigt uttrycker en grupp av svarande ett begränsat värde, då de antingen upplever utbildningen överflödigt, eller att den inte berör deras arbetsuppgifter. Många länsstyrelser ser utbildningen som en del i introduktionen av nyanställda. Slutsatsen är att den kompetenshöjande insatsen har fått bra genomslag på landets länsstyrelser.

Alla länsstyrelser redovisar att de kompetenshöjande insatserna bidragit till utveckling av arbetet med service och bemötande. Förenkla för företag lyfts i olika möten och dialoger vilket skapar medvetenhet om frågorna och bildar en gemensam grund och motiv för att gå vidare med förenklingsarbetet i organisationen. Ett område som lyfts av många länsstyrelser är förbättrad rådgivning och service. Länsstyrelsernas svar visar på en god förståelse för att god rådgivning och service är grundläggande för att förenkla för företag.

Intern och extern kommunikation

Länsstyrelsen Kronoberg har tagit fram en kommunikationsplan med material som stöd för länsstyrelserna. Det har också varit viktigt att hålla igång kommunikationen med branschorganisationer, kommuner och andra intressenter. Länsstyrelsen Kronoberg var med på den nationella förenklingsdagen som Tillväxtverket arrangerade 30 september där de presenterade arbetet för många av de myndigheter och organisationer som var närvarande. Tillsammans med Tillväxtverket genomfördes en nationell konferens den 14 oktober riktad till alla länsstyrelser. Vid dagen för utbyte och lärande deltog även Förenklingsrådet och deltagarna fick information om EU:s regelförenklingsarbete.

Uppdrag 3C2, de förenklingspolitiska målen

Arbetet med de förenklingspolitiska målen har gjorts med stöd av Tillväxtverket och i nära samarbete med flera av länsstyrelsernas chefsnätverk. Under 2024 identifierade länsstyrelserna gemensamt med branschorganisationerna elva verksamheter som särskilt

viktiga för företag. De används nu i redovisningen till regeringen med stöd av Tillväxtverket, då länsstyrelsernas arbete för bättre handläggningstider, bemötande och service redovisas.

Länsstyrelsernas gemensamma service- och förtroendemätning

Efter noggranna förberedelser och beslut vid länsrådsmöte har Länsstyrelsen Kronoberg upphandlat en konsult för genomförande av service- och förtroendemätningen 2025 och 2026. Under 2025 har företagare inom två verksamheter fått en enkät. Från 2026 är det fem obligatoriska verksamheter. Länsstyrelserna kommer att få de första resultatrapporterna i april 2026. Varje länsstyrelse har utsett en kvalitetsansvarig för att samordna arbetet och säkerställa att de kommande resultaten bidrar till att utveckla verksamheterna.

Förbättrad information

I länsstyrelsernas rapporter redovisas arbetet för att öka användningen av e-tjänster och ärendebekräftelser. Där redovisas också tydligt information om handläggningstider på respektive länsstyrelses webbplats. Under 2025 har åtta länsstyrelser förbättrat sin information. De länsstyrelser som regelbundet redovisar genomsnittliga handläggningstider för flera verksamheter har ökat från fyra till åtta.

Länsstyrelsen
Värmland